

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie.

121ste JAAR

Nr 1

Jan. 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3. per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Mededelingen van de Chef van de Generale Staf 2

Redactioneel gedeelte

- Practische wenken voor een bataljon infanterie te velde, door:
Staf-313 Bataljon Stoottroepen 3
- De tactiek in de moderne oorlog. De tactiek der verbonden wapens,
door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie 7
- Luchtlandingstroepen, door B. B. Hering, Tweede Luitenant der Militaire
Luchtvaart 14
- Vuurwapenbestrijding, door J. G. J. van der Hulst, Kapitein der
Artillerie 24
- De Genietroepen in de gevechtszone, door H. van der Sluys, Luitenant-Kolonel
der Genie 29
- De tuchtklasse en de K.L., door Mr Dr J. Ph. van Erk, President van
de Krijgsraad in het 1e Militaire Arrondissement 33
- Gevechtinlichtingendienst (II), Inlichtingenorganen en bronnen, door
S. D. Catalani, Eerste-Luitenant der Infanterie 36
- Militair en Maatschappij (I), door H. J. Neuman, Res. Eerste-Luitenant
van A.D. 41
- Aanduiding Amerikaans verbindingsmaterieel, door V. Thorn-
Leeson, Eerste Luitenant van de Verbindingsdienst 43
- Het Moreel, door G. H. H. Schröder, Kapitein der Infanterie 46
- Een Franse beschouwing over het Franse leger in Zuid-Nederland
Mei 1940, door V. E. Nierstrasz, Generaal-Majoor tit. b.d. 52
- Uit de buitenlandse vakpers 57

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie.

121ste JAAR

Nr 1

Jan. 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3. per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Mededelingen van de Chef van de Generale Staf 2

Redactioneel gedeelte

- Practische wenken voor een bataljon infanterie te velde, door:
Staf-313 Bataljon Stoottroepen 3
- De tactiek in de moderne oorlog. De tactiek der verbonden wapens,
door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie 7
- Luchtlandingstroepen, door B. B. Hering, Tweede Luitenant der Militaire Luchtvaart 14
- Vuurwapenbestrijding, door J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie 24
- De Genietroepen in de gevechtszone, door H. van der Sluys, Luitenant-Kolonel der Genie 29
- De tuchtklasse en de K.L., door Mr Dr J. Ph. van Erk, President van de Krijgsraad in het 1e Militaire Arrondissement 33
- Gevechtinlichtingendienst (II), Inlichtingenorganen en bronnen, door S. D. Catalani, Eerste-Luitenant der Infanterie 36
- Militair en Maatschappij (I), door H. J. Neuman, Res. Eerste-Luitenant van A.D. 41
- Aanduiding Amerikaans verbindingsmaterieel, door V. Thorn-Leeson, Eerste Luitenant van de Verbindingsdienst 43
- Het Moreel, door G. H. H. Schröder, Kapitein der Infanterie 46
- Een Franse beschouwing over het Franse leger in Zuid-Nederland Mei 1940, door V. E. Nierstrasz, Generaal-Majoor tit. b.d. 52
- Uit de buitenlandse vakpers 57

OFFICIELE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Verschenen Voorschriften.

1202. *Catalogus van Instructiefilms, Filmstrips en Documentaire films + 1e Aanvulling.*

1225. *Voorzorgsmaatregelen tegen Bos- en heidebrand; blussingswerkzaamheden.*

Dit boekwerkje komt ter vervanging van Algemene Aanwijzing nr 1, waarvan alle uitgaven zijn vervallen, en is uitgebreid met gegevens over blussingswerkzaamheden.

A 1528. *Ondersteuningscompagnie van het Bataljon Infanterie (voorloper van voorschrift A 1528) Deel III. — Het Peloton terugstootloze vuurmonden van 75 mm.*

1539. *Voorlopige richtlijnen voor het schieten met het geweer Kal. .30, M1 (Garand).*

1633. *Morse Opleidingsapparaat AN/GSC-T1.*

Een opleidingsapparaat voor telegrafisten te velde, geschikt voor het opnemen van geluids- of visuele morsetekens door maximaal 10 telegrafisten.

1634. *Radio-installatie AN/GRC-9.*

Een AM-radio-installatie, welke voornamelijk wordt gebruikt door de infanterie op regimentsniveau en lager en door artillerie, luchtdoelartillerie en pioniers; frequentiebereik 2 MHz tot 12 MHz; afstandsbereik: radio-telegrafie 100 km; radiotelefonie 30 km.

1892. *Radiotechniek (Radiomonteurs).*

Een voorlopig voorschrift (voorzien van verklarende tekeningen), waarin de radiotechniek voor de opleiding van radiomonteurs wordt uiteengezet.

6404. *Magazijns-catalogus tevens Naamlijst van:*

Hoofdgroep 115:

Draad, kabel, transmissielijnen, waveguides.

Verkorte aanduiding: „Geleidingenlijst“.

7001A. *Tweede Opgave van Wijzigingen op voorschrift nr 7001A „Beheer van het materieel bij de Koninklijke Landmacht in tijd van vrede“.*

8031. *Handleiding voor het opmaken van processen-verbaal en rapporten ten dienste van het Wapen der Koninklijke Marechaussee.*

I.K. nr 5. *Instructiekaart nr 5, 3e druk „Memorandum voor Telegrafisten“.*

Een kaart, waarin in het kort de voornaamste gegevens zijn opgesomd welke een telegrafist nodig kan hebben bij de telegrafische berichtenwisseling.

I.K. nr 8. *Instructiekaart nr 8, 3e druk (gewijzigd) „Radiotoestel nr 38, model 2“.* De 1e druk is vervallen.

I.K. nr 13. *Instructiekaart nr 13, 4e druk (gewijzigd) „Gegevens voor wachten en posten te Velde“.* De voorgaande drukken zijn hiermede vervallen.

Diversen.

Handleiding Zware LuA III-77. Voorlopig ontwerp-voorschrift Techniek Vuurleidingstoestel M 9 A 1. Wordt verstrekt door C-LuA.

Filminstructieboekje van de Leger-, Film- en Fotodienst, behorende bij: TF 9-2050 Materieel 105 mm hv.

Dit boekje bevat, naast een korte samenvatting, de volledige tekst van de betrokken film, benevens enige aanwijzingen voor de instructeur, die deze film als leermiddel gebruikt.

Recepten voor grote keukens (24-1-'51).

Een stencil, uitgegeven door de Insp. der Intendance.

Waterreinigingsinstallatie, Model 3 (7-9-'50).

Dit is een stencil, uitgegeven door de Insp. der Genie.

Pionier- en Versterkingskunst (Febr. '51)
Dit is een stencil, uitgegeven door de HKS en verkrijgbaar bij de IUB.

Inrichten van een Keuken (April '51).
Een stencil, uitgegeven door de Insp. der Intendance en aan te vragen bij de IUB d.t.v. de Inspectie der Intendance.

Procedure bediening telefoon-centrales.
Een stencil, verkrijgbaar bij de Insp. Verbindingsdienst.

De Intendance in een Operatie Gebied (F.M. 10-10).

Ontwerp-Voorschrift „Infra Rood Vizier — Bediening en Onderhoud”, Deel I.

Dit voorschrift is bedoeld als een technische leidraad voor hen die met het Infra-Rood-Vizier zullen worden uitgerust.

De Munitiepark Compagnie en het Munitiepark Bataljon.

Een stencil uitgegeven door de Inspectie Technische Staf.

Wandplaten Tanks en Pantserwagens (Herkenning).

- 18024. „Daimler” (Eng.)
- 18025. „Josef Stalin I” (U.S.S.R.)
- 18026. „SU-152 (SP)” (U.S.S.R.)
- 18027. „M-7” (U.S.A.)
- 18028. „M-8” (U.S.A.)
- 18029. „M-10” (U.S.A.)
- 18030. „M-4 Sherman” (U.S.A.)
- 18031. „M-16” (U.S.A.)
- 18032. „M-18” (U.S.A.)
- 18033. „M-24 Chaffee” (U.S.A.)
- 18034. „Centurion” (Eng.)
- 18035. „T-70” (U.S.S.R.)
- 18036. „T-34” (U.S.S.R.)
- 18037. „KV-1” (U.S.S.R.)
- 18038. „Comet” (Eng.)
- 18039. „Greyhound” (U.S.A.)
- 18040. „Staghound” (U.S.A.)
- 18041. „SU-76” (U.S.S.R.)
- 18042. „M-46 Patton” (U.S.A.)
- 18043. „Cromwell” (Eng.)
- 18044. „Churchill” (Eng.)
- 18045. „Valentine” (Eng.)

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

PRACTISCHE WENKEN VOOR EEN BATALJON INFANTERIE TE VELDE

door: *Staf-313 Bataljon Stoottroepen.*

VOORBEELD VAN EEN MOGELIJKE VASTE ORDER VOOR VERPLAATSINGEN

GEHEIM

313 BS

S-3

Nr B

Vaste order NR 1

Ex nr 1

cp. 241500 Aug. '51

Gemotoriseerde verplaatsingen ¹⁾

Tenzij anders bevolen, wordt bij tactische verplaatsingen van het bataljon aan onderstaande bepalingen de hand gehouden.

1. *Snelheid en dichtheid.*

Snelheid van voorste voertuig bij daglicht en buiten oorden 30 km/uur. In oorden en bij duisternis 20 km/uur. Afstanden tussen voertuigen bij daglicht 50 m, bij duisternis 25 m. Afstanden blijven bij halthouden gehandhaafd.

¹⁾ Tenzij anders bepaald, gelden — uit oefenoverwegingen — onderstaande bepalingen tevens voor administratieve verplaatsingen.

2. *Personeelsbelading voertuigen.*

Jeep	: 5 man	} Inclusief chauffeur en wagencommandant.
¾-tonner	: 10 man	
3-tonner	: 22 man	
2½-tonner	: 22 man	

3. *Kenmerken voertuigen.*

Het voorste voertuig van de bataljonscolonne is aan de linker voorzijde voorzien van een blauwe vlag, het achterste van een groene. Overigens mogen geen andere kenmerken dan de officiële worden aangebracht.

4. *Rijdende colonne.*

Tijdens het rijden wordt de rechterzijde van de weg gehouden. De voertuigen blijven op de hun aangewezen plaats in de colonne. Uittreden is slechts toegestaan op bevel van de colonnecommandant. Tenzij andere bevelen worden gegeven blijft de colonne bij luchtgevaar doorrijden.

Tripleren is ook op brede verkeerswegen verboden.

De colonne mag een andere niet passeren, tenzij op bevel van de commandant of van de verkeersregelingsdienst. Het passeren geschiedt alsdans niet alvorens overleg met de commandant van de andere colonne heeft plaats gehad en nadat maatregelen zijn genomen om opstoppingen te voorkomen.

Iedere wagencommandant neemt maatregelen, dat tekens en bevelen op de juiste wijze worden nagekomen en doorgegeven.

Bij het afdalen van hellingen of het doorschrijden van oorden wordt de snelheid niet opgevoerd, alvorens de staart van de colonne de top van de helling of het oord is gepasseerd. Bij steile hellingen moet tijdig worden teruggeschakeld.

5. *Voertuigen, niet rijdende in colonne-verband.*

Voor voertuigen niet rijdende in colonne-verband gelden alle desbetreffende bepalingen van deze vaste order. Bij halthouden moet de wagencommandant er zorg voor dragen, dat het voertuig te allen tijde tenminste 50 m van enig ander voertuig wordt opgesteld.

Maximum snelheden: jeep	: 60 km/uur.
overige voertuigen	: 45 km/uur.
in kampementen	: 20 km/uur.

6. *Halthouden van colonne.*

Halthouden geschiedt zoveel mogelijk rechts van de weg, waarbij gebruik moet worden gemaakt van rijwielpaden en van berm. Indien mogelijk moet daarbij dekking worden gezocht in de schaduw van huizen en bomen.

Door de zorg van de compagniescommandanten worden verkeersregelaars geposteed op de daarvoor in aanmerking komende punten, in elk geval bij het eerste en het laatste voertuig van de colonne.

Indien het nodig is gebruik te maken van boerenerven, zijwegen en van het zijterrein moeten de voertuigen achterwaarts in deze opstelling rijden, teneinde zo snel mogelijk wederom op de rijweg te kunnen komen.

Bij halthouden blijft verder eenieder op de voertuigen. Indien op bevel van de colonnecommandant wordt uitgestegen blijven de manschappen rechts van de voertuigen, tenzij om veiligheidsredenen anders is bepaald. (Zie punt 9, hierna).

7. *Uittreden van voertuigen.*

Uittreden van voertuigen tijdens de verplaatsing is slechts toegestaan op bevel van de colonnecommandant. Voertuigen die door overmacht of anderszins zijn uitgevallen moeten aansluiten aan de staart van de colonne en nemen tijdens halthouden op bevel van de colonnecommandant hun oorspronkelijke plaats wederom in.

Indien een of meer voertuigen uit de colonne treden zorgt de wagencommandant van het laatste, dat het na hem volgende voertuig niet mede uittreedt. Dit neemt alsdan door langzaam opvoeren van de snelheid de voorgeschreven afstand op het voor hem rijdende voertuig.

De MTO bevindt zich in het laatste voertuig van de colonne. Hij houdt de colonnecommandant op de hoogte van uitgevallen en opgesloten voertuigen. Indien nodig kan hij zich voor dit doel langs de colonne naar voren begeven.

8. *Marsdiscipline.*

Tijdens de verplaatsing moet elk onnodig lawaai worden vermeden. Het is verboden de burgerbevolking toe te roepen. Zodra contact met de vijand is gemaakt moet volkomen stilte worden bewaard.

De manschappen bevinden zich in zittende houding op de hun voorgeschreven plaats in het voertuig, met uitzondering van de hierna in punt 9 te noemen veiligheidsmaatregelen.

Tijdens de verplaatsing zijn geen tenueveranderingen toegestaan dan op bevel van de colonnecommandant.

Per voertuig wordt een wagencommandant aangewezen, die verantwoordelijk is voor de discipline en het naleven van de bepalingen van deze vaste order. Hij bevindt zich bij de manschappen. Indien de tactische opdracht vereist, dat hij naast de chauffeur plaats neemt wijst hij een kaderlid aan, dat zijn overige verantwoordelijkheden overneemt.

Het is verboden een ander, dan de officiële chauffeur die bij het voertuig behoort, hiermede te laten rijden.

9. *Tactische beveiling van de colonne.*

Tijdens tactische verplaatsingen worden de volgende veiligheidsmaatregelen genomen.

a. Voertuigen en wapens worden volgens de normale regelen gecamoufleerd. Neergelaten ruiten van jeeps worden bedekt tegen waarneming uit de lucht.

b. De voertuigen rijden met neergelaten zeilen, teneinde de manschappen in staat te stellen snel uit te stijgen en zo nodig van de wagens te schieten. Een uitzondering wordt gemaakt voor voertuigen die zodanig zijn beladen, dat het afnemen van zeilen beschadiging of verloren gaan van lading zou kunnen veroorzaken.

c. Het peloton 6 tp beveiligt de gehele colonne tegen overvallen van tanks en pantserwagens, door op bevel van de pelotonscommandant stelling te nemen in te passeren zijwegen of in het zijterrein. Indien stukken 8 tp aan de colonne zijn toegevoegd worden deze voor dit doel ingeschakeld. De algemene leiding ligt alsdan in handen van commandant 6 tp.

d. Indien het peloton zware mitrailleurs gezamenlijk wordt verplaatst is tenminste een stuk vuurgereed op een jeep. Indien het peloton over de colonne is verdeeld tenminste een per groep. Van de bedoelde jeeps is de voorruit neergelaten.

e. Per compagnie is tenminste een PIAT of bazooka vuurgereed op een jeep, waarvan de voorruit is neergelaten.

f. Per troepentransporter :

— een mitrailleur met twee man (een met geweer) in staande houding in stelling als beveiliging in front.

— een geweschutter in staande houding als rugdekking, een als linkerflankdekking en een als rechterflankdekking.

— een der zittende manschappen wordt aangewezen om luchtgevaar waar te nemen en onverwijld te melden.

g. Bij halthouden zorgen de compagniescommandanten voor een onmiddellijke beveiliging in het zijterrein op korte afstand van de voertuigen.

h. Ondersteuningscompagnie en Staf en Stafcompagnie zorgen voor een beveiliging in gelijke zin als hierboven voor zover de bezetting van de voertuigen dit toelaat.

10. Verlichtingsdiscipline.

Bij duisternis wordt aan de volgende verlichtingsmaatregelen de hand gehouden.

a. Het voorste voertuig van de colonne rijdt met stadslichten, de overige voertuigen rijden alleen met achterlichten, dan wel met cardanverlichting aan. Ook achterlichten mogen niet naar boven uitstralen.

b. Het ontsteken van elke andere verlichting is verboden, ook indien het voertuig in het ongerede zou zijn geraakt.

c. Gebruik van aanstekers, lucifers en uitstralende zaklantaarns is verboden.

d. Indien een voertuig in het ongerede raakt en bij halthouden rechts van de weg wordt opgesteld moeten stadslichten en achterlichten worden ingeschakeld.

e. Wordt de colonne verrast door een zoeklicht of uit vliegtuigen geworpen lichtfakkel, dan wordt terstond haltgehouden en worden de lichten gedoofd.

11. Alle aanwijzingen van de verkeerspolitie, marechaussee en motorordonnansen moeten worden opgevolgd.

12. Alle voorgaande bepalingen en vaste orders inzake tactische gemo-toriseerde verplaatsingen komen hiermede te vervallen.

Aan :
Verzendlijst B

C-313 BS
De Majoor
(Handtekening)
(Naam)

Geheim

DE TACTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor der Infanterie*

IX. DE TACTIEK DER VERBONDEN WAPENS¹⁾

(*Vervolg van blz. 716, Dec. 1951, Nr 12*)

D. De verdediging (IV, Slot).

6. *Het infanterie regiment (vervolg)*

1. **Het organiseren van het te verdedigen gebied.**

Nadat de verkenningen zijn uitgevoerd en de troepen in hun opstellingen zijn aangekomen wordt, zonder verwijl, aangevangen met het in zo perfect mogelijke staat van verdediging brengen van de stelling. Men zal hiervoor altijd tijd te kort komen en het is daarom van belang reeds in vreedstijd een routineschema vast te leggen, dat een zekere voorrang van werkzaamheden aangeeft, en dat ook in oorlogstijd onder gemiddelde omstandigheden kan worden gevolgd. Het intellect en het tactisch inzicht van de commandant zullen dan de afwijkingen moeten aangeven. Een dergelijk prioriteitschema wordt onder meer gegeven in het Amerikaanse Field Manual 7-40 (Infantry Regiment). Het luidt als volgt:

- voorbereiden van wapenopstellingen en van dekking voor de enkele man;
- aanbrengen van opruimingen voor het verbeteren van waarneming en van schootsvelden;
- inrichten van een verbindings- en waarnemingssysteem;
- aanleggen van mijnevelden en uitvoeren van belangrijke vernielingen;
- voorbereiden van andere hindernissen en minder belangrijke vernielingen;
- verbeteren van opmarswegen voor reserves, bevoorrading en voor het evacueren van gewonden.
- het uitvoeren van camouflages- en misleidingswerkzaamheden met inbegrip van het plaatsen van dummy's. Deze werkzaamheden moeten zoveel mogelijk tegelijk met de overige werkzaamheden ten uitvoer worden gelegd;
- het doorlopend aanbrengen van verbeteringen aan de genoemde maatregelen en werkzaamheden, zolang hiervoor tijd ter beschikking is, dus tot aan het ogenblik, dat de vijand zijn aanval inzet.

Voor al deze werkzaamheden kunnen extra troepen aan het regiment worden toegevoegd. De genietroepen, die er aan deelnemen, zullen gewoonlijk op divisieniveau geconcentreerd blijven. Zij kunnen echter ten bate van een regiment aan het werk worden gezet. Bij de Amerikanen bepalen deze werkzaamheden zich, gezien het voorschrift, in het bijzonder tot vernielingen, constructie van hindernissen en handelingen, die om zekere technische bekwaamheid vragen. De Britten geven aan hun genietroepen in de verdediging een meer streng omljnde taak. Zij spreken van:

1) Als gevolg van overplaatsing zal deze serie artikelen worden voortgezet door C. Koster, Majoor der Artillerie, Leraar in Tactiek en Stafdienst aan de H.K.S.

- aanbrenge van vernielingen;
- aanleggen en registreren van mijnenvelden en boobytraps;
- aanleg van en verbeteringen aan tankhindernissen;
- onderhoud van en verbeteringen aan wegen;
- versterking van gebouwen;
- bouw van commandoposten, waarnemingsposten en onderkomens voor geneeskundige inrichtingen;
- camouflage- en misleidingswerkzaamheden;
- waterbevoorrading.

Men moet hierbij echter één ding niet uit het oog verliezen. *De overige troepen mogen voor de uitvoering van al deze werkzaamheden niet wachten op de eventuele komst van genietroepen.* Zij moeten er onverwijd zelf een aanvang mede maken, en dit geldt in het bijzonder voor het aanleggen en verbeteren van hindernissen, het versterken van gebouwen en het aanleggen van veldversterkingen.

j. Regimentsreserve en plannen voor tegenaanvallen.

Vaak wordt verondersteld, dat een regiments- of andere reserve zich geconcentreerd in een verzamelgebied opstelt in afwachting van mogelijke uit te voeren tegenaanvallen. Deze veronderstelling is ten enenmale onjuist, zij moet dit ook logischerwijs wel zijn, omdat niet steeds op elk niveau een tegenaanval wordt gelanceerd en het in dat geval niet meer zou zijn dan een verspilling van troepen. De taak van de regimentsreserve, waarover ten dele reeds eerder is gesproken, is zeer duidelijk vastgelegd in F.M. 7-40, punt 288. Aldaar komt tevens tot uiting, dat de plannen voor de tegenaanvallen reeds worden uitgewerkt, als de voorbataljons hun opstellingen innemen. Ook wordt gememoreerd, dat een tegenaanval steeds een beperkt doel heeft, het heroveren van verloren gegaan terrein en dat zij in beginsel niet verder wordt doorgezet, dan de oorspronkelijke frontlijn, die bij het inrichten van de stelling immers was geapprecieerd als de beste lijn van weerstand. De troepenmacht, die de tegenaanvallen uitvoert, bestaat indien mogelijk, uit infanterie en tanks, waarbij de laatsten zeer zeker niet kunnen worden gemist indien de vijandelijke aanval met steun van tanks is ingezet. *Een tegenaanval van infanterie zonder die steun, tegen een gecombineerde infanterie/tank aanval is tot mislukking gedoemd.* Tevens moet de tegenaanval door zoveel mogelijk hulpwapens (vooral artillerie en indien mogelijk luchtmacht) worden gesteund. Men gaat daarbij uit van het principe, dat de eerste klap een daalder waard is en *men moet een zo sterk mogelijke kracht ineens inzetten, uit een zo gunstig mogelijke aanvalsrichting*, doorgaans gericht tegen de flank van de penetratie. Op regimentsniveau bestaat de troepenmacht voor de tegenaanval gewoonlijk uit het reservebataljon, versterkt met regimentstanks en gesteund door mortieren, artillerie en zo mogelijk luchtmacht. Bij onze huidige Nederlandse organisatie verdient het aanbeveling tevens zware mitrailleurs in te delen voor beveiliging van de aanvalsflanken en voor de consolidatie op het aanvalsdoel.

Het is de taak van de regimentscommandant te zorgen dat plannen worden opgemaakt om alle penetratiemogelijkheden tegemoet te treden. Hierbij wordt voorrang van voorbereiding gegeven aan die penetraties, die een kritieke toestand zouden kunnen scheppen voor de gehele stel-

ling. De commandant van het reservebataljon bereidt aan de hand van die richtlijnen de details voor, nadat hij de commandanten der steunende wapens om advies heeft gevraagd. Hij legt daarop zijn plan voor aan de regimentscommandant en verricht de nodige werkzaamheden voor de coördinatie van zijn hulpwapens. Gemakshalve worden de plannen voor tegenaanvallen volgens prioriteit geletterd of genummerd.

Indien de troepenmacht voor de tegenaanval zou worden ingezet, zou dit betekenen, dat het regiment niet meer over een reserve zou beschikken om aan onverwachte omstandigheden het hoofd te bieden.

Deze ongewenste toestand wordt ondervangen, doordat de regimentscommandant tijdens de voorbereidingen voor de verdediging een tijdelijke reserve onder een bepaalde commandant samenstelt. Bij deze tijdelijke reserve wordt al het personeel van de meest uiteenlopende onderdelen ingedeeld. Tevens wordt steeds een commandant aangewezen ¹⁾

Tenslotte worden plannen voorbereid voor het vormen van een nieuwe regimentsreserve uit troepen die door een tegenaanval zouden zijn afgelost, dan wel uit elementen van de oude reserve, na het uitvoeren van een tegenaanval.

Volgens Amerikaanse begrippen moet het plan voor een tegenaanval op regimentsniveau de volgende punten inhouden:

- startlijn en opmarswegen daarheen;
- formatie;
- aanvalsrichting;
- gevechtsdoelen;
- vuursteun;
- gebruik van toegevoegde en ondersteunende wapens;
- handelingen na bereiken gevechtsdoel;
- verbindingen;
- coördinatie met commandant tijdelijke reserve;
- coördinatie met commandanten van andere eenheden, die worden doorschreden. (Indien een tegenaanval moet plaats vinden op de grens van twee regimenten beslist het hogere commando).

k. Het voeren van het verdedigend gevecht.

De grote lijnen voor het voeren van het verdedigend gevecht zijn bij het bespreken van de voorbereidingen reeds enigszins naar voren gebracht. De verdediging moet zo agressief mogelijk worden gevoerd, waarbij de kracht van de aanvallende strijdkrachten zo vroeg mogelijk moet worden aangetast. De Amerikanen vooral leggen er hierbij de nadruk op, dat een verdediging, tenzij anders bevolen, steeds hardnekkig moet worden gevoerd. Een onderdeel, aangewezen voor het verdedigen van een steunpunt, verlaat dit niet, dan op bevel van de hogere commandant.

De eerste verdediging, zij het vaak een summiere, wordt gevoerd door de troepen, die de stelling beveiligen. Zij doen dit overeenkomstig hun opdracht en doorgaans is hun taak een waarschuwend, waarbij vertragend op de stelling moet worden teruggegaan. Ik moge hier wijzen

¹⁾ Uit de oorlogsliteratuur is bekend, dat bij een verrassende vijandelijke doorbraak tanks zijn afgeschoten door koks en oppassers, die daarvoor de eerste de beste Bazooka of PIAT namen die binnen hun bereik was.

op het gestelde in de Militaire Spectator van October 1951, van de hand van Kolonel van de GS, J. H. Couzy. Het Amerikaanse voorschrift EM 7-40 is hier geenszins mede in strijd, waar het in punt 300 zegt: „Tenzij de voorposten tot taak hebben gedurende een bepaalde tijd stand te houden (bijvoorbeeld indien de stelling nog in onvoldoende staat van verdediging is gebracht. v. H.) begint hun terugtocht zodra het duidelijk is, dat een overmachtige vijand zich voor het gevecht ontplooit. Deze terugtocht, uitgevoerd langs tevoren verkende wegen, geschiedt zo mogelijk in een richting die kan leiden tot een verdere misleiding van de vijand ten aanzien van de ligging van onze eigen opstellingen.”

Over het scherm van posten, wachten en patrouilles zegt punt 301: „De handelingen van het scherm komen, voor zover het daartoe in staat is, overeen met die der voorposten. Het scherm helpt de voorposten binnen de stelling terug te vallen en brengt heviger vuur op de vijand naarmate deze de stelling nadert. Ook het scherm gaat bijtijds en langs tevoren verkende wegen terug, welke wegen voortdurend door de voorste in stelling liggende troepen moeten worden geobserveerd. Immers, indien het scherm zich te laat uit het gevecht zou losmaken is het niet onmogelijk dat vijandelijke afdelingen zullen trachten tegelijk met de terugvloeiende eigen troepen te infiltreren.”

De aanvaller wordt voorts op zo groot mogelijke afstand van de stelling onder vuur genomen door de lange afstandsvuren van de artillerie en later van de zware mortieren. Dit geschiedt door het inschakelen van vooruitgeschoven waarnemers¹⁾. Indien hij de stelling nadert wordt dit vuur steeds meer verdicht door resp. invallende wapens met kortere dracht. Het beginsel hierbij moet zijn, dat geen wapen ongebruikt wordt gelaten. De bedoeling van al deze uitgebrachte vuren is de aanval zodanig te desorganiseren, dat bij het naderen van de stelling een gecoördineerd optreden niet meer mogelijk is. Aangezien steeds verrassing van de zijde van de vijand moet worden verwacht dienen alle vuren zodanig te zijn geprojecteerd, dat zij — binnen de capaciteit der wapens — snel op een ander sectordeel of op een andere frontsector kunnen worden verlegd. Tenslotte wordt het stormvuur afgegeven, waaraan alle beschikbare wapens deelnemen en dat voor wat betreft artillerie en mortieren wordt aangevraagd door de voorste onderdelen.

Indien het de vijand mocht gelukken de stelling binnen te dringen — en dat is doorgaans wel ergens het geval — dan moeten vooraf beraamde vuren binnen die stelling worden afgegeven om de afmeting van de penetratie te beperken. Hebben deze vuren het gewenste resultaat en verliest de aanval zodanig aan kracht, dat kan worden verwacht, dat zij tijdelijk vast zal lopen dan moeten onmiddellijk maatregelen worden genomen om de vijand wederom uit de stelling te werpen. Zeer zelden zal dit door vuur alleen kunnen geschieden, gewoonlijk is een tegenaanval nodig. Indien de penetratie gering is kan deze worden uitgevoerd door onderdelen van het bataljon. Is zij daarvoor te groot, dan moet ten minste de regimentsreserve worden ingezet. Beoordeling hiervan en van het tijdstip van inzetten is een der moeilijkste opgaven voor de resp. commandanten en is niet aan vastgestelde regels te binden. In-

¹⁾ Zie Militaire Spectator April 1951. Kapitein der Artillerie J. G. J. van der Hulst, Samenwerking tussen veldartillerie en de overige wapens, bladz. 204 e.v. en tevens later opgenomen artikelen van dezelfde schrijver.

dien ooit, dan moet hier het aangeboren gevoel van de tacticus, gecombineerd met diens juist inzicht en juiste kennis van de grondbeginselen der tactiek en hun toepassing, de doorslag geven.

I. Het uitvoeren van tegenaanvallen.

Het op gang zetten van de tegenaanval moet geschieden op het ogenblik, dat blijkt, dat de aanval sterk in kracht afneemt. Indien men zou wachten tot deze tot stilstand is gekomen zou men kans lopen te laat te zijn, omdat men de vijand tijd zou geven zijn aanval te hervatten, voordat de tegenaanval loskomt. Het meest gunstige ogenblik om deze tegenaanval werkelijk in te zetten, dus om de troepen uit *de gereedstelling* te laten oprukken is het moment, dat de aanval juist tot stilstand is gekomen. Immers, dan heerst bij de vijand verwarring en weet hij niet steeds de juiste positie van al zijn troepen. Hij zal enige tijd nodig hebben om te reorganiseren en te consolideren alvorens wederom met kracht te kunnen aanvallen.

De samenstelling van de eenheid die de tegenaanval moet uitvoeren hangt in hoge mate af van de kracht en samenstelling van de aanvaller en van het terrein. Ik merk hierbij wederom op, dat het naar Amerikaanse mening zelfmoord is een tegenaanval zonder hulp van tanks te lanceren tegen een ingebroken vijand, die wel over deze voertuigen beschikt. Voorts moge ik voor wat betreft het vaststellen van de tactische reactie — tegenaanvallen of niet tegenaanvallen — verwijzen naar het gestelde in de Militaire Spectator van November 1951,¹⁾. Men bedenke, dat een tegenaanval op laag niveau niet steeds het juiste antwoord is!

Mede in verband met de tijd, beschikbaar om de vijandelijke bedoelingen te doorkruisen moet een tegenaanval snel en vloeiend verlopen. Het waarschuwingsbevel aan de troep, die de tegenaanval moet ondernemen zal daarom vaak zeer snel na het inzetten van de vijandelijke aanval moeten uitgaan. Overigens betekent dit nog niet, dat die tegenaanval ook zal plaats vinden, zeker niet, dat één bepaalde van de voorbereide tegenaanvallen zal worden ingezet. Dit immers hangt af van de gang van de voortgezette gevechten. Maar bedoelde strijdmacht zal evenals de troepen in voorste lijn een bepaald terreindeel ter verdediging hebben ingericht en in zekere mate moeten worden geconcentreerd om de tegenaanval te kunnen uitvoeren. Hoe hoger het niveau des te meer spreekt deze factor.

Het verdient aanbeveling de tegenaanval met volle kracht en tegen een der flanken van de penetratie in te zetten. Aangezien de opdracht beperkt is en zich doorgaans niet verder zal uitstrekken dan het herstellen van een deel van de verdedigde stelling kan de reserve gering zijn en soms geheel vervallen.

Tenzij anders bevolen gaan de troepen niet verder voorwaarts dan de oorspronkelijke frontlijn. Deze immers was van te voren gekozen als de beste lijn van weerstand. Direct na afloop van de aanval echter wordt wederom contact met de vijand opgenomen door middel van vuur, waarneming en patrouillegang. Gewoonlijk zal de agerende troepenmacht het heroverde terrein zelf bezetten, waarbij dan van te voren voorbe-

¹⁾ Zie ook „To counterattack or not to counterattack” van LtKol D. Parker in the Military Review van September 1950.

reidingen moeten zijn genomen voor het opnieuw formeren van een reserve. Faalt de actie, dan graaft men zich ter plaatse in.

Het verdient voorts aanbeveling de tanks vooral bij het voorste echelon van de tegenaanvalstroepen in te delen. Na verovering van het gevechtsdoel blijven deze ter plaatse om de infanterie bij het reorganiseren en consolideren te helpen. In beginsel gaan zij terug, nadat andere middelen zijn opgevoerd om de anti-tankverdediging te verzekeren.

m. Het regiment in reserve.

Hiervoor kunnen de volgende taken zijn weggelegd:

- Tegenaanvallen op divisieniveau;
- Afbakenen van penetraties en rugbescherming van de stelling;
- Bescherming van open flanken of geven van diepte aan de stelling;
- Leveren van voorposten;
- Aflossen van eenheden in voorste lijn;
- Deelnemen aan een tegenoffensief op hoger niveau.¹⁾

n. Enige opmerkingen over toepassing van het verdedigend gevecht door het Russische leger.

De beginselen wijken niet af, de toepassing ervan is aangepast aan de natuur van de soldaat en van het volk. Men kent het systeem van steunpunten en het element van de tegenaanval speelt zo mogelijk nog een grotere rol dan bij ons. Een aanvaller, die op stormafstand is gekomen moet rekenen op een onmiddellijke bajonetaanval, voorafgegaan door een regen van handgranaten. De infanterie vecht om elke duimbreed grond en de leiding versterkt een sector slechts als een strategische doorbraak wordt gevreesd. De hardnekkige verdediging maakt de aanval bloedarm, noodzaakt de vijand zijn reserven in te zetten en op het ogenblik, dat zijn verbindingslijnen te lang worden, de infanterie vermoeid raakt en de bevoorrading stopt worden hevige pantseraanvallen tegen de flanken van de aanvalsspits uitgevoerd. Men tracht deze af te snijden en daarna te vernietigen. De slag om Stalingrad is hiervan een voorbeeld.²⁾

Het gebied van een leger wordt doorgaans verdeeld in vier stroken. Op een afstand van 10 tot 15 km voor de hoofdweerstandszone bevindt zich de beveiligingszone, met op een afstand van 1 tot 2 km voor de hoofdweerstandszone een scherm. Deze beide hebben resp. dezelfde functie als bij ons de voorpostenstrook en het scherm vlak voor de stelling. De hoofdweerstandszone wordt bij voorkeur ingericht achter een natuurlijke hindernis, bezet door infanteriedivisies en is ongeveer 6 km diep. Direct hierachter worden stellingen ingericht voor de reservedivisiën. Soms werkt men met een schijn-voorste lijn.

De weerstandszone in tweede lijn ligt 10 tot 15 km achter de voorste lijn van de hoofdweerstandszone en heeft eveneens een diepte van 6 km. Op een afstand van 10 tot 15 km achter de voorste lijn van deze ligt dan een weerstandszone in derde lijn. Voorts werkt men met grendelstellingen. In de laatstgenoemde zone treft men de legerpantserreserven aan.

¹⁾ In het algemeen wordt aangenomen, dat het verschil tussen een tegenoffensief en een tegenaanval hierin ligt, dat de laatste een beperkt doel heeft, terwijl het eerste is gericht op het hernemen van het initiatief en het overgaan tot het offensief.

²⁾ Grossman — The Fears of War.

Het doel van de verdediging is in grote lijnen het openbreken van vijandelijke aanvalsformaties en vooral het scheiden van tanks en infanterie. De Rus maakt hierbij gebruik van alle bij ons bekende kunstmatige hindernissen.

De infanteriedivisie vertoont een lijnverdediging voor de infanterie, doch een diepteverdediging voor de artillerie, welke laatste buiten de gebruikelijke concentraties tevens werkt met een teruglopende vuurwals. Doorgaans worden de regimenten en zelfs de bataljons in één lijn opgesteld. In de compagnieën en pelotons treft men de gewone diepte aan. De eigenlijke diepte aan infanterie wordt verkregen door de tweede en derde weerstandzone, waarbij tussenliggende stroken kunnen zijn opgevuld met reserven. Uit oorlogservaring bekend geworden frontbreedten zijn: voor de divisie 10 km, voor het regiment 3 tot 5 km, voor het bataljon 1 tot 2 km, voor de compagnie 500 tot 700 m en voor het peloton 200 tot 300 m. Steeds wordt ingegraven en gecamoufleerd, in welke werkzaamheden de Rus zeer bedreven is.

Bataljons worden versterkt met tanks, die, indien in de steunpunten opgesteld, worden ingegraven. Andere tanks worden ingegraven op flanken waar een vechtwagenpenetratie mogelijk is. Het grootste deel van deze voertuigen wordt echter achterwaarts verzameld gehouden voor het uitvoeren van tegenaanvallen. Gewoonlijk wordt hiermede een pantsersteunpunt ingericht.

De tanks openen het vuur bij voorkeur op een afstand van 400 m. Alle stukken veldartillerie voeren tevens pantsergranaten mede. De Rus legt zeer de nadruk op de pantserverdediging.

Nog dient te worden opgemerkt, dat ook de Russen van mening zijn, dat troepen, aangewezen voor het uitvoeren van tegenaanvallen, tevens een reserveopstelling moeten kunnen innemen om een vijandelijke aanval te kunnen blokkeren.

De Rus kent ook de verdediging op een breed front. Deze zal te bestemder plaatse worden behandeld.

7. *Het bataljon infanterie en de tirailleurcompagnie.*

Zie hiervoor de desbetreffende voorlopig uitgegeven Nederlandse voorschriften.

8. *Bronnen en lectuur.*

- Infantry Regiment FM 7-40.
- Het Bataljon Infanterie } Voorlopige Nederlandse voorschriften,
De Tirailleurcompagnie } (in deze tekst niet verwerkt).
- Tactische Gevechtsvoering (HKS).
- Tactiek der Artillerie (HKS).
- Pionier- en versterkingskunst (HKS).
- Handleiding voor het gevecht der grote eenheden, Deel I.
- Die moderne Verteidigungsschlacht, Generaal von Senger und Etterlin. Europäische Sicherheit 1951, Heft 4.
- Bewegliche Verteidigung, Generaal Blumenritt, Europäische Sicherheit, 1951, Heft 5.
- To counterattack or not to counterattack, Mil. Review September 1950, LtCol D. Parker.
- Some ideas on the defence in modern war. The Army Quarterly October 1950, Maj.Gen. B. T. Wilson.
- Mobile Defense, Infantry Journal Jan. 1950, LtCol G. B. Pickett.
- Das Russische Bataillon in der Verteidigung, Allgemeine Schw, Dec. 1949.
- Gegevens van het Russische leger uit Duitse, Engelse en Amerikaanse bron.
- Precis Staff College Camberley, 1949-course.

(Wordt vervolgd)

LUCHTLANDINGSTROEPEN

door B. B. HERING, *Tweede Ltn der Militaire Luchtvaart.*

I. Inleiding.

In 1916 werd de gedachte om troepen landingen uit vliegtuigen te doen uitvoeren voor de eerste maal verwezenlijkt door twee Duitse vliegers, de Oberleutnant v. Kossel en de Feldwebel Windisch. Zij werden ongeveer 80 km achter het Duits-Russische front bij Rowno uitgeworpen om de spoorbaan Rowno—Brody op diverse plaatsen met springmiddelen te vernielen. Het buiten werking stellen van deze spoorbaan maakte het vervoer van troepen langs deze lijn voor enige tijd onmogelijk. Het gebruik van luchtlandingstroepen bleef in de 1e Wereldoorlog beperkt tot dergelijke operaties, die het karakter droegen van sabotage-overvallen op kleine schaal.

Hoewel men aan geallieerde zijde in het laatste jaar van de 1e Wereldoorlog de Amerikaanse Generaal Mitchell belastte met de uitwerking van een plan om circa 20.000 man in het voorjaar van 1919 te doen landen achter de Duitse linies, kwam dit niet tot uitvoering, daar in 1918 het Duitse front in elkaar stortte.

In 1936 werd door de Russen bij manoeuvres in de omgeving van Kiew de praktische mogelijkheid van het gebruik van luchtlandingsstroepen aangetoond, toen twee bataljons valschermtroepen binnen 8 minuten boven het manoeuvregebied afsprongen.

De een jaar later gehouden legeroefening in de omgeving van Moskou liet een toepassing zien van een verticale omvatting op grotere schaal. Deze Russische manoeuvres werden in vele andere landen met grote aandacht gevolgd. Beschouwden velen deze nieuwe strijdwijze nog met de nodige reserve, anderen verwachtten de beste resultaten van een dergelijk gebruik en het gevolg was, dat, zowel in Frankrijk als in Duitsland en Polen, parachutistenscholen werden opgericht.

Tevens legde Duitsland zich toe op het gebruik van het zweefvliegtuig als transportmiddel voor troepen. Het eerste Duitse regiment valschermtroepen zag in 1938 het levenslicht, gevolgd door nog een tweetal regimenten, terwijl een jaar later de 7e Luchtdivisie werd opgenomen in de legerorganisatie. In Februari 1941 werd het Duitse XI Luchtlandingskorps opgericht, bestaande uit een divisie parachutisten en andere onderdelen die d.m.v. zweefvliegtuigen werden vervoerd.

De 2e Wereldoorlog laat ons een drietal Duitse luchtlandingsoperaties van betekenis zien, n.l.: de aanval op Noorwegen, de luchtoverval op de Lage Landen, de verovering van het eiland Kreta.

Aan geallieerde zijde zijn vele belangrijke luchtlandingsoperaties uitgevoerd waaronder:

10 Februari 1941	Tragino Aqueduct;
Februari 1942	Bruneval Raid;
November 1942	N. Afrika;
1943—1945	Italië;
Juli 1943	Sicilië;
Sept.-Nov. 1943	Cos, Samos;
6 Juni 1944	Normandië;

5 Aug.	1944	Zuid Frankrijk;
17 Sept.	1944	Arnhem;
24 Maart	1945	Rijnovergang.

II. Organisatie, bewapening en uitrusting.

A. Algemeen. Luchtlandingstroepen zijn eenheden van de grondstrijdkrachten speciaal georganiseerd, opgeleid en uitgerust om d.m.v. luchttransport in het gevecht te kunnen worden ingezet. Daar zij bestemd zijn voor de uitvoering van speciale opdrachten, mogen zij niet worden gebruikt voor die operaties, welke sneller en economischer door andere eenheden kunnen worden uitgevoerd. („Don't use airborne forces only for the sake of using them”).

B. Valschermtroepen, (parachutisten, paratroepen), troepen dus, die d.m.v. het valschermscherm op het gevechtveld worden ingezet en hiertoe een springopleiding hebben genoten. Zij zijn bewapend en georganiseerd als de Infanterie, m.d.v., dat de nadruk gelegd wordt op lichte automatische wapens. Al naar gelang de hun opgedragen taak kan hun uitrusting worden aangevuld met springmiddelen etc. De zware ondersteuningswapens zoals mitrailleurs, lichte- en zware mortieren, anti-tankgeschut etc., worden aan afzonderlijke parachutes neergelaten. Parachutisten worden vervoerd in transportvliegtuigen. Het springen geschiedt in groepen (flights van 3 of 9 vlgtn) en is o.m. afhankelijk van de heersende windrichting en windsterkte.

Valschermtroepen kunnen niet landen bij een wind sterker dan 50 km/uur, terwijl het landen bij een windsterkte tussen de 25 en de 50 km/uur reeds moeilijkheden oplevert. De beoordeling van de andere atmosferische invloeden wordt aan de commandant van de lichte eenheid, belast met het transport, overgelaten (mist, niet vinden van de droppingszone etc.). De hoogte van het droppen zal zo laag mogelijk zijn, een en ander t.b.v. de verrassing, de zweefduur (dus het blootstellen aan vuur van de grond) en de concentratie op de grond. De normale springhoogte is 125 tot 200 meter, waarbij de eerste groep vliegtuigen de valschermtroepen zo laag mogelijk dropt, de volgende groepen steeds hoger, teneinde botsingen te voorkomen. De snelheid van het vliegtuig moet zo laag mogelijk worden gehouden. Paratroepen springen normaal met een snelheid van een man per seconde. Een groep van 20 kan zelfs in 13 à 14 seconden uit het vliegtuig zijn; de verspreiding van deze groep op de grond heeft een diepte van ongeveer 400 meter.

Overdag kan een brigade Para's in 8 à 10 minuten landen; bij duisternis in ongeveer 20 minuten, terwijl deze brigade gevechtsklaar kan zijn in resp. een en twee uur.

C. Troepen, die d.m.v. zweefvliegtuigen (gliders) worden ingezet. (Glider-Borne Infantry).

Zweefvliegtuigtroepen. De opleiding is tevens gebaseerd op het vertrouwd raken met het zweefvliegtuig en transporttoestel. (In- en uitstappen met- en zonder zware uitrustingsstukken, het beladen en ontladen van zware ondersteuningswapens, etc.). De opleiding van z.g. glider-piloten, berust bij de Luchtmacht. Deze piloten volgen tevens een infanterie-opleiding, zodat zij na landing in het luchthoofd kunnen

worden ingezet als normale infanterie. (1e toepassing bij de operation „Varsity”, Rijnland 1945). De uitrusting van deze troepen is niet afhankelijk van het valschermscherm en daardoor beter dan die van valschermtroepen. Voor elke luchtlandingsoperatie zijn een goede meteorologische voorlichting en een flexibel plan nodig. De in een zweefvliegtuig te vervoeren luchtlandingsstroepen vormen meestal een tactische eenheid (bijv. een stuk pag. met bedieningsmanschappen; een peloton infanterie, etc.), terwijl valschermtroepen steeds te kampen hebben met verspreiding op de grond en ook het verzamelen van de in containers verpakte wapening tijd kost, kan een compagnie glidertroepen in circa 5 minuten gereed zijn.

De gevechtskracht van glidertroepen is groter dan die van valschermtroepen; steeds moet dus bij inzet gestreefd worden naar een combinatie van deze twee onderdelen. Het landen van zweefvliegtuigen stelt aan de landingsterreinen bijzondere eisen; het moet een afmeting van ca 800 bij 500 m hebben, tevens moet het vlak en onbedekt zijn.

D. Troepen, die d.m.v. transportvliegtuigen worden geland in het luchthoofd (normale landingen en/of „crash”-landingen).

Deze ingevlogen infanterie behoeft geen aparte opleiding of een speciale uitrusting. Elk infanterie-onderdeel kan op deze wijze worden ingezet. (Nederlandse T-Brigade, Dec. 1948).

(N.B. De laatste tijd hebben in Amerika en Engeland proefnemingen plaats gevonden met het „invliegen” van troepen d.m.v. helicopteres, terwijl in de strijd om Korea reeds helicopteres zijn ingezet t.b.v. de commandovoering en het gewondenvervoer).

E. Amerikaanse Airborne Divisions.

De nieuwe Amerikaanse airborne division bestaat uit twee delen: een „lucht-echelon” en een „grond-echelon”. Het lucht-echelon is de eigenlijke luchtlandingseenheid en kan dus per vliegtuig of zweefvliegtuig worden vervoerd. Zij bestaat uit:

1. **het Divisie stafkwartier;**
2. **3 Regimenten infanterie;**
3. **de Divisie artillerie, bestaande uit:**
 - a. de staf
 - b. de staf batterij
 - c. 3 afdelingen à 3 batterijen à 4 houwitser van 105 mm (vervoer per zweefvliegtuig)
 - d. 1 afdeling luchtdoel artillerie (16 mitr. tl. en 16 vuurmonden 40 tl.)
4. **1 bataljon pioniers à 3 compieën;**
5. **1 bataljon geneesk. troepen, bestaande uit: 1 staf, 1 compie ziekenvervoer en 1 hulpverbandplaats.**
6. **de divisietroepen, bestaande uit: de divisie stafcompie, waarin een peloton „pathfinders” en een peloton 9 kanonnen van 9 cm.**

Het grond-echelon bestaat uit:

1. **1 bataljon vechtwagens, bestaande uit:**
 - a. 4 lichte vechtwagens M-24 (kanon 75 mm) „Chaffec tank”
 - b. 126 medium vechtwagens M-26 (kanon 90 mm) „Pershing tank”.
 - c. 12 medium vechtwagens M-45 (houwitser van 105 mm).
2. **1 verkenningseskadron à 7 lichte vechtwagens M-24.**
3. **1 afd. artillerie (vuurmonden 155 mm.)**
4. **1 compie algemene uitrusting.**
5. **1 verzorgingscompie.**

Het lucht-echelon bestaat uit 13.890 man; de sterkte van het grond-echelon is 2.679 man. Om het lucht-echelon — met een totaal gewicht van 5.500.000 kg — door de lucht te voeren, heeft men bij benadering nodig: 910 C82 transportvliegtuigen (Fairchild Packet), of 280 C82-toestellen, 310 zweefvliegtuigen van 5500 kg nuttige last en 242 zweefvliegtuigen van 4000 kg nuttige last. (Sleepvliegtuigen *niet* inbegrepen).

Het grond-echelon heeft tot taak het lucht-echelon tet versterken, zodra na vorming van het luchthoofd contact is verkregen met de andere strijdkrachten. Wordt de divisie als infanterie-divisie ingezet, dan worden vanzelfsprekend grond- en lucht-echelon samen gesmolten.

VERGELIJKINGSTABEL

	Luchtlandings- regiment	Infanterie- regiment
Zware mortieren	8	8
Middelbare mortieren	12	12
Zware mitrailleurs	12	12
Lichte mitrailleurs	39	39
Lt. gran.werpers tp.	27	27
Zw. gran.werpers tp.	58	53
Kanonnen tp 90 mm	9	22
Vechtwagens	—	1 cie (1×2+4×5)
Kanonnen tp. 57 mm	—	—
Terugstootloze vuurmonden 57 mm	27	27
Terugstootloze vuurmonden 75 mm	12	12
Vrachtwagens ¼ ton	163	162
Aanhangwagens ¼ ton	100	94
Aanhangwagens ¼ ton	60	76
Vrachtwagens ¾ ton	30	58
Vrachtwagens 2½ ton	74	56

Opmerkingen. Duidelijk blijkt dat, hoewel de luchtlandingseenheid de infanterie-eenheid vwb. uitrusting niet op de voet heeft kunnen volgen, zij *over nagenoeg* dezelfde bewapening beschikt als het infanterie regiment en dat zij vwb. vuurkracht en beweeglijkheid aan de eisen welke het moderne gevechtsveld stelt, in behoorlijke mate voldoet.

III. Eigenschappen, tactisch gebruik en optreden van Luchtlandingstroepen.

Algemene karaktereigenschappen

A. *Mobiliteit.*

De wijze van transport naar het slagveld geeft luchtlandingstroepen een bijzonder karakter. Het vervoer per vlieg- en zweefvliegtuig maakt dat zij op een snelle verrassende wijze over grote afstanden ingezet kunnen worden terwijl zij hierbij niet worden opgehouden door natuurlijke barrières en onbegaanbare terreinen. Alhoewel deze inzet niet onbegrensd zal zijn, daar zij afhankelijk is van de actie-radius van de beschikbare vliegtuigen en vooral van de meteorologische omstandigheden, behoeft het geen nader betoog, dat deze troepen uitermate strategisch mobiel zijn en dat deze wijze legio mogelijkheden biedt voor de keuze van gunstige doelen diep in het vijandelijk achterland, terwijl deze mogelijkheid niet zal nalaten een grote invloed op 's vijands moreel uit te oefenen.

Eenmaal geland echter zullen luchtlandingsformaties te kampen hebben met een gebrek aan transportmiddelen. Zij zijn hierbij afhankelijk van het meegevoerde lichte transportmateriaal en de op de vijand

buitgemaakte voertuigen. Hun mobiliteit staat dan gelijk aan die van marcherende infanterie.

B. Verrassing.

De verrassing is een der beginselen der oorlogsvoering en speelt een grote rol op het slagveld. Zij wordt verkregen door bewegelijkheid, snelheid en geheimhouding. De factoren bewegelijkheid en snelheid worden bij inzet van luchtlandingstroepen gewaarborgd door het luchttransport.

De geheimhouding wordt o.a. gewaarborgd door:

- a. De concentratie op de thuis-vliegvelden zo laat en zo geheim mogelijk te houden.
- b. De luchtlandingsoperatie des nachts uit te voeren. Operaties bij nacht kunnen alleen slagen indien het heldere maan is.
- c. De verkenning (foto; visuele) van de landingszone en het object zo onopzettelijk mogelijk te houden.

T.a.v. de nachtaanval kan het volgende dienen:

- a. De kans op verrassing wordt vergroot daar de sterkte en de plaats van de juist gelande luchtlandingsformatie door de vijand niet juist kunnen worden gewaardeerd.
- b. De kwetsbaarheid voor aanvallen van vijandelijke vliegtuigen en vijandelijk luchtdoelgeschut wordt verminderd.
- c. De groepering en de Co.-voering van de luchtlandingstroepen is moeilijker dan bij het gevecht overdag.

C. Moreel effect.

Het bestaan van luchtlandingstroepen vormt een doorlopende bedreiging van de vijand („potential threat”) en noodzaakt hem zijn strijdkrachten te verspreiden over belangrijke punten en vitale installaties in het achterland, terwijl dit eveneens zijn invloed zal doen gelden op de vijandelijke burgerbevolking.

Het gebruik van luchtlandingstroepen achter de vijandelijke linies zal wanorde stichten en 's vijands weerstand in niet onbelangrijke mate verminderen.

D. Afhankelijkheid van het luchtwapen.

Het luchtwapen vervoert, beschermt en ondersteunt de luchtlandingsoperatie. Geen enkele luchtlandingsoperatie heeft kans op succes indien er geen luchtoverwicht is. Luchtoverwicht is een gebiedende eis, terwijl het bovendien noodzakelijk blijft de nodige jachtvliegtuigen mede te geven ter escortering van de luchtlandings transportvloot.

Naast deze bescherming is het de taak van het luchtwapen om vóór de landing en tijdens het gevecht op de grond op maximale wijze in te grijpen ter uitschakeling van vijandelijke weerstandskernen (luchtdoel en artillerie opstellingen) op en in de nabijheid van de landingszone en het aanvalsdoel.

Bovendien behoren nog tot de zorg van de Luchtmacht de ravitaillering van het luchthoofd en de afvoer van de luchtlingstroepen wanneer hun taak op de grond beëindigd is c.q. overgenomen kan worden door andere elementen van de grondstrijdkrachten.

E. Afhankelijkheid van de weersomstandigheden.

Het behoeft geen betoog dat elke luchtlandingsoperatie gepaard

moet gaan met goede weersomstandigheden. Mist, lage bewolking, etc. waardoor het vinden van de landingszone wordt bemoeilijkt, maken van de luchtlandingsoperatie een hachelijke onderneming.

F. Concentratie.

Bij de landingsoperatie dient steeds naar massa inzet te worden gestreefd daar aldus wordt voorkomen, dat verslechterende weersomstandigheden een operatie tot mislukking doemen, terwijl de verrassing op maximale wijze kan worden uitgebuit. Bij de luchtlandingsoperaties in het Rijnland (Operation Varsity 1945) werd het gehele luchtlandingsechelon van 2 divisies binnen 2½ uur gedropped.

G. Kwetsbaarheid.

De zwakke zijde van luchtlandingstroepen is hun kwetsbaarheid tijdens de vlucht, de landing en het verzamelen. Eveneens zullen zij te kampen hebben met een gebrek aan vuurkracht, door een beperkte munitievoorraad.

Dit brengt met zich mee, dat luchtlandingseenheden moeten worden geland in gebieden waar zij niet direct worden blootgesteld aan vijandelijk vuur en waar 's vijands reserves pas na verloop van tijd aan het gevecht kunnen deelnemen, terwijl het terrein het optreden van vijandelijke tankeenheden z.m. moet verhinderen. De opnemng van terugstootloze vuurmonden in de organisatie, maakt luchtlandingstroepen minder kwetsbaar voor vijandelijke pantser verbanden dan in het verleden het geval was.

De mate van kwetsbaarheid wordt verminderd door een goede samenwerking tussen luchtlandingseenheden en het steunende luchtwapen. Het bovenstaande toort eveneens aan, dat een goede en snelle ravitaillering van het luchthoofd een vereiste is. Wanneer gebruikt in samenwerking met andere eenheden der grondstrijdkrachten, moeten de voorste eenheden dier grondstrijdkrachten binnen een tijdsbestek van 3 à 5 dagen contact hebben gemaakt met de luchtlandingstroepen.

N.B. N.a.v. bovengenoemde eigenschappen zal bij elke luchtlandingsoperatie aandacht dienen te worden geschonken aan de volgende punten:

a. De inzet van luchtlandingstroepen dient een strategisch of te wel een groot tactisch effect te hebben op de operatie.

b. Luchtlandingen moeten geconcentreerd plaats hebben (div., brigade of bataljon). In bijzondere omstandigheden kan een luchtlandingseenheid ter grootte van een compagnie worden ingezet.

c. Luchtlandingstroepen mogen niet worden geland op punten waar de vijand onmiddellijk kan overgaan tot snelle en werkzame tegenactie.

d. Nachtoperaties genieten de voorkeur.

Altijd moet naar een zo groot mogelijke mate van verrassing worden gestreefd.

e. Het doel moet dicht bij het landingsterrein liggen (verrassing), terwijl het terrein in de onmiddellijke nabijheid van het landingsterrein voldoende dekkings- en verdedigingsmogelijkheden tegen vijandelijke gemechaniseerde eenheden moet bieden.

f. Eenmaal geland dient het optreden van luchtlandingstroepen zo offensief mogelijk te zijn; het initiatief wordt hiermede behouden, terwijl de vijand de kans zal worden ontnomen de luchtlandingseenheid tot het defensief te dwingen.

g. Luchtlandingstroepen moeten zo min mogelijk gebruikt worden voor opdrachten waarbij hun terugkeer onwaarschijnlijk is.

Tactisch gebruik van luchtlandingstroepen.

Na de beschouwing over de kenmerkende eigenschappen van luchtlandingstroepen volgt hieronder een opsomming van de gevechtstaken die aan luchtlandingstroepen kunnen worden opgedragen.

Deze taken zijn terug te brengen tot een tweetal hoofdgroepen:

A. In nauwe samenwerking met de grond- en luchtmacht.

Dit is de meest voorkomende wijze waarop luchtladingstroepen zullen worden gebruikt en heeft ten doel de onmiddellijke ondersteuning van de hoofdaanval op de grond. De Geallieerde Luchtlandingsoperaties bij Arnhem (September 1944) en in het Rijnland (Maart 1945) zijn sprekende voorbeelden van een dergelijk gebruik. Bij deze wijze van gebruik kunnen als taken worden genoemd:

1. Bij de aanval.

a. Het in bezit nemen, vasthouden of exploiteren van belangrijke tactische punten in samenwerking met of in afwachting van de andere grondmachten.

b. Het doen van een aanval in de rug of op de flanken van de tegenstander om hiermee bijstand te verlenen aan een doorbraak, c.q. landing van de hoofdmacht.

c. Het vermeesteren en vasthouden van dominerende punten met als doel het oprukken van 's vijands reserves te blokkeren dan wel op te houden (isolatie van het gevechtveld).

d. Het veroveren van vijandelijke vliegvelden om hiermede medewerking te verlenen aan het verkrijgen of behouden van luchtoverwicht, dan wel om deze basis te gebruiken als luchtlandingshoofd.

e. Het vertragen van een terugtrekkende vijand terwijl de hoofdmacht de vervolging inzet. (Korea.)

f. Het optreden op 's vijands verbindingslijnen met het doel 's vijands aan- en afvoer te ontwrichten.

g. Het veroveren en vernietigen van 's vijands commando-organen, opdat 's vijands bevelvoering wordt lamgelegd.

2. Bij de verdediging.

a. Het versterken van bedreigde of ingesloten eigen troepenafdelingen.

b. Het ontzeggen van versterkingen aan doorgedrongen vijandelijke eenheden.

c. Het bij nacht aanvallen van vijandelijke legeringsplaatsen.

d. Het ageren op 's vijands verbindingslijnen.

N.B. Men kan luchtladingstroepen in een hachelijke toestand achter de eigen linies afwerpen om het hoofd te bieden aan een plaatsgevonden vijandelijke doorbraak.

Het behoeft geen nader betoog, dat een dergelijk optreden, gezien het ontbreken van zwaar materiaal bij de luchtladingstroepen en hun beperkte tactische mobiliteit op de grond, zeer oneconomisch is. (Het werd o.a. door de Duitsers toegepast bij de strijd op Sicilië en had tot resultaat, dat de uiteindelijke verovering van dit eiland door de Geallieerden werd vertraagd.)

3. Bij de terugtocht.

Bij de terugtocht zal het gebruik van luchtladingstroepen gewoonlijk resulteren in het verloren raken van alle zweefvliegtuigen en een groot gedeelte van het materiaal. Daarom moet in dit geval met de inzet van luchtladingstroepen worden gewacht totdat het tijdstip van de tegenaanval is aangebroken.

B. De luchtladingstroepen treden zelfstandig en onafhankelijk van de grondmachten op.

Hierbij worden luchtladingstroepen gebruikt in gebieden, die ge-

scheiden zijn van het operatie-terrein. Over het algemeen zal dit optreden slechts van strategische invloed zijn op de eigen grondoperaties.

De tot deze groep behorende acties bepalen zich in hoofdzaak tot:

a. Het stichten van verwarring en wanorde onder het militair personeel en de burgerbevolking in het vijandelijk achterland.

b. Het vernielen van belangrijke objecten zoals kunstwerken, opslagplaatsen, verbindingsknooppunten, vitale installaties, enz. (raids).

N.B. De vernieling van een dergelijk object dient van dusdanig belang te zijn, dat het verlies van een groot gedeelte van de op deze wijze ingezette luchtlandingseenheid wordt gerechtvaardigd.

c. Het bezetten van niet al te zwaar verdedigde eilanden van strategisch belang.

d. Het vermeesteren van vijandelijke regerings-centra.

e. Het vermeesteren en behouden van een bepaald gebied om de vijand de toegang tot dit gebied te ontzeggen dan wel om als basis te gebruiken voor toekomstige operaties. (Operaties in Birma — General Wingate).

IV. Verdediging tegen luchtlandingstroepen.

A. *Inleiding:* Om de verdediging goed te kunnen organiseren moet aan het volgende worden voldaan.

1. Het bezitten van een zo goed mogelijke kennis over de mogelijkheden van de aanvaller.

2. Op de hoogte zijn van de organisatie, uitrusting, bewapening, en het optreden van de vijandelijke luchtlandingstroepen.

3. Hechte samenwerking tussen civiele (w.o. politie) en militaire instanties. (Waarschuwingsdienst).

4. Een ieder — in het bijzonder de burger — moet weten wat van hem geëist wordt bij vijandelijke luchtlandingen.

5. Transportmiddelen, gegevens over het terrein en het wegennet moeten de vijand worden onthouden.

Het voorgaande heeft ons laten zien, dat de aanwezigheid van luchtlandingstroepen bij de tegenstander een voortdurende bedreiging vormt in het bijzonder voor gebieden gelegen achter de eigenlijke gevechtzone. De verdediger wordt verleid zijn troepen in het achterland te verspreiden over allerlei min of meer belangrijke objecten en terreinpunten en loopt gevaar hierdoor de gelegenheid te missen een voldoende sterke troepenmacht op bepaalde belangrijke plaatsen te stationneren. Hij moet zich dus voor ogen houden, dat ook hier geldt: „Wie alles dekt, dekt niets”. Voor bepaalde gebieden moeten commandanten worden aangewezen, die de terreinen welke het meeste in aanmerking komen voor luchtlandingen door hun ter beschikking staande troepen in staat van verdediging doen brengen, daar het onmogelijk is het gehele achterland te verdedigen tegen luchtlandingen. De terreinen die in aanmerking komen voor landingen en waarvoor geen troepen beschikbaar zijn, moeten onbelandbaar gemaakt worden door het aanbrengen van paalwerk, versperringen, etc. Verder moet de verdediger zich de moeilijkheden waarmede luchtlandingstroepen te kampen hebben ten nutte maken. Deze zijn, kort samengevat:

1. Geringe tactische bewegelijkheid na de landing waardoor de behoefte ontstaat aan transportmiddelen en gegevens over het terrein en het wegennet.

2. Kwetsbaarheid tijdens en onmiddellijk na de landing.

3. Gebrek aan voldoende vuurkracht en munitie.

4. Een laag moreel onmiddellijk na de landing, dat evenwel bij een langer voortduren van de actie gaandeweg hoger wordt.

De zuiver militaire bestrijdingsmaatregelen zijn te onderscheiden in:

B. Passieve bestrijdingsmaatregelen.

Hiertoe worden onder meer gerekend:

1. Het aanbrengen van allerhande versperringen (paalwerk, asperges) en landmijnen in terreinen, die hiervoor in aanmerking komen en het plaatsen van hoge palen en verplaatsbare obstakels aan weerszijden van grote rechte autowegen.

2. Het oprichten van een goede waarschuwingdienst (uitkijkposten).

3. Het ter vernieling voorbereiden van bruggen.

4. Het ondermijnen en/of versperren van daarvoor in aanmerking komende weggedeelten.

5. Het inunderen van daartoe geëigende terreinen.

6. Het plaatsen van luchtdoelartillerie en art. in de omgeving van eventuele landingsterreinen en vliegvelden.

Op *vliegvelden* kan men de volgende passieve bestrijdingsmiddelen toepassen:

1. Het plaatsen van verplaatsbare obstakels (voertuigen, duikers, etc.) naast de startbanen.

2. Het ter vernieling voorbereiden van startbanen of gedeelten van de startbaan.

3. Het aanbrengen van versperringen en asperges op het terrein tussen en naast de startbaan.

4. Opstelling van wapens die reeds genoemde terreingedeelten bestrijken.

C. Actieve bestrijdingsmaatregelen.

De actieve bestrijding bestaat uit:

1. Offensieve eigen luchtactiviteit.

2. Het doen bezetten door troepen van belangrijke objecten zoals vliegvelden, bruggen wegenknooppunten, defilé's, etc.

3. Het plaatsen van een meer centraal opgestelde mobiele troepen-eenheid, die uitgerust en geoefend is voor het gevecht tegen luchtlandingstroepen.

Deze troepenmacht (mobiele reserve) heeft tot taak de gelande luchtlandingseenheid aan te vallen en te vernietigen.

Voor de actieve bestrijding is dus nodig:

1. Een waarschuwingdienst (eventueel de burgerij hierbij inschakelen).

2. Defensieve krachten bij de landingsplaatsen (plaatselijke verdediging) met een bindende en desorganiserende taak.

3. Snelle mobiele aanvalskrachten (taak- en tegenaanval).

Het optreden van deze troepen dient uitermate offensief te zijn dan wel een combinatie van aanval en verdediging waarbij het gaat om:

1. De aanvaller zoveel mogelijk verliezen toe te brengen gedurende de vlucht, tijdens de landing en de hergroepering op de grond.

2. Die objecten waar de aanval zich op richt te verdedigen.

3. Te voorkomen dat de luchtlandingstroepen contact maken met andere elementen van hun legerstrijdkrachten.

4. Door een snel offensief de gelande troepen te vernietigen

In elk geval zal de verdediging tegen luchtlandingen uitgebreid moeten worden beoefend. Een actie van vijandelijke luchtlandingsstroepen is in vele gevallen gericht op het moreel. Veel oefenen en een goede voorlichting v.w.b. het vijandelijke luchtlandingsapparaat zullen een aantasten van het eigen moreel kunnen voorkomen, terwijl alleen daardoor de verdediging een goed georganiseerd en gecoördineerd karakter kan dragen. Een goed voorbereide verdediging, gebaseerd op een krachtig opgezette tegenaanval, zal de vijandelijke luchtlandings-eenheid uitschakelen en vernietigen voordat zij enig kwaad heeft kunnen uitrichten. Dat bij dit optreden het eigen luchtwapen een belangrijke rol zal moeten spelen, behoeft geen nader betoog. Reeds voor de landing zal de luchtverdediging (jagers, luchtdeel) de vijandelijke transportvloot zo veel mogelijk afbreuk moeten doen.

Literatuur:

Kampfweise feindlicher Fallschirm und Luftlande Truppen 1944.
Airborne Warfare — Gen. Gavin.
Rendezvous with Destiny — 101 Airborne Division.
Military Review.
Infantry School Quarterly.
Armed Cavalry Journal.
Am. en Eng. reglementen.
Stencil D.C.O.

TURKS REALITEITSGEVOEL

Turkije beziet zich als een natuurlijke deelgenoot aan elk Europees verdedigingsstelsel, dat zich richt tegen een Sowjet expansie, verklaarde de Turkse Zaakelastigde in de USA, Feridum C. Erkin.

De opname van Turkije in het Noord Atlantisch Pact is niet slechts gebaseerd op de wens zich op eigen grondgebied tegen een agressor te verdedigen, doch zij is tevens het bewijs voor de vastberadenheid de gemeenschappelijke Westerse gemeenschap op een breed front te verdedigen. Erkin verklaarde tevens, dat het zijn mening is, dat de wereldvrede kan worden gewonnen, indien de Westelijke machten in staat zullen zijn elke agressie te verhinderen. Hij waarschuwde echter tevens tegen de opvatting als zou een wapenstilstandsverdrag in Korea de weg voor oplossing van de ernstige problemen in Europa en elders ogenblikkelijk openen. Op elke zwakke plaats van de wereld kan elke dag een nieuwe daad van agressie worden verwacht.

VERVOER IN KOREA

231 Transportation Truck Company, bestaande uit een staf en vijf Truck Companies reed in Juni 1951 tweemaal zoveel mijl en vervoerde in die periode meer militaire goederen en personeel dan in enige maand sinds aankomst in Korea. In die maand legden de voertuigen op de primitieve wegen genoeg mijlen af (339.055) om dertien maal om de aarde te gaan. Zij vervoerden 65.800 ton militair cargo en meer dan 39.000 passagiers, met inbegrip van vluchtelingen en krijgsgevangenen.

VUURWAPENBESTRIJDING

door J. G. J. VAN DER HULST, *Kapitein der Artillerie,*
Leraar HKS

In De Militaire Spectator van December 1951 nr 12 werd enig inzicht gegeven in het localiseren van 's vijands vuurwapens door het InfanterieGeluidmeetPeloton (InfGmPel). Dit peloton is in staat deze vuurwapens ook te localiseren bij slecht zicht (duisternis, nevel) en ook indien deze achter dekkingen zijn opgesteld. Dit is echter niet de enige reden, waarom het InfGmPel als een onmisbaar onderdeel van het regt inf moet worden beschouwd. Zonder de commandant van het InfGmPel en zijn commandogroep, zou het regt nl. niet in staat zijn 's vijands vuurwapens doeltreffend te bestrijden.

Het behoeft niet nader te worden betoogd dat het noodzakelijk is 's vijands vuurkracht, welke invloed kan uitoefenen op de gevechtshandelingen, uit te schakelen. In deel VII van de serie artikelen *Samenwerking tussen de veldartillerie en de overige wapens*¹⁾ werd in grote lijn de bestrijding van 's vijands artillerie en mortieren behandeld. Op de bestrijding van 's vijands overige vuurwapens als zodanig werd in genoemde serie niet verder ingegaan. Hieronder en in het volgende nummer wordt over deze vuurwapenbestrijding een en ander gegeven.

Vuurwapenbestrijding.

Onder vuurwapenbestrijding (vwpnB) wordt verstaan het opsporen, localiseren en vervolgens het op het tactisch juiste moment aangrijpen van 's vijands vuurwapens met uitzondering van artillerie, mortieren enz. Wordt echter de mortierbestrijding gedecentraliseerd door de regtn-uitgevoerd¹⁾, dan wordt onder vwpnB tevens de MrB, voorzover deze het regt betreft, begrepen.

De werkingssfeer van artillerie en van een deel der mortieren is meestal groter dan het gebied waarin het regt optreedt, reden waarom de bestrijding van deze wapens op hoger niveau dan regt wordt geleid. De werkingssfeer echter van de overige wapens (mitrailleurs, enz.) blijft doorgaans beperkt tot bovenbedoeld gebied. Daarom is de vwpnB dan ook een regimentsaangelegenheid.

Het regt beschikt over de nodige middelen om 's vijands vuurwapens te kunnen bestrijden, nl. over:

- a. de inlichtingsbronnen en -organen om deze wapens op te sporen en te localiseren;
- b. de vuurkracht (vlakbaan- en krombaanwapens) om de gelocaliseerde wapens te kunnen aangrijpen.

Het regt werkt ook in deze nauw samen met zijn Afd R/S, die het regt gegevens c.q. inlichtingen verschafft en de nodige vuursteun verleent.

De wapens, waar het bij de vwpnB in het bijzonder tegen gaat, vuren meestal met directe richting. Dit houdt echter niet in, dat deze wapens ook gemakkelijk zijn op te sporen en te localiseren. De vijand zal er zeker naar streven, ook zijn met directe richting vurende wapens

¹⁾ Zie De Militaire Spectator van September 1951 nr 9.

zo gedekt mogelijk op te stellen en waar zulks niet mogelijk is, deze in elk geval goed te camoufleren, teneinde uitschakelen te voorkomen en met deze wapens verrassend het vuur te kunnen openen. Toch is het noodzakelijk ook deze vuurwapens tijdig te localiseren, opdat zij op het tactisch juiste moment geheel of gedeeltelijk c.q. tijdelijk kunnen worden uitgeschakeld.

Verdeling der werkzaamheden.

Voor een doeltreffende vwpnB is het noodzakelijk dat:

- a. Deze zo centraal mogelijk wordt geleid;
- b. Aan onderCn de nodige vrijheid van handelen wordt gelaten;
- c. De centrale leiding verband brengt in de vwpnB door de onderCn.

De werkzaamheden zijn in het regt zo verdeeld, dat aan het hierboven gestelde kan worden voldaan.

De vwpnB wordt op regimentsniveau geleid en gecoördineerd. C-InfGmPel is als vwpnBIO (vuurwapenbestrijdings-inlichtingenofficier) belast met de inlichtingenzijde van de vwpnB onder toezicht van de S2. Hij verzamelt, verwerkt en verspreidt vwpnBinlichtingen in het vwpnBIC (vuurwapenbestrijdings-inlichtingencentrum) en is voor deze werkzaamheden, alsook voor opleiding en oefening van het regt op het gebied van de vwpnBinlichtingen, verantwoordelijk verschuldigd aan de RC (via de S2). Hij geeft de gegevens van gelocaliseerde wapens door aan de S3 en houdt de S2 daarvan op de hoogte. Tevens kan hij de S3 aanbevelingen doen voor het aangrijpen van deze wapens. De S3 leidt en coördineert het aangrijpen. Zowel de vwpnBIO als de S3 werken nauw samen met de ArtLsO bij de regtsstaf.

Op bataljonsniveau leidt en coördineert de S3 het aangrijpen. De sergeant 1e klasse IOO, in dit verband de vwpn B100 (vuurwapenbestrijdings-inlichtingenonderofficier) genoemd, is belast met de vwpnBinlichtingen onder toezicht van de S2. Ook hier bestaat een nauwe samenwerking met de aanwezige ArtLsO.

Bij de c1en wordt de vwpnB meestal door één persoon gecoördineerd. Indien een Artwnr aanwezig of in de nabijheid is wordt met hem samengewerkt.

Een scherpe scheiding in de vwpnB door de verschillende niveau's is niet aan te geven. In hoeverre de vwpnB wordt gedecentraliseerd hangt vooral af van de toestand. In beginsel wordt de vwpnB geleid op regtsniveau, waarbij elk onderdeel (pel, cie, bat) de wapens bestrijdt welke dit onderdeel direct (kunnen) bedreigen en/of van invloed (kunnen) zijn op de uitvoering van de ontvangen opdracht.

Het vuurwapenbestrijdingsinlichtingencentrum.

Het vwpnBIC is het centrale punt waar alle vwpnBinlichtingen worden verzameld, verwerkt en worden verspreid. De InfGmgrn, de vwpnB100 van de bats en veelal ook het VRC van de Cie ZwMrn melden vwpnBinlichtingen rechtstreeks aan het vwpnBIC. De ArtLsO bij de regtsstaf geeft gegevens c.q. inlichtingen van belang voor de vwpnB direct door aan de vwpnBIO. Gegevens c.q. inlichtingen van andere inlichtingsbronnen en -organen komen binnen bij de S2, die hetgeen van belang is voor de vwpnB direct doorgeeft aan het vwpnBIC.

Vuurwapenbestrijdingsinlichtingenplan.

Het tijdig en in voldoende mate verkrijgen van gegevens en inlichtingen is een eerste vereiste. De vwpnBIO maakt dan ook een vwpnBinlichtingenplan²⁾. Op grond van dit plan doet hij de S2 aanbevelingen voor het gebruik van de inlichtingsbronnen en -organen van het regt en voor het doen van verzoeken aan inlichtingsorganen buiten het regt. Na goedkeuring door de S2, geeft deze de nodige bevelen en aanwijzingen en doet deze de nodige verzoeken. De vwpnBIO geeft als C-InfGmPel de nodige bevelen en aanwijzingen aan zijn groepsCn. Met de ArtLsO coördineert hij in het bijzonder de waarneming door het InfGmPel en de radar van de Afd R/S. Dit zijn nl. nagenoeg de enige bronnen welke in staat zijn 's vijands gedekt opgestelde mortieren te localiseren.

Tevens kan de vwpnBIO de S3 aanbevelingen doen voor de ont-plooiing en het gebruik van de middelen welke 's vijands gelocaliseerde wapens moeten kunnen aangrijpen. Ook hierover pleegt hij overleg met de ArtLsO.

De vwpnBIO moet vooruitzien. Zijn inlichtingenplan moet steeds bij zijn en aangepast blijven aan de toestand en het plan van de RC.

Bij te houden bescheiden.

Op het vwpnBIC worden verder de volgende bescheiden bijgehouden:

- een dagboek³⁾,
- (MrB) vwpnBinlichtingenformulieren,
- een kaart bekende opstellingen (schaal 1 : 25000 of groter) met twee bijbehorende calques nl. een calque vermoede opstellingen en een calque beschietingsrapporten.

Een dagboek kan worden bijgehouden. Veelal wordt echter een gecombineerd dagboek gebruikt voor de sectie 2 en het vwpnBIC. Binnenkomende berichten welke van geen belang zijn voor de vwpnB, worden direct doorgegeven aan de S2. Berichten echter over 's vijands artillerie (waaronder ARTRAPs) worden, zo mogelijk met waardering naar betrouwbaarheid van de bron, direct doorgegeven aan de ArtLsO. Hetzelfde geldt voor berichten over 's vijands mortieren (waaronder MORTRAPs), indien de MrB niet gedecentraliseerd wordt uitgevoerd. Is dit wel het geval, dan worden zij verwerkt en aan de ArtLsO doorgegeven. Berichten van belang voor de vwpnB en voor de MrB, indien deze gedecentraliseerd door het regt wordt uitgevoerd, worden ingeschreven op een (MrB) vwpnBinlichtingenformulier (zie blz. 27).

Voorts worden de verkregen gegevens c.q. inlichtingen uitgezet hetzij op de calque beschietingsrapporten, hetzij op de calque vermoede opstellingen of op de kaart bekende opstellingen⁴⁾.

De hierboven vermelde bescheiden geven op elk moment een duidelijk beeld van het aantal bekende en vermoede opstellingen alsmede van de gevechtswerkzaamheid en de werkingssfeer van 's vijands verschillende vuurwapens. Dit is van belang:

a. Voor het nagaan van 's vijands mogelijkheden, omdat de vijand

²⁾ Hierop wordt in het volgende nummer teruggekomen.

³⁾ Zie Leidraad Stafdienst, blz. 11 en bijlage V.

⁴⁾ Hierop wordt in het volgende nummer teruggekomen.

(MrB) vwpnB INLICHTINGENFORMULIER

tijd: (van ontvangst)

Ingeschreven door:
1. Beschietingsrapporten

No

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
gemeld door en tijd waarop	coörd wnr	kaarthoek naar vlam of knal	tijd aanvang beschieting	tijd einde beschieting	beschoten gebied (coörd)	aantal en soort wapens	soort vuur	aantal, kaliber en soort munitie	tijdsverloop vlam tot knal	aangerichte schade	andere bijzonderheden (opmerkingen)

2. Plaats (nr) vuurwapenopstelling

M	N	O	P	Q	R
gemeld door en tijd waarop	coörd en nauwkeurigheid daarvan	hoe gelocaliseerd	datum, tijd van gevechtswerkzaamheid	aantal, kaliber en soort wapens	inrichting der opstelling

3. (MrB) vwpnBvuren

Door S3 in te vullen	
tijd van afgeven	aantal en soort projectielen en buizen
	opmerkingen (resultaat)

Aanbeveling van vwpnBIO:

Het eerste gedeelte van dit formulier, de kolommen A t/m L, komt overeen met het schema van de beschietingsrapporten 5). Het gebruik van dit schema, ook bij meldingen van beschietingen door andere wapens dan artillerie, mortieren enz. maakt het melden en doorgeven alsmede het verwerken van de vermelde inlichtingen eenvoudiger en gemakkelijker.
Daar de InfGrn meestal een vijandelijk vuurwapen direct localiseren, maken deze grn voor hun meldingen gebruik van het schema M t/m R overeenkomend met het tweede gedeelte van het inlichtingenformulier.

5) Zie De Militaire Spectator van Augustus 1951, nr 8, blz. 459.

- elk van deze mogelijkheden met vuur zal moeten kunnen steunen;
- b. Voor het nagaan van de mogelijke invloed welke 's vijands vuurwapens kunnen uitoefenen op de eigen mogelijkheden;
 - c. Om het tactisch juiste moment te kunnen bepalen voor het aangrijpen van de verschillende wapens.

Hierbij moet ook met de mobiliteit van de verschillende wapens en dus met een mogelijke hergroepering terdege rekening worden gehouden.

Het aangrijpen van gelocaliseerde vuurwapens.

Zodra een vuurwapen is gelocaliseerd (bekende opstelling), geeft de vwpnBIO het betreffende vwpnBinlichtingenformulier aan de S3. Hij moet hierop tevens vermelden of hij het aangrijpen van deze opstelling noodzakelijk acht of niet en waarom. Tevens kan hij aangeven door welk wapen deze opstelling zijns inziens het doeltreffendst kan worden aangegrepen.

De S3 beslist, geeft hiertoe de nodige bevelen aan bv. de Cie ZwMrn of verzoekt vuursteun via de ArtLsO. Voorts vult de S3 het derde deel van het inlichtingenformulier in, waarna hij dit aan de vwpnBIO teruggeeft.

Ook voor wat betreft vermoede opstellingen kan worden gehandeld als hierboven werd vermeld.

Is de vwpnBIO gemachtigd in plaats van de S3 te beslissen, bevelen te geven en vuursteun te vragen, dan zorgt hij tevens voor het invullen van deel 3 van het betreffende inlichtingenformulier.

In beginsel kan voor het aangrijpen elk infanteriewapen worden gebruikt. De S3 en de vwpnBIO moeten rekening houden met de mogelijkheden en beperkingen van deze wapens. Zij moeten deze dan ook kennen en verder steeds op de hoogte zijn van de toestand bij deze wapens. De ArtLsO adviseert over de artilleriesteun en geeft verzoeken om vuursteun door aan het VRC van de Afd R/S.

Bataljonsniveau.

De vwpnB op batsniveau geschiedt in beginsel op dezelfde wijze. De werkzaamheden worden echter — afhankelijk van de toestand — tot de hoogst nodige beperkt. Alle gegevens c.q. inlichtingen worden direct doorgegeven aan het vwpnBIC, dat er voor zorgt vwpnBinlichtingen, welke voor de bats van belang kunnen zijn, direct door te geven aan de vwpnBIOO van het betreffende bat. Voor het aangrijpen wordt over de middelen van het bat beschikt, terwijl vuursteun van zware mortieren en/of artillerie kan worden gevraagd.

Slotbeschouwing.

Hierboven werd in grote lijn een overzicht gegeven van de vwpnB door het regt inf. Er kan niet genoeg de aandacht op worden gevestigd, dat het noodzakelijk is ook 's vijands vuurwapens welke gedekt en goed gecamoufleerd zijn opgesteld, tijdig te localiseren. Geschiedt dit niet, dan kunnen deze wapens ook nimmer op het tactisch juiste moment worden uitgeschakeld. Tegen een goed geoefende vijand, die bovendien uitstekend weet te camoufleren, geldt dit wel in het bijzonder.

(Slot volgt)

DE GENIETROEPEN IN DE GEVECHTSZONE

door H. VAN DER SLUYS, *Luitenant-Kolonel der Genie*

„These are the units, more particularly, which must be really trained as soldiers, really good soldiers — and led by officers who combine military qualities with technical knowledge, quick thinking, and above all a determination to get the job done at all costs.”

Major-General Sir Eustache F. Tickel, K.B.E., C.B., M.C.

In de laatste Wereldoorlog hebben de Genietroepen een zeer belangrijke rol gespeeld, die hoewel niet altijd spectaculair, in vele gevallen zeer betekenisvol, zo niet beslissend is geweest voor een snel en vlot verloop van de gevechtshandelingen.

Zoals ik reeds in een vorig artikel betoogde, is het in vreedstijd vaak moeilijk om hen bij grote oefeningen een taak te geven, zoals zij in oorlogstijd hebben te verrichten; immers daadwerkelijke vernielingen spelen bij dergelijke oefeningen geen rol, terwijl bovendien de militaire transporten, hoe groot zij dan ook in ons oog mogen schijnen, niet van zodanige invloed zijn op het wegdek, dat de slijtage het nodig maakt dat de Genietroepen bij het onderhoud en de herstelling te pas komen.

Een ander beeld zal worden verkregen, indien, zoals op dag (D plus 50) na de invasie in Normandië in 1944 het geval was, binnen een bruggenhoofd van 30 bij 15 km 150.000 voertuigen aanwezig zijn en omstreeks die dag op een zeker kruispunt binnen 24 uur 18.000 voertuigen worden geteld. Zodoende was een van de belangrijkste taken gedurende de opmars in het gebied van de Britse en Canadese legers het herstel, het onderhoud en de verbetering van het wegennet. Hiernaast kwam dan het slaan van bruggen, hetgeen in Noordwest-Europa gedurende de veldtocht van elf maanden een totaal aantal van 1525 bedroeg.

Gedurende de oefening „Mars” was het uit een oefeningsoogpunt een gelukkige omstandigheid, dat het vervoer gedeeltelijk over landwegen werd geleid, wegen welke voor de kleine 1000, aan de oefening deelnemende voertuigen enige, zij het eenvoudige voorzieningen nodig hadden. Zo werden tussen het Kamp bij Oirschot en Best door een compagnie van 1 Regiment Genietroepen enige wegen verbeterd door het dichten van de karresporen, het verbeteren van de afwatering en het verruimen van bochten. Een dergelijke verbetering is slechts dienstig voor zeer korte tijd, maar in elk geval werden Genietroepen hier gebruikt voor een taak, welke in oorlogstijd hun geregeld ten deel valt.

Gedurende de acties in Indonesië hebben de Genietroepen vele werkzaamheden aan de wegen uitgevoerd. Afgezien van het feit, dat het wegennet aldaar gedurende de Japanse bezetting ernstig had geleden, doordat aan een behoorlijk onderhoud weinig of onvoldoende zorg was besteed, — zulks was overigens met het West-Europese wegennet eveneens het geval — waren bovendien de wegen op verschillende moeilijke punten, zoals in de bergen, naast ravijnen, door het doen springen van zware grondbommen zodanig beschadigd, dat geheel nieuwe

weggedeelten moesten worden uitgehakt en gesprongen.

Een tweede belangrijke taak voor de Genietroepen was het maken van doorgangen en het opruimen van mijnevelden. Mijnevelden werden in West-Europa in overvloedige mate aangetroffen, naar ik meen zijn in ons land alleen rond 3000000 mijnen geruimd. Een gelukkige omstandigheid hierbij was, dat een groep Nederlandse officieren van Staf B.N.S. in 1945 in Parijs bij de Amerikanen de vrijwel volledige Duitse mijnenregistratie wist te verkrijgen. Hierdoor werd het ruimen in belangrijke mate vergemakkelijkt. Bij het leggen van mijnevelden is het een eerste vereiste, dat deze nauwgezet worden geregistreerd. Dikwijls heeft men ernstige verliezen ondervonden bij het hervatten van de aanval of de opmars door eigen mijnevelden, omdat de registratie niet behoorlijk was gebeurd. Dit komt vooral voor, indien men tijdelijk door tegenaanvallen in de verdediging wordt gedrongen. Volgens de Amerikaanse voorschriften geschiedt het leggen van het merendeel van de mijnevelden door de zorg of onder toezicht van de genietroepen. Wanneer men er in voldoende mate in geslaagd zal zijn om mijnen te construeren, welke met de thans bekende mijndetectoren niet kunnen worden opgespoord, of zelfs door detectoren tot ontploffing worden gebracht, dan zal het in hoofdzaak een taak van de Genietroepen moeten zijn om zorg te dragen voor het opsporen en ruimen, een taak, waarbij een grote kennis van zaken en een hoog moreel nodig zal zijn. In verband met de vele overige werkzaamheden van de Genietroepen zal het naar mijn mening nodig zijn, dat de andere Wapens een voldoende opleiding op het gebied van het leggen, registreren en opnemen van mijnen zullen ontvangen, in het bijzonder voor het leggen van de beschermende mijnevelden.

Ook de watervoorziening behoort tot de taak van de Genietroepen. In vredetijd zal deze taak in West-Europa, en zeker niet in ons land, waar tot vrijwel in de kleinste plaatsen de waterleiding is doorgedrongen, niet zo dadelijk spreken. Zodra echter deze watervoorziening op enigerlei wijze wordt verstoord, hetzij door de vernieling van de pompinstallaties en watertorens, hetzij door het uitvallen van electriciteitsvoorziening, als anderszins zullen de Genietroepen op dit gebied moeten bijspringen. Indien men rekent, dat het normale verbruik onder gevechtsumstandigheden per man en per dag 3,5 tot 4 liter bedraagt, terwijl het gebruik per motorvoertuig op 1,3 tot 2 liter per dag komt, kan men nagaan hoe groot de totale behoefte aan water voor een Infanterie-divisie wel is. De watervoorziening is in beginsel gegrondvest op de zuivering van het oppervlaktewater. Dit is in de gebieden van West-Europa in verband met de vele rivieren, kanalen en meren zeer goed mogelijk. In woestijngebieden is dit uiteraard anders gesteld, hier is immers in het algemeen geen oppervlaktewater beschikbaar en door de Royal Engineers zijn dan ook in Noord-Afrika diepweleboringen verricht tot een gezamenlijke lengte van 20 mijlen en zijn rond 3000 mijlen pijpleidingen gelegd. Van het hierdoor verkregen water is het merendeel gebruikt voor de watervoorziening van locomotieven.

Naast bovengenoemde technische werkzaamheden zijn de Genietroepen belast geweest met allerhande soort van andere werkzaamheden, voor zover deze maar niet waren gelegen op het terrein van telefoon,

telegraaf en radioverbindingen. Deze laatste soort werkzaamheden behoren tot de competentie van de Verbindingstroepen. De Genietroepen hebben spoorwegen in bedrijf gesteld, niet alleen door het herstellen van weg en werken, maar ook door exploitatie. Zij hebben voorts allerhande soort fabrieksinstallaties weder op gang gebracht. Ook in Indonesië zijn door onze Genietroepen dergelijke werkzaamheden verricht. Gedurende de veldtocht in West-Europa was de verhoudingssterkte van de Genietroepen tot de Infanterie, als 1 : 2 en in de U.S.A. noemt men de 2e Wereldoorlog wel „Engineer war”.

Al het hierbovenvermelde betreft nog de „werkzaamheden” van de Genietroepen. Hiernaast bestaat hun taak, waarbij zij „met de wapens in hand de vijand tegemoet moeten treden”.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden heeft men technische kennis en vaardigheid nodig, voor het uitvoeren van militaire werkzaamheden bovendien besluitvaardigheid. Men moet veelal een snelle oplossing verkiezen boven een langzame misschien veiliger constructie, omdat juist snelheid van actie in het gevecht het verrassend element zal brengen. Voorts zal men werkzaamheden moeten aanpakken, welke soms op het eerste gezicht onmogelijk lijken. De Military Engineers van de U.S.A. voeren als hun devies: „Essayons”. Toch moet een als Geniecommandant optredende officier, ook tegen hogere chefs durven zeggen: „Dit is technisch onmogelijk”, of „Deze werkzaamheden kunnen zeer beslist niet in de verlangde tijd worden uitgevoerd”. Ook voor het onmogelijk verklaren van gevraagde werkzaamheden behoort moed.

De Genietroepen bestaan uit vaklieden aangevoerd door technici. Van deze mensen zal men moeten kunnen verlangen, dat zij hun kennis in de burgermaatschappij opgedaan kunnen toepassen voor de militair-technische werkzaamheden, temeer omdat deze, in elk geval voor wat de Genietroepen van de frontgebieden betreft, veelal van technisch eenvoudige aard zullen zijn. Echter naast hun technische taak bestaat hun gevechtstaak in engere zin, een taak waarbij het nodig is, dat zij het handwerk van de Infanterie zo goed mogelijk verstaan. Hiervoor zijn nodig: *vecht-kwaliteiten en opleiding tot goede soldaten.*

In de eerste plaats hebben zij volgens de tegenwoordige opvattingen te zorgen voor hun eigen beveiliging. Immers al zullen zij vaak kunnen aanleunen aan de veiligheid, welke andere wapens en in het bijzonder de Infanterie hen tijdens het uitvoeren van hun werkzaamheden bieden, hiernaast moet men in het huidige gevecht, meer dan zulks voorheen het geval was, rekening houden met het optreden tegen infiltraties, partizanen, doorgedrongen vijandelijke gemechaniseerde en gepantserde eenheden, luchtlandingstroepen, optreden van vliegtuigen, enz. In de verdediging, in het bijzonder tijdens de vijandelijke aanval, zijn het de Genietroepen die mede in de achtergebieden van de div moeten optreden.

Een volgende belangrijke taak is het uitvoeren van verkennings-acties. Van de verkenningspatrouilles van de Genietroepen moeten de technische gegevens komen, in het bijzonder de detail-gegevens waarop later de werkzaamheden gebaseerd moeten zijn. Het goed kunnen uitvoeren van dergelijke patrouilles is niet alleen een vereiste, maar men moet eveneens de vaardigheid bezitten om de gevraagde gegevens te verzamelen en deze in de goede vorm op de snelst mogelijke wijze ter

bestemder plaatse te brengen. Dit alles vereist niet alleen van het kader, maar ook van de man de nodige geoefendheid en inzicht. Men moet niet denken rustig en gezapig te kunnen afwachten tot die gegevens binnen komen, men moet ze opsporen en zo zal het bijvoorbeeld bij de opmars nodig zijn dat Genieverkenningsseenheden zijn ingedeeld bij de meest vooruitgeschoven eenheden.

Dan behoort tot de taak van de Genietroepen niet alleen het stellen van wegversperringen bij flank- en achterhoedebeveiligingen, maar ook de verdediging hiervan. Hierbij is het van groot belang het vertragend gevecht te kunnen voeren van versperring op versperring.

Zo zijn er nog enige gevechtsoorten, zoals de tankjacht, de aanval op permanente stellingen, e.d. Niet dient te worden vergeten, dat in uiterste noodzaak de Genietroepen zowel in de aanval, als in de verdediging als Infanterie ingezet kunnen worden. Dit is b.v. ook tijdens de oefening „Counterthrust” het geval geweest. Men diene echter met de inzet op deze wijze zeer voorzichtig te zijn en zeer goed te overwegen, in welke mate de gevechtskracht en de gevechtshandelingen van de Divisie in zijn geheel geschaad zou kunnen worden.

Tenslotte de taak: het de eigen troepen mogelijk maken het terrein te gebruiken en dit gebruik aan de vijand te ontzeggen.

De gevechtskracht van de genietroepen kan in verhouding tot die van de Infanterie op $\frac{2}{3}$ worden gesteld, zulks zowel tengevolge van de bewapening, als tengevolge van de oefening. In de studie welke in 1947 in Frankrijk werd gemaakt naar de ervaringen van de laatste Wereldoorlog werd in de „Questionnaire Génie” betreffende het al dan niet invoeren van mortieren in de bewapening door 30% hiermede ingestemd, door 60% afwijzend geraden, terwijl 10% geen mening uitsprak. De tegenstanders voerden hierbij aan, dat de Genie bewapend was voor de nabijverdediging, terwijl de andere wapens voor de eigenlijke verdediging hadden te zorgen, zou men de Genietroepen overeenkomstig de Infanterie bewapenen, dan zou de neiging toenemen, om hen ook als zodanig te gebruiken, terwijl bovendien het aantal werkers in verband met de nodige bedieningsmanschappen zou afnemen. De voorstanders voor invoering voeren aan, dat het moeten kunnen deelnemen aan het gevecht, ook de juiste bewapening vereist, terwijl het wapen bovendien goed kan medewerken om bepaalde, voor de werkers hinderlijke weerstanden te neutraliseren. Persoonlijk voel ik veel voor het tweede standpunt, mits men werkelijk de Genietroepen dan ook slechts in noodgevallen als Infanterie zou gebruiken. Aangaande de bewapening wordt in dezelfde Questionnaire nog een lans gebroken voor de persoonlijke bewapening van de officieren, onderofficieren en de troep met de karabijn, waarvoor zeer veel te zeggen is, immers zodra Genietroepen de Infanterie in het gevecht te voet moeten volgen, zijn zij genoodzaakt om hun gereedschappen, materieel en materialen mede te voeren, waarbij het dus gewenst is om een zo licht mogelijk wapen bij zich te hebben.

Tot slot zij nog opgemerkt, dat de Genietroepen wat hun opleiding betreft zeer zeker op de goede weg zijn; wordt nog veel nadeel ondervonden van het feit, dat nu eenmaal nog niet al het nodige materiaal ter beschikking staat, het deelnemen aan schietseries dit jaar in de Harskamp bijvoorbeeld is zeer bevordelijk voor het opvoeren van de „fighting spirit” van onze sappeurs.

DE TUCHTKLASSE EN DE K.L.

door Mr Dr J. Ph. VAN ERK, *President van de Krijgsraad in het 1e Militaire Arrondissement*

Hoewel er duidelijk tekenen zijn, die er op wijzen, dat de Tucht-klasse zich in de stijgende belangstelling van de tot straffen bevoegde meerderen bij de K.L. mag verheugen, wil ik toch niet nalaten ook van de zijde van de Militaire Justitie nog eens de aandacht te vestigen op deze krijgstuuchtelijke straf, die indien te rechter tijd toegepast, zo heilzaam kan werken.

Laat ik voorop stellen, dat het toch niet behoeft te worden betwijfeld, dat van de gewone celstraf nauwelijks enige werkelijke verbetering van het individu valt te verwachten. Hij, die dat nog wil volhouden, staat m.i. met zijn beide benen in de vorige eeuw. Dit wil niet zeggen, dat de krijgstuuchtelijke straf van streng arrest nu maar moet worden afgeschaft. Wij kunnen deze straf helaas nog niet missen. Immers zoal niet velen worden weerhouden van het plegen van een ernstig krijgstuuchtelijk vergrijp door de dreiging van deze celstraf, zo heeft zij ongetwijfeld een streng corrigerende uitwerking op de meesten van hen, die deze staf moeten ondergaan. Een corrigerende werking, maar dan ook zeker niet meer. De slappe militair, die voor het eerst enige dagen celstraf moet ondergaan omdat hij te laat van verlof terugkeerde, is nog steeds hetzelfde futloze individu als hij de cel verlaat. Alleen is er een redelijke kans, dat hij in den vervolge op tijd binnen zal zijn. In zoverre is hij gecorrigeerd. Maar is hij dan verbeterd? Keert hij de rest van zijn diensttijd stipt op tijd van verlof terug, omdat zijn zelfrespect dusdanig onder invloed van de celstraf is toegenomen, dat hij niet anders meer handelen kan? En dat is toch hetgeen wij willen bereiken. Indien ik dus zeg, dat wij de celstraf als middel om de krijgstuucht te handhaven niet missen kunnen, wil ik daar direct op laten volgen dat indien en zodra blijkt, dat deze straf op een individu de vereiste corrigerende uitwerking mist, het nutteloos is voor een tweede ernstig vergrijp wederom deze straf op te leggen.

Uit de aard van de zaak is dit natuurlijk geen wet van Meden en Perzen. Indien op een straflijst twee of desnoods drie maal met langere tussenpozen celstraf paraisseert, wil dit geenszins zeggen, dat er nutteloze straffen zijn opgelegd. Ik wil alleen aantonen, dat indien b.v. een recruit, die niet tot de flinksten behoort en uit een asociale omgeving komt, telkenmale te laat van verlof terugkeert, ondanks het feit, dat hij respectievelijk met licht, verzawaard en ten slotte met streng arrest hiervoor is gestraft, op een andere wijze behoort te worden aangepakt. Zo geloof ik evenmin en honderden straflijsten hebben mij in de loop der jaren bewezen, dat de baldadige, die na een serie lichtere straffen, ondanks een hem tenslotte opgelegde celstraf, in zijn baldadigheid volhardt, door een opvolgend streng arrest een model soldaat wordt. Neen, ook ten aanzien van hem moet een andere maatregel worden genomen.

En deze maatregel is dan de straf van plaatsing in de Tuchtklasse.

Ik kom nu aan het eigenlijke doel van deze beschouwing, n.l. om na te gaan, welke consequenties de plaatsing in de Tuchtklasse voor het individu mede brengen kan.

Ongetwijfeld heeft het regiem in Nieuwersluis een duidelijk merkbare verbeterende inwerking op de tuchteloze ¹⁾).

Men behoeft geen groot mensenkenner of paedagoog te zijn, om bij een bezoek aan het Detentiekamp degenen er uit te halen, die reeds geruime tijd in de tuchtklasse verblijven. Er heeft zich bij hen een weliswaar moeilijk te definieren, maar des te duidelijker waarneembare verandering voltrokken. Men voelt te doen te hebben met kerels, die hun zelfrespect gevonden of hervonden hebben, die door houding en oogopslag de goede militair verraden, kortom jonge mannen die elk op zijn plaats bruikbaar zullen blijken te zijn en die, hoe vreemd dit wellicht voor velen zal klinken, in hun latere jaren dikwijls met dankbaarheid terugdenken aan de beslissende invloed van hun verblijf te Nieuwersluis op hun verdere levensloop. Maar dit is niet het enige heilzame gevolg van deze reclassering.

Tuchteloosheid leidt in laatste instantie tot misdrijf. De weg naar de Krijgsraad wordt bijna uitsluitend bewandeld door tuchtelozen. En waar de ervaring ons geleerd heeft, dat de recruit oneindig veel meer kans loopt dan zijn niet dienstplichtige kameraad, om via die weg in aanraking te komen met de strafrechter met de soms onherstelbare gevolgen voor zijn verdere leven, dan eerst wordt het ons duidelijk, hoe groot de verantwoordelijkheid is van hen, aan wier zorgen de recruit wordt toevertrouwd.

De militaire dienst toch roept spanningen op, stelt bloot aan verleidingen, ongekend in de burgermaatschappij. Kent de burger de verleiding, die uitgaat van de warme kachel in het wachtlokaal voor de in weer en wind op post staande soldaat? Weet de burger, wat het zeggen wil als kostwinner naar zijn onderdeel terug te moeten keren, terwijl thuis aan alles gebrek is of zijn ziekelijke moeder zonder hulp achterblijft? Zouden er in de burgermaatschappij vele jongelieden van omstreeks twintig jaar kostbare voorraden van dagelijkse levensbehoeften te bewaken hebben? Komt de burger ooit voor de verleiding te staan een verlofpas te vervalsen of een bajonet uit de rustkamer weg te nemen, omdat hij de zijne kwijt is geraakt?

Welnu, deze spanningen, deze verleidingen tot ongeoorloofd doen of laten kunnen slechts worden opgevangen door gestrenge tucht die uiteindelijk tot zelftucht voeren moet, door het goede voorbeeld van superieuren, door de vermaning, de straf en zo dit alles niet baten mag, door plaatsing in de Tuchtklasse. En nu is mijn stelling, die ik niet bewijzen kan, maar waarvan ik weet, dat zij juist is, dat de tuchteloze in zijn strijd met deze spanningen en verleidingen het onderspit delft in dier voege, dat, indien hem niet tijdig de hand gereikt wordt, het niet bij krijgstuhtelijke vergrijpen blijft, maar hij tot misdrijf vervalt, hoewel hij geen misdadiger is. Die helpende hand is de Tuchtklasse. Ik zou iedere tot straffen bevoegde meerdere, die schroomt tot plaatsing in de tuchtklasse over te gaan, die het nog eens een keer proberen wil met

¹⁾ Psychopathie, zware neurosen en andere geestelijke stoornissen treden, zo ze al bij de keuring voor de Militaire Dienst of bij de troep niet zijn onderkend, in Nieuwersluis vanzelfsprekend aan de dag. De aldaar gedetacheerde psychiater zorgt dan voor herkeuring, hetgeen dan veelal tot afkeuring en ontslag uit de Militaire Dienst leidt.

de baldadige, de slappe, de achterbakse, de geslotene, willen toeroepen: „Bedenk, dat gij met Uw lankmoedigheid mogelijk onherstelbaar kwaad aandoet aan hem, die gij juist sparen wilt. Schep de mogelijkheid zijn strafregister blanco te houden door te rechter tijd in te grijpen en naar de tuchtklasse te verwijzen. In tachtig procent van de strafdossiers bij de Krijgsraden bevinden zich straflijsten van de soort, die thans voor U ligt.”

De tweede consequentie van te juister tijd opgelegde tuchtklasse is dus, dat het de delinquent in vele gevallen voor erger behoedt. Zoals gezegd, is dit niet te bewijzen, maar wat ik wel bewijzen kan, dat is, dat de militaire rechter blijk heeft gegeven een gunstig verloopende tuchtklasse niet gaarne door het opleggen van een onvoorwaardelijke gevangenisstraf te doorkruisen.

In een recent vonnis van een van onze krijgsraden werd op voorstel van de Auditeur-Militair, wegens diefstal door middel van inklimming slechts een korte voorwaardelijke straf opgelegd, omdat de beklagde vóór de ontdekking van de diefstal reeds naar de tuchtklasse was gestuurd en zich daar voortreffelijk gedroeg en ook ter zitting de indruk wekte gereclasseerd te zijn. En nu vraag ik mij af, hoe het vonnis van de krijgsraad zou hebben geluid, indien de Corpscommandant van beklagde zou zijn teruggeschrokken van de drie maanden tuchtklasse, en het nog maar eens met 14 dagen streng arrest had geprobeerd.

Is de toestand in Nieuwersluis, zoals in de aanvang dezes reeds opgemerkt, niet meer zoals in de eerste jaren na de bevrijding toen er slechts enkelen in de tuchtklasse verbleven, en velen in de strafklasse (door de militaire rechter opgelegde bijkomende straf, die op het strafregister staat aangetekend), nog te dikwijls moet strafklasse worden opgelegd door de militaire rechter in gevallen, waar tuchtklasse reeds lang tevoren geboden en noodzakelijk was. Dit laatste geldt voornamelijk voor de landmacht. Immers op 13 November 1951 bevonden zich te Nieuwersluis in de Tuchtklasse:

10 gestraften van de Marine)
6 gestraften van de L.S.K.) straflijst
4 gestraften van de K.L.)

terwijl zich op dezelfde datum in de strafklasse bevonden:

0 van de Marine)
1 van de L.S.K.) strafregister
5 van de K.L.)

Het is dan ook aan de hand van deze cijfers, die voor zichzelf spreken, en die als het ware een indirect bewijs vormen voor mijn hierboven genoemd axioma, dat ik de tot straffen bevoegden bij de K.L. in overweging zou willen geven, zich op dit punt te spiegelen aan Marine en L.S.K. en dus nog meer dan tot nu toe de Tuchtklasse tijdig te gedenken.

GEVECHTSINLICHTINGENDIENST (II)

door S. D. CATALANI, Eerste Luitenant der Infanterie.

„Much of an intelligence officer's effectiveness depends on his skilfulness in exploiting his intelligence sources.”

R.O.T.C. III.

(Vervolg van blz. 729, December 1951, Nr 12)

INLICHTINGENORGANEN EN BRONNEN

1. Algemeen.

In mijn vorig artikel gaf ik een korte beschrijving van het systeem van verzamelen en verwerken van inlichtingen, uiteindelijk resulterend in de overweging van de vijandelijke mogelijkheden. Om tot een gecoördineerd en zo efficiënt mogelijk verzamelen van inlichtingen te komen stelt de S2 (G2) dus zijn Inlichtingenplan op.

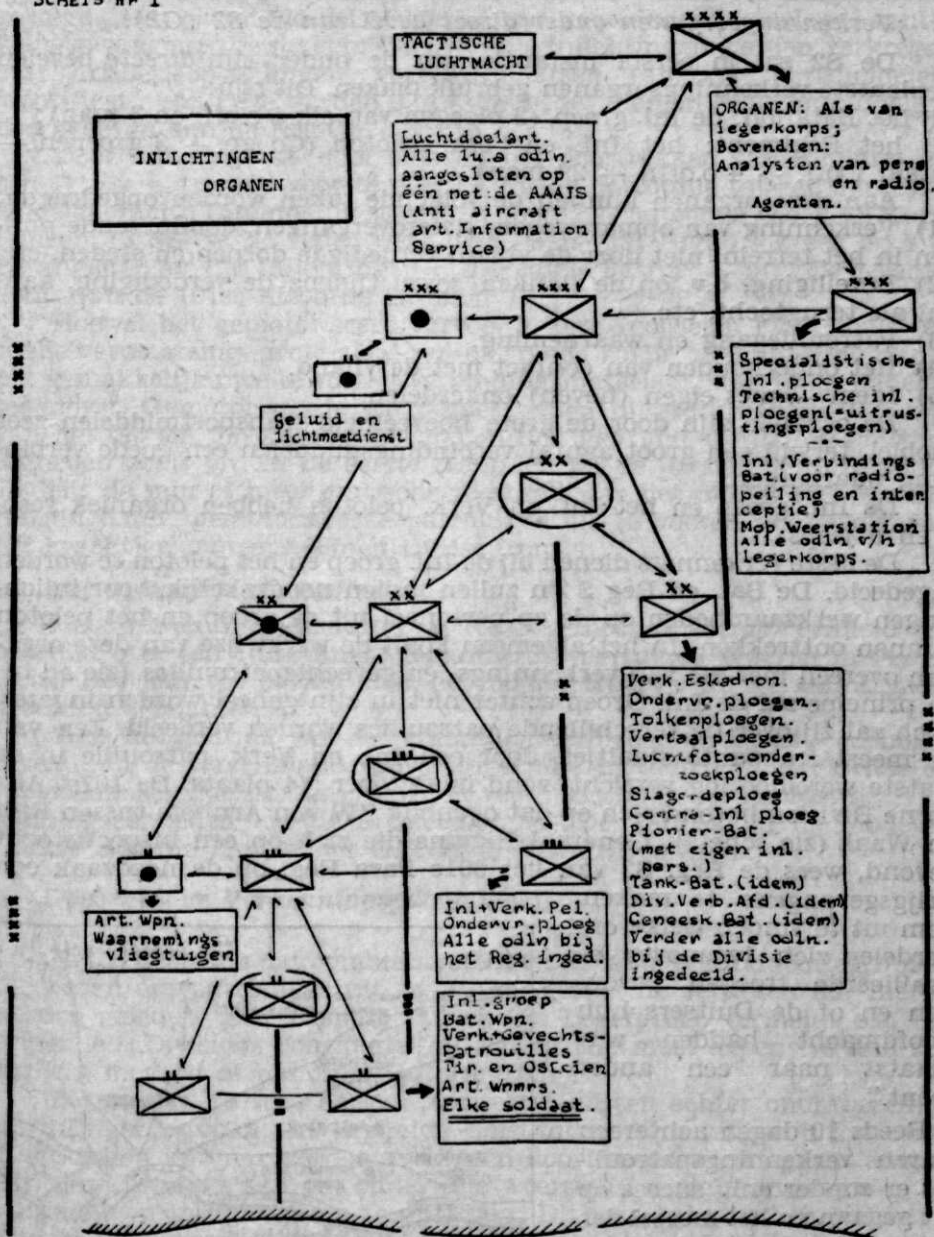
Hiertoe zal hij moeten weten welke organen hij ter beschikking heeft. Bovendien wordt van hem een grondige kennis vereist van de karakteristieke eigenschappen van die middelen. Slechts dan zal hij in staat zijn het maximum rendement uit de werkzaamheden van deze organen te verkrijgen. Colonel T. F. Natta (Command and Staf College) zegt in zijn artikel „The G2 and his Commander” (Mil. Rev. Oct. '50) het volgende:

„Do you know every agency that you have under you or near you, that you can use to further your job? Do you know the methods and purpose of each agency? Do you know all its capabilities and limitations? If you do, you are off to an excellent start, for with this knowledge alone a more than passable job can be done”.

Bij het gebruik van de organen (bronnen) van de S2 (G2) worden een grote dosis initiatief en vindingrijkheid verwacht. Interessant in dit verband is de aanval op het fort Eben Emael tijdens de geallieerde opmars door België. Door opsporing van een der Belgische ingenieurs die belast was geweest met de bouw van dit fort, wist de betrokken S2 zijn C. de door deze gevraagde kerninlichtingen te verstrekken.

Welke inlichtingenorganen en bronnen heeft de S2 (G2) nu ter beschikking? In het algemeen kunnen we deze in 5 groepen onderbrengen, nl.:

1. De grootste groep bestaande uit die organen, welke d.m.v. (grond) verkenning, -waarneming en het gevecht inlichtingen verkrijgen. Hiertoe behoren o.a.: de verkenningsorganen van de S2 zoals de Inl.groep en Inl. en Verk.-peloton, het verkennings-eskadron van de Divisie. Verder patrouilles (te voet en gemotoriseerd); waarnemings- en luisterposten; onderdelen welke in het gevecht met de vijand gewikkeld zijn.
2. Bronnen, zoals krijgsgevangenen, deserteurs, „line crossers”, burgers, documenten en uitrustingsstukken, etc.
3. Luchtverkenning en -fotografie.
4. Specialistische inlichtingensectiën, zoals: ondervragingsploegen; tolkenploegen; vertaalploegen; luchtfoto onderzoekploegen; documenten ploegen.

5. Bijzondere inlichtingendiensten zoals verbindingsinl.dienst, weerstations, technische inl.ploegen (welke belast worden met het onderzoek van buitgemaakt materiaal) etc. (zie v.w.b. organen - schets nr 1).

2. Inlichtingen organen behorende tot groep 1.

a. Verkenningorganen onder direct bevel van de S2 (G2).

De S2 zal in eerste instantie van de onder zijn *directe* bevelen geplaatste verkenningorganen gebruik maken. Dit zijn:
bij het Bataljon: de Inl. groep (2 ploegen van elk 1 o.off. en 3 man);
bij het Regiment: het Inl. en Verk. peloton (Co gp + 3 groepen — totaal 1 off. + 4 o.offn + 29 man).

Aan deze organen kunnen de volgende taken worden opgedragen:

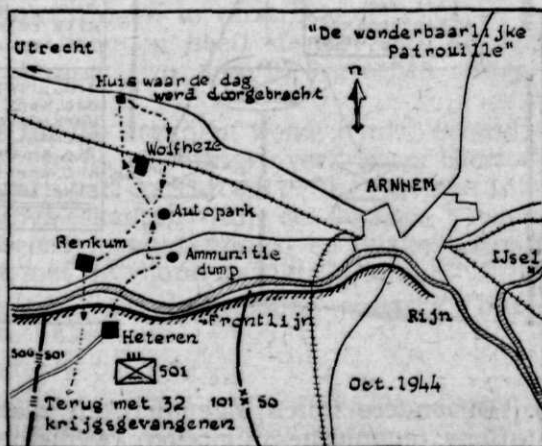
- (1) Verkenning van opmarswegen, rivierovergangen, dominerende punten in het terrein, niet door de vijand verdedigde dorpen en steden, etc.
- (2) Beveiliging, b.v. op de flanken zowel tijdens de verdediging, aanval als terugtocht, etc.
- (3) Patrouillegang en waarneming.
- (4) Het onderhouden van contact met de vijand.
- (5) Idem — met eigen (neven) onderdelen.

De organen zijn door de grote hoeveelheid transportmiddelen zeer mobiel, terwijl een groot aantal verbindingsmiddelen een goede verbinding waarborgen.

De Inl. groep en het Inl. en Verk. peloton hebben organiek resp. 2 en 9 jeeps.

De beste verkenkers dienen bij de Inl. groep en het peloton te worden ingedeeld. De Bat. en Reg S 2'n zullen indien noodzakelijk, voor inlichtingen werkzaamheden op de cp personeel uit de groep en het peloton kunnen onttrekken. In het algemeen komt de werkwijze van deze organen overeen met die van verkenning- en gevechtspatrouilles (zie ad b). In principe zal de Inl. Groep echter niet in zijn geheel worden ingezet, doch zal zij over de verschillende patrouilles worden verdeeld. Eén van de meest frappante staaltjes, door een Inl. en Verk. patrouille in de laatste wereldoorlog verricht, vond in October '44 plaats. De 101st Airborne Division bevond zich op dat ogenblik ZW van Arnhem tussen Rijn en Waal (zie schets). Generaal Higgins die zich op een inspectietocht bevond, wees de Reg. S2 van het 501e Para Reg. op de noodzaak een krijgsgevangene te maken, „om uit te vinden welke onderdelen zich tegenover de geallieerde troepen bevonden en of de Duitsers hun hoofdmacht hadden verplaatst naar een ander front.”

Reeds 10 dagen achtereen waren verkenningspatrouilles er zonder enig succes op uit gegaan en het moreel der troepen begon sterk terug te lopen. De S2 besloot hierop met 5 man w.o. 1 ondervrager die vloeiend Duits sprak, een poging te wagen. Door de patrouille werd de

Schets 2

op de schets aangegeven route dwars door de Duitse verdedigingslinie gevolgd. De patrouille wist hierbij een voortdurend groeiend aantal krijgsgevangenen te maken. Waardevolle inlichtingen werden verkregen over artillerieopstellingen, verzamelplaatsen van transportmiddelen, identificatie etc. Deze werden d.m.v. de medegenomen radio onmiddellijk doorgegeven aan de Reg.Cp.

Door bravoure o.a. door zich bij het doortrekken van Renkum als een Duitse patrouille voor te doen, werd de patrouille tot een succesvol einde gebracht. Uiteindelijk stak men met 32 gevangenen w.o. 1 SS Kapitein en 15 SS-ers de rivier weer over. Generaal Higgins kreeg én zijn gevangenen én zijn inlichtingen („Incredible Patrol” — uit „De geschiedenis van de 101st Airborne Division”).

Hoewel het gemotoriseerd vervoer zekere voordelen biedt zoals een snelle verplaatsing, grote actie-radius en een snelle berichtgeving d.m.v. het gemakkelijk mee te voeren verbindingsmateriaal, staan hier nadelen tegenover. Gemotoriseerde patrouilles zullen nl. sterk afhankelijk zijn van het terrein. Zij kunnen bovendien niet gebruikt worden in omstandigheden zoals b.v. in de eerste maanden na de invasie in Normandië. Tijdens de min of meer statische toestand was het onmogelijk verkenningen d.m.v. gemotoriseerde patrouilles uit te voeren als gevolg van het krachtige, aaneengesloten Duitse front.

b. Het Verkenningseskadron.

Het verkenningeskadron is een gemechaniseerde eenheid en beschikt over een 7-tal tanks, gepantserde voertuigen (carrier m 44) en jeeps. Het kan tot 30 km voor de voorste troepen uit verkenningsoverdrachten verrichten.

Voor het gebruik van de verkenningseenheden op Divisie- en hoger niveau, en de verschillende opvattingen die hieromtrent aan Britse en Amerikaanse zijde bestaan, moge ik verwijzen naar het hoofdstuk „Verkenningseenheden” in de artikelenreeks „De Tactiek in de Moderne Oorlog” van de Majoor der G.S. E. J. C. van Hootegem.

c. Gevechts- en Verkenningspatrouilles.

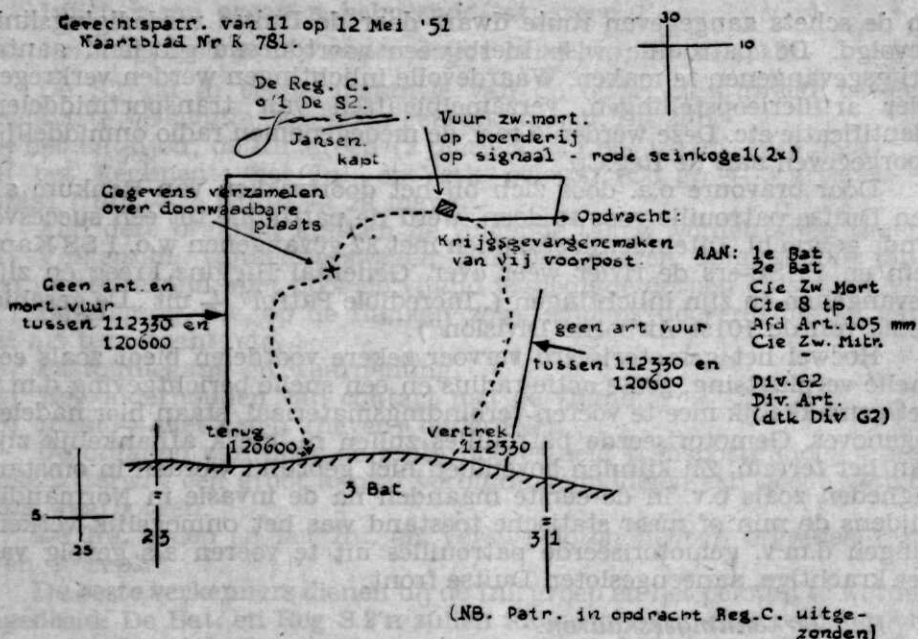
Algemeen.

Het is gebleken dat commandanten in de laatste wereldoorlog huiverig waren om patrouilles uit te sturen, gezien de verliezen die hierbij werden geleden. Een rapport van de 12e Legergroep vermeldt o.a. het volgende: „Divisions considered patrolling the most expensive and the hardest method of obtaining information”.

Patrouilles, te voet en gemotoriseerd, blijven echter onontbeerlijke inlichtingenorganen. In bepaalde omstandigheden zullen b.v. slechts inlichtingen kunnen worden verkregen door de eerste categorie, aangezien deze in staat zijn om onder alle weersomstandigheden, bij dag en bij nacht en in elk terrein te opereren. Dit was het geval in het bergachtige en zwaar beboste terrein in Burma en in de Pacific. Patrouilles te voet zijn echter in tegenstelling met gemotoriseerde patrouilles betrekkelijk langzaam, hebben een kleine actie-radius en kunnen slechts verbindingsmateriaal met een gering bereik meevoeren.

Hoewel hogere onderdelen dan het Bataljon indien nodig hun verkenningorganen zullen inschakelen, zullen de troepen in voorste lijn het leeuwenaandeel aan patrouilles moeten leveren.

Gevechtspatr. van 11 op 12 Mei '51
Kaartblad Nr K 781.

Schets 3

Hierbij zal de C. (G2, S2) zich steeds het volgende voor ogen moeten houden:

- (1) Het nut van de benodigde inlichtingen moet opwegen tegen het risico dat door de patrouilles gelopen wordt.
- (2) De patrouilleopdracht moet nauwgezet worden omschreven — en zodanig zijn dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij uitvoerbaar is.
- (3) Voldoende tijd moet worden uitgetrokken voor de voorbereiding, het verstrekken van de benodigde gegevens (eventueel aan de hand van luchtfoto's, maquette's), en de bestudering door de patrouille van de haar opgedragen taak (evt. door een vóórvorkening te laten verrichten).
- (4) De patrouille moet in coördinatie met troepen in voorste lijn, artillerie, zware mortieren en andere patrouilles worden uitgezonden.
- (5) Na uitvoering van haar opdracht dient de patrouille zorgvuldig en uitvoerig te worden gehoord door de inl.Off.

Het bij patrouilles door S2 (G2) in te delen specialistische personeel zoals inlichtingenpersoneel, tolken, etc. zal afhangen van de opdracht.

Indien de Bataljons reeds lange tijd in voorste lijn zijn, zullen in principe i.v.m. oververmoeidheid geen moeilijke opdrachten aan patrouilles verstrekt worden. Zware verliezen zouden hier i.h.a. het gevolg van zijn. De inlichtingenorganen van Div. en Regt zullen in voorkomend geval moeten worden ingeschakeld.

Coördinatie.

De inl.Off. zal in nauwe samenwerking met de Operatie Officier

het uitzenden van patrouilles coördineren, waarbij de reeds eerder genoemde richtlijnen in acht dienen te worden genomen. Onderdelen die op de hoogte moeten zijn van het uitzenden van patrouilles zullen *tijdig* worden ingelicht omtrent: de opdracht aan de patr. verstrekt; tijdstip van vertrek en terugkomst; route; vuursteun welke voorbereid dient te worden. Een voorbeeld van perfecte coördinatie bij het uitzenden van een gevechtspatrouille is de raid over de Maas bij Hoenza Driel in Januari 1945. Korthedshalve wordt verwezen naar het interessante relaas over deze raid van de Luit. Kolonel G.S. B. Koning in de Legerkoerier nummer 2 (Juni 1951). Een gebrekkige coördinatie kan tot gevolg hebben dat verliezen door eigen vuur worden geleden, hetgeen in de laatste wereldoorlog maar al te vaak voorkwam. De betrokken onderdelen kunnen b.v. d.m.v. een oleaat als hiervoor afgebeeld worden ingelicht.

(Wordt vervolgd.)

Literatuur:

A History of the 101st Airborne Division.
Intelligence is for Commanders — Lt.Col. R. R. Glass and Lt.Col. P. B. Davidson.
Small Unit Tactics — Infantry Military Service Publishing Company.
R.O.T.C. Manual — Volume III (Senior Division).
Military Review — Oct. 1950 „The G 2 and his commander”.

MILITAIR EN MAATSCHAPPIJ (I)

door H. J. NEUMAN, Res. Eerste Luitenant van Algemene Dienst

Wanneer men zich enigszins verdiept in de pacifistische literatuur van de laatste honderdvijftig jaar kan men zich moeilijk onttrekken aan de gedachte dat in vele geesten een merkwaardige verwarring heerst ten aanzien van vrede en vreedzaamheid. De kansen op een algemene wereldvrede beslaan een terrein, waarop een ieder nog vrijelijk eigen hoop en illusie mag koesteren. Zelfs zou men geneigd zijn om in de wordingsgeschiedenis van de moderne staat een aanwijzing te zien, dat het richten en uitbannen van regionale conflicten een hoopvolle inleiding is tot het verdwijnen van de nationale. Maar dat de mens de strijd lust zou overwinnen, die een deel van zijn wezen vormt, lijkt wel een zeer onzekere speculatie. Zonder twijfel hebben sinds de oertijden de vormen, waarin zich deze strijd lust openbaart, hier en daar enig raffinement ondergaan. Commerciële concurrentie en debating-clubs zijn daar enkele voorbeelden van. Maar anderzijds was het groepsconflict van de oudheid een bijzonder goedge manifestatie, vergeleken bij de moderne totalitaire oorlog. De ontvullende slotsom, waartoe men geraakt is, dat de juridische en politieke pacifisten blijkbaar meer kans van slagen hebben dan hun ethische broeders en zusters.

Voorlopig heeft het dus nog praktisch nut om ons de vraag te stellen, op welke wijze een overigens niet buitengewoon strijd lustig individu — zeg: de gemiddelde rekrute — ertoe komt om met een heldhaftig enthousiasme alles op het spel te zetten, wanneer zijn vaderland in oorlog raakt. In vreedstijd toont de geciviliseerde mens een duidelijke

afkeer van het blanke wapen. Elke recruit moet bepaalde weerstanden overwinnen, voordat hij zijn bajonet in een stropop kan steken. Freud en een aantal van zijn volgelingen zijn van mening, dat diep in de menselijke ziel nog een blinde vernietigingsdrang sluimert, die onder buitengewone omstandigheden ontwaakt. Maar die verklaring is in ons geval wat al te gemakkelijk. De meeste schrijvers brengen dan ook sociale factoren in het geding. Natuurlijk spelen strikt persoonlijke motieven eveneens een rol, als eerezucht, avonturendrang, hebzucht enz. Maar in vele gevallen komt daar nog een mysterieus element bij, dat we in de wandeling plegen aan te duiden met de naam „nationaal gevoel”. Prof. Kranenburg spreekt van een „gemeenschappelijke doelvoorstelling” en daarmee komen we al dichter bij de waarheid. Dat deze gemeenschappelijke doelvoorstelling niet alleen positief (verdediging van huizen en altaren), maar ook zeer wel negatief van aard kan zijn, bewees o.a. de guerilla der Indonesische nationalisten. Groepen van uiteenlopende en vaak tegenstrijdige overtuiging werkten samen om de Nederlanders te bewegen tot het verlaten van de archipel.

Tot de kern van de zaak dringen we echter door, wanneer we vaststellen, dat slechts enkele mensen een deel ontvangen van de waarderding, waartoe zij hun medemensen onophoudelijk trachten te bewegen. Elk individu kent zichzelf waarde toe, maar vrijwel nooit wordt die opinie door anderen gedeeld. Zelfs het eigen koele verstand aarzelt op dat punt. Gemakkelijk komt het individu er dan toe om zijn eigen ambitie te verdringen en die te vervangen door een min of meer vage aanhankelijkheid ten opzichte van een groter verband, een groep. De werkeloze arbeider vult daarom zijn hart met liefde voor de vakbeweging of de partij en de kleine winkelier wordt supporter van een voetbalclub. De nauwe kring van het eigen ego wordt op een bepaald punt doorbroken en breidt zich uit tot het „wij”. Zo ontstaan de familietrots en de stamglorie, zo ontstaat ook het nationaal gevoel. Een merkwaardig verschijnsel daarbij is, dat groep en enkeling in dit complex van gevoelens en motieven zeer licht worden verwisseld en vervangen. Wordt in Rotterdam een roofmoord gepleegd door een Mexicaan, dan keert zich iets van de reactie hierop tegen het Mexicaanse volk in het algemeen. En koestert men omgekeerd een afkeer jegens een bepaald volk, dan zal elke vertegenwoordiger van dat volk — hoe nobel zijn karakter ook zij — moeite hebben om zich geliefd te maken in het buitenland. We zien derhalve, hoe de enkeling afziet van een deel van zijn persoonlijke ambities, en dat deel overdraagt aan de groep. Het aldus gegroeide wij-bewustzijn wordt door velen tegelijk geschraagd en in stand gehouden en ofschoon het niet noodzakelijk behoeft te ontaarden in een duistere mystiek van bloed en bodem, toch wordt het een zelfstandige factor, waarover de enkeling gemakkelijk de contrôle verliest. Tot welke spanningen het nationaal gevoel aanleiding geeft, hopen wij in een volgend artikel uiteen te zetten.

(Wordt vervolgd).

AANDUIDING AMERIKAANS VERBINDINGSMATERIEEL

door V. THORN—LEESON, *Eerste Luitenant van de Verbindingsdienst.*

Het Amerikaanse „Signal Corps” heeft zijn eigen manier om het verbindingsmaterieel aan te duiden. Dat deze methode niet eenvoudig is blijkt uit de vele vragen, welke op de Inspectie Verbindingsdienst binnenkomen, wat b.v. SCR of BD of HS enz. betekent. Teneinde aan de behoefte zo goed mogelijk tegemoet te komen volgt hier een beknopt overzicht van het Amerikaanse systeem.

Met uitzondering van onderdelen, als weerstanden, condensatoren, pakkingen, bouten, moeten enz. enz. wordt iedere uitrusting en ieder artikel gekenmerkt door een drieledige aanduiding.

1e. Een *stocknumber* of *catalogusnummer*.

Dit nummer bestaat uit een cijfer, gevolgd door een letter en wederom één of meer cijfers. Het cijfer en de letter duiden het hoofdstuk (cq materieel groep) aan en de overige cijfers geven het volgnummer. Deze stocknummers zijn alleen van belang voor beherende en aanschaffende organen.

2. Een *benaming*, aangevende de aard van het artikel cq. uitrusting.

3. Een *typenumber* of *typeaanduiding*. Deze bestaat uit een combinatie van letters en cijfers.

Voorbeeld:

Stocknumber	Name	Typenumber
6H6226	Reel Unit	RL-26

Catalogusnummer en typeaanduiding zijn doorslaggevend bij de identificatie van het artikel. Aangezien voor de gebruiker alleen de typeaanduiding van belang is, zal ik de verdere beschouwingen omtrent de catalogusnummers achterwege laten en mij uitsluitend tot de behandeling van de typeaanduiding bepalen.

Momenteel lopen twee systemen door elkaar, nl.

1. Het oude „Signal Corps” systeem en
2. De nieuwe Army Navy of de „AN” nomenclatuur.

Het *oude systeem* bestaat grotendeels uit een letterafkorting van de benaming, gevolgd door een aantal cijfers plus eventueel een aantal lustekens, al dan niet in combinatie met letters of cijfers. Enige van de meest voorkomende letterafkortingen zijn:

- SCR — Signal Corps Radio
- BA — Dry Batteries
- BB — Secondary Batteries (Accu's)
- CD — Cords
- BC — Basic Component
- RL — Reels and Reel Units

- TL — Tools
- ME — Maintenance Equipments
- PE — Power Units (Equipments)
- SB } Switchboards (Telefooncentrales)
- BD }
- ML — Meteorological Equipments
- PH — Photographic Equipments

De meeste afkortingen spreken voor zichzelf.

B.v. bij Wire W-110, is het logisch dat W = wire, of bij Bag BG-56 is BG = Bag. Er zijn er echter enige, die niet zo duidelijk zijn, b.v. Telephone EE-8; de afkorting EE is niet in verband te brengen met de telefoon, doch is een aanduiding voor een groep uitrustingen voor lijntransmissie.

Veelal wordt een typeaanduiding gevolgd door open haakjes (), b.v. Wire W-110 — (). Dit betekent dat van dit type kabel meer uitvoeringen bestaan, die onderling kleine afwijkingen vertonen. Deze afwijkingen worden in den regel aangegeven door een letter. Zo zou kunnen bestaan: W-110-A of W-110-B enz. Wordt er prijs gesteld op een bepaalde uitvoering, dan wordt de bepaalde letter in plaats van de boogjes ingevuld. Stelt men geen prijs op een specifieke uitvoering, dan worden de open haakjes vermeld.

De AN-nomenclatuur gaat uit van een tevoren opgestelde codificatie. De sleutel hiervan is hieronder vermeld, waarbij zij opgemerkt dat de letters AN vóór de breukstreep altijd Army-Navy betekenen, terwijl onderstaande tabel zich uitsluitend bezig houdt met de letters en cijfers áchter de breukstreep.

AN / V waar het is	R wat het is	C wat het doel	3 Model nummer van een bepaald type
INSTALLATIE	TYPE UITRUSTING		DOEL
A— Voor installatie en bediening in vliegtuigen	A— Onzichtbaar licht	A— Secundaire apparaten (geen complete toestellen)	
B— Onderwater mobiel, voor onderzeeërs	B— Duiven	B— Bombarderen	
C— Vervoerbaar door de lucht	C— Draaggolf (lijntransmissie)	C— Communicatie (ontvangen en zenden)	
D— Onbemande Vervoermiddelen zee-, land- en Luchtm.	D— Radio Actief	D— Peilen	
F— Permanent	F— Fotografie	G— Vuurmond en zoeklicht richten	
G— Voor algemeen gebruik op de grond	G— Telegraaf of telex (Lijntransmissie)	H— Opnemen (Fotografie, Meteorologie en Geluid)	
K— Amphibisch	I— Intercom.- en geluidsinstallaties	L— (buiten werking gesteld, lees G)	
M— Grond, Mobiel (Compleet ingebouwd in een voertuig welks enige functie het vervoer van de installatie is)	K— Merkvorrichingen (electrische) op afstand	M— Onderhoud en Controle (inclusief gereedschappen)	
	L— Tegenmaatregelen	N— Navigatiemiddelen	
	M— Meteorologisch	P— Reproductie (Foto en geluid)	
	N— Geluid		
	P— Radar		
	Q— Radar en Onderwaterpeilingen		

P— Draagbaar (door mens of dier)	R— Radio	Q— speciaal
S— Oppervlak vaartuigen	S— Speciale typen b.v. magnetisch enz.	R— Ontvangen
T— Grond, Transportabel	T— Telefoon (Lijntransmissie)	S— Opsporen en/of afstand en azimuth bepaling
U— Voor algemeen gebruik te land, ter zee, en in de lucht	V— Visueel en zichtbaar licht	T— zenden
V— Voor grondgebruik in voertuigen (Geïnstalleerd in voertuigen, bestemd voor andere doeleinden dan vervoer van elektronisch materieel)	X— Facsimile of Televisie	W— Afstand bediening
		X— Identificatie en verkenning

Voorbeelden:

1. AN/GRC — 9

- G = Voor algemeen gebruik te land
- R = Radio
- C = Communicatie (zenden en ontvangen)
- 9 = het negende type in deze klasse

2. AN/TRC — 3

- T = Transportabel, voor gebruik te land
- R = Radio
- C = Communicatie (zenden en ontvangen)
- 3 = het derde type in deze klasse

3. AN/TPQ — 3

- T = Transportabel, voor gebruik te land
- P = Radar
- Q = Speciaal
- 3 = het derde type in deze klasse

BULLDOZER PER PARACHUTE NEERGELATEN

Het zwaarste uitrustingsstuk, dat ooit per parachute werd neergelaten werd gelost boven de Wright-Patterson Vliegbasis te Dayton. Het was een 9½-ton D-4 Bulldozer. De dropping geschiedde uit een 119-C en het voertuig was in staat vijf minuten na de landing weg te rijden.

National Defense Transportation Journal, Sept./Oct. 1951.

GEEN GRATIS ABONNEMENTEN OP DE MILITARY REVIEW

In het Julinummer 1951 van De Militaire Spectator deelde ik mede, dat mij — tijdens een studiereis in de Verenigde Staten — de mogelijkheid was geopend, om voor een aantal Nederlandse officieren een gratis abonnement te verkrijgen op de „Military Review”. Tot mijn spijt moet ik de vele gegadigden echter teleurstellen, aangezien op een daartoe ingediende aanvraag de mededeling is ontvangen, dat de bepalingen betreffende het verlenen van militaire steun de uitvoering niet mogelijk bleken te maken.

M. R. H. CALMEYER.

HET MOREEL

door G. H. H. SCHRÖDER, Kapitein der Infanterie.

Inleiding.

Pt 3e van de (vooroorlogse) gevechtshandleiding zegt: „Een hooggestemd moreel en een goede krijgstucht zijn voor de troep nodig om te velde zijn taak te kunnen vervullen en om de ontzenuwende invloeden van de oorlog weerstand te kunnen bieden.” De eeuwenoude krijgshistorie toont duidelijk aan, dat het welslagen van het gevecht méér afhangt van een hoog moreel, dan van welke andere factor ook. Ditzelfde principe is ook in de laatste wereldoorlog bevestigd. Generaal Eisenhower zegt in zijn boek „Crusade in Europe” herhaaldelijk, dat het moreel op het slagveld nog steeds de belangrijkste factor blijft. Op deze ervaringen zijn ook de beginselen gebaseerd, die kapitein C. Westland heeft uiteengezet in zijn artikel „Dient het accent bij de infanterie-opleiding verlegd te worden?” (De Militaire Spectator, Sept. 1949).

De uitdrukking „een hooggestemd moreel” wil niet slechts zeggen, dat er bij de troepen een kameraadschappelijke en prettige stemming heerst, maar eerst en vooral, dat de troep bereid is om te vechten en aanvalsgeest bezit. Hoe hoger het moreel, hoe onstuimiger de drang naar voren.

Grotere mankracht, betere bewapening, vlottere bevoorrading kunnen nimmer een tekort aan moreel vervangen. Het zijn hulpmiddelen om het moreel op te voeren, doch nimmer vervangingsmiddelen. „Le commandant, c'est la troupe!”, „de commandant, die een kameraad is voor zijn mannen, die hun vertrouwen en hun respect heeft, enz.” Dat dit, óók in groter verband van betekenis blijft, heeft wijlen generaal Spoor bewezen, die juist op moeilijke ogenblikken graag temidden van zijn soldaten was. Generaal Eisenhower schrijft: „Strijdende soldaten zien gaarne de officieren, die de operaties leiden; zij verafschuwen elk spoor van verwaarlozing of onverschilligheid ten opzichte van henzelf en interpreteren een bezoek van hun commandant, hoe kort dan ook, steeds als een bewijs van zijn zorg en belangstelling voor hen.” „Zulke bezoeken werpen een hoge rente af voor het moreel, dat op het slagveld de voornaamste factor is.” Een van de middelen waarmede Montgomery het moreel van het verslagen 8e Engelse leger in Afrika er weer bovenop wist te brengen, was, dat hij bij zijn troepen in de frontlijn kwam.

Niettemin, hoe groot de invloed van de commandant ook is, of hij nu divisie-, bataljons- of pelotonscommandant is, het moreel wordt voor een groot deel mede bepaald, door factoren, welke geheel of gedeeltelijk buiten de directe invloed van de commandant liggen.

Factoren, geheel of gedeeltelijk buiten de directe invloed van de commandant.

Landaard, ontwikkeling, mate van beschaving, volkskarakter, zucht naar avontuur en militaire status (dienstplichtig, beroeps- of vrijwillig personeel) bepalen in hoge mate de psychische instelling en daarmede het moreel van de troep.

De landaard als factor van het moreel.

De landaard is vooral van grote invloed in verband met het terrein, waarin wordt geageerd. Wat in de Indonesische guerilla voor een Indonees soldaat heel gewoon was, nl. wekenlang patrouilleren door de rimboe met een dagelijks pannetje rijst en een stukje gezouten vis of gedroogd vlees, kan men de doorsnee Europees soldaat niet opdragen, zonder een groot gevaar voor het moreel te riskeren.

Met de landaard hangt samen de ontwikkeling, de mate van beschaving en het algemeen volkskarakter. Het Japanse volk leverde goede soldaten doordat het fanatisme, de nationale verafgoding van Tenno Heika, van wie tenslotte elk bevel uitstroomde en die door elke soldaat a.h.w. werd vertegenwoordigd, werd gecombineerd met het natuurlijk aanpassingsvermogen, de geringe behoeften en de aangeboren handigheid om met lapmiddeltjes de zaak draaiende te houden. Deze eigenschappen werden in het Japanse leger bij de opleiding nog tot de hoogst bereikbare graad opgevoerd en dat maakte, in samenwerking met een beestachtige strenge discipline, het Japanse leger tot een van de gemakkelijkst te hanteren machtsapparaten in de historie, een leger waarvan het moreel niet gemakkelijk te beschadigen was, dat de zwaarste ontberingen van de jungle-oorlog kon verduren, zelfs als deze waren te wijten aan nalatigheid en onkunde van de commandanten en dat weinig of niets verloor aan zijn fighting spirit.

Met uitzondering van de keizerverering hadden de Gurkha's vrijwel dezelfde eigenschappen als de Japanners, maar zij waren door de betere Britse verzorging veel meer verwend en stelden daardoor hogere eisen.

Ambonnezen waren steeds goede soldaten door hun traditie (soldatenfamilies), hun Oranje-liefde, hun heetbloedigheid en hun rotsvast vertrouwen in een beter hiernamaals. Voor hen was art. 1a van het Regl. op de Krijgstucht het meest belangrijke deel van het gehele reglement.

Het moreel van de Duitse soldaat blijkt zwak te zijn, als hij geconfronteerd wordt met desorganisatie en wanorde in eigen gelederen, een zeer gevaarlijke eigenschap voor een leger te velde.

Door de militairistische inslag van het volk en het feit, dat Duitsland eminente veldheren heeft voortgebracht, valt dit feit niet dadelijk op. Doch de Duitser mist kennelijk de kunst van improvisatie voor het geval de organisatie wegvalt, zuks in tegenstelling met de Brit, die uitmuntend kan improviseren, doch in organisatietalent zeker bij de Duitsers ten achter staat.

Het Britse volk levert uitstekende soldaten met een fenominale „fighting spirit”, welke voortkomt uit de Engelse levensbeschouwing en opvoeding, waarbij zelfverzekerdheid, decorum en koudbloedige moed als de voornaamste eigenschappen gelden. Als gevolg hiervan leverde Groot Brittannië altijd voldoende vrijwilligers voor het leger en was invoering van de dienstplicht niet nodig, tot dat de laatste wereldoorlog een nationale uiterste inspanning nodig maakte.

Het belang van een op weerbaarheid en strijdvaardigheid gerichte volksopvoeding — die niet pas begint, wanneer de jongeling de kazerne betreedt en die zich tot op zekere hoogte ook moet uitstrekken tot de vrouw — valt hier dadelijk op, in tegenstelling met een „geen man en geen cent”-filosofie en andere defaitismen, die met de papelel ingege-

ven, een volk volkomen ongeschikt kunnen maken om een bruikbaar gevechtsapparaat te vormen.

De militaire status (dpl., beroeps, vrijwilligers).

Een leger bestaande uit vrijwilligers, die zich gemeld hebben uit idealisme voor een bepaalde zaak, uit zucht naar avontuur dan wel uit vaderlandsliefde heeft van huis uit een moreel, dat minder gemakkelijk te beschadigen is dan dat van een dienstplichtig leger, dat, hoeveel goede elementen er ook in mogen voorkomen, toch altijd een gedwongen leger blijft en daardoor vlugger ten prooi valt aan de ontzenuwende invloeden van de oorlog en aan de verzorging vooral veel hogere eisen stelt. Een vrijwilliger zegt al gauw: „Ik heb het aan mezelf te danken, dan had ik maar niet mee moeten doen.” Hij is daardoor geneigd om niet te kankeren, maar om het beste er van te maken, dat onder de gegeven omstandigheden mogelijk is.

Ook de zucht naar avontuur speelt hier een rol mee. In de Japanse krijgsgevangenschap in Burma en Siam bijvoorbeeld viel het op dat juist diegenen, die deze „oermens periode” bekeken als „het” avontuur van hun leven en veel hogere innerlijke weerstand wisten te ontwikkelen dan vele anderen, die alleen maar oog hadden voor de ellende, waarin zij verzeild geraakt waren.

Een dienstplichtig leger is een volksleger, dat bestaat uit en voor het volk en in verband daarbij is het van groot belang „hoe het moreel en de algemene houding van het „thuisfront” is, daar dit een geweldige terugslag heeft op het moreel van de troep, die uit dat „thuisfront” is voortgekomen. Wat zeggen de brieven van thuis, wat zegt de pers, wat zegt de radio? Een dienstplichtige en in zekere mate ook de vrijwilligers, vooral als deze uit idealistische oogmerken soldaat is geworden, wordt door de publieke opinie thuis sterk beïnvloed. Een beroepsmilitair kan zich desnoods de luxe veroorloven om op de publieke opinie neer te zien, zodat veel van wat „men” zegt aan hem voorbijgaat. Als de opinie te zijne opzichte echter bepaald ongunstig is, wordt elke soldaat beïnvloed.

Voorals de zaken te velde niet gaan zoals men gaarne zou wensen, als er critiek wordt uitgebracht op de (hogere) commandanten, als elke journalist ontaardt in een amateur-strateeg, is de kans groot, dat het moreel van de soldaat in het actiegebied een harde knauw krijgt.

De opinie van het thuisfront komt niet alleen tot uiting in pers en radio, waaraan dikwijls propagandistische invloeden meewerken, maar ook uit de dagen van het thuisfront: de offers die men over heeft voor de ontspanning en de extra-verzorging van de soldaat, offers die gewoonlijk verzorgd worden door instanties buiten het leger en voor een deel althans gefinancierd worden door vrijwillige bijdragen.

Ter beschikking van de C. gestelde middelen.

Zoals straks zal worden besproken is de goede verzorging van de troep een voornaam middel voor de commandant om het moreel hoog te houden. Hierin wordt deze c. echter beperkt door de middelen, die hem hiervoor door regering of particuliere instanties ter beschikking worden gesteld. Van belang is hier niet zo zeer of deze middelen ruim, voldoende of onvoldoende zijn, maar wel of zij gunstig of ongunstig afsteken

tegen andere legeronderdelen. Vele moeilijkheden zijn tengevolge hiervan in de laatste wereldoorlog ontstaan waar troepen van verschillende mogendheden gezamenlijk optraden. Een soldaat is gevoelig op dit punt, en vraagt zich niet af, waarom dat zo is. Hij constateert alleen het blote feit en liefst nog buiten het verband met andere feiten. In vreedstijd stapt hij er vrij licht overheen, maar in oorlogstijd kunnen dergelijke kleine verschillen enorme afmetingen aannemen en een bron van veel moeilijkheden gaan vormen.

De invloed van de Commandant op het moreel.

Succesvolle gevechten verhogen vanzelfsprekend het moreel van de betrokken troepen; zonder goed moreel echter geen successen. Het is de taak van de commandant deze vicieuze cirkel te doorbreken. Vooral wanneer het moreel zakt, als de troep echec heeft geleden; of nog erger, als de troep moet terugtrekken ondanks behaalde (plaatselijke) successen; of als er ongunstige invloeden zijn van buiten af (thuisfront; vijandelijke propaganda enz.), zal de commandant zich terdege moeten beraden op de methodes, die hij zal toepassen om er de fighting spirit weer in te brengen.

De methodes, die succesvolle leiders hebben toegepast, zijn zo vele en zo verscheiden, dat het niet doenlijk is ook maar te trachten hier regels voor te geven. Deze wist te bereiken door de gave van het woord en zijn mannen te bezielen door veelvuldige korte toespraken, gene daarentegen was zeer zwijgzaam, maar wist door eigen moedig voorbeeld zijn mannen te inspireren. Anderen, hoewel van hoge rang, leefden niet comfortabeler dan de eenvoudige soldaat in het veld, enz.

Als men nagaat, welke eisen men in verschillende landen stelt aan de commandanten, dan zien we nogal enige verschillen. Onder 200 ongegradueerde militairen van het leger in Noorwegen werd een enquête gehouden ten aanzien van de meest gewaardeerde eigenschappen in officieren. De resultaten, gepubliceerd in „Militair Oriëntering” komen neer op de volgende eigenschappen, in volgorde van waardering:

1. Militair technische bekwaamheid; 2. kameraad zijn, zonder de discipline te schaden; 3. onpartijdigheid; 4. gematigdheid; 5. zorg voor de belangen van zijn ondergeschikten; 6. besluitvaardigheid; 7. correctheid, initiatief, accuratesse en zelfcritiek.

Het opvallende van dat opinie-onderzoek is, dat de zorg voor de troep eerst op de 5e plaats komt, iets — wat in de praktijk is gebleken — bij alle legers op de eerste plaats komt. Bovendien is het merkwaardig, dat de Noorse soldaat van zijn officieren niet eist, dat ze moed en durf bezitten. Of werd dit misschien zo vanzelfsprekend geacht, dat zij het niet nodig vonden dit te vermelden? Ook in Amerika heeft men een dergelijke enquête gehouden en als punt 1 kwam uit de bus: „He has to know his job”, wat eigenlijk alles omvat.

Col. H. J. Matchett noemt in zijn artikel „Yardstick for Success” in het *Am. Infantry Journal* de volgende, naar zijn mening onontbeerlijke eigenschappen om succesvol te zijn als officier:

1. persoonlijkheid. In staat zijn samen te werken met personen van zeer uiteenlopende karakters. Bij vriend en vijand, bij meerderen en minderen respect en sympathie weten te verkrijgen. 2. morele moed, om te kunnen handelen in het belang van de zaak, zo nodig met opoffering

van eigen belangen. 3. gezond verstand. 4. goed fysiek. 5. ijver. 6. vak-kennis.

Col. Strong noemt in zijn artikel „The Officer's Code” de naar zijn mening doorslaggevende kwaliteiten en eigenschappen, die een officierscorps dienen te kenmerken:

1. trouw en toewijding aan de dienst van het land. 2. moed en bereidheid om verantwoordelijkheid te dragen. 3. eerlijk uitkomen voor eigen overtuiging, ongeacht de gevolgen. 4. het vermogen om orders naar letter en geest uit te voeren, ook als men persoonlijk een andere mening is toegedaan. 5. initiatief. 6. hoge opvatting van persoonlijke eer en integriteit.

Generaal Eisenhower — en zijn mening is waardevol, want hij was een succesvol leider, die steeds zelf zijn ondercommandanten uitzocht — meent de eigenschappen van een succesvol commandant in deze volgorde te moeten plaatsen:

1. vaderlijke zorg voor zijn soldaten. 2. moed en durf. 3. kalmte en vastbeslotenheid. 4. militair technische bekwaamheid.

De eisen lopen dus nogal uiteen en dat is zeer begrijpelijk ook het geval bij de soldaten. De ene mens wordt door een bepaalde eigenschap meer aangetrokken dan een ander, die weer een andere eigenschap apprecieert. Al deze waarderingen zijn zeer subjectief. *De commandant die de meeste goede eigenschappen in zich verenigt zal de meeste soldaten sympathiek zijn* en derhalve de beste kansen hebben om door zijn persoonlijkheid het moreel van de troep te dragen. Hij moet er diep van overtuigd zijn, dat op het gevechtsveld het moreel de meest essentiële factor is en als zodang voorgaat bij andere belangrijke factoren als: technische bekwaame ondercommandanten, discipline, sterkte, bewapening, beweeglijkheid en bevoorrading.

Zoals hierboven reeds is gezegd, is de verzorging van de troep een der belangrijkste hulpmiddelen voor de handhaving van het moreel. Het is opmerkelijk hoeveel de soldaat op het gevechtsveld kan verduren in de vorm van tegenslag en ontberingen, zolang hij maar de overtuiging heeft, dat zijn commandant begrip heeft voor zijn moeilijkheden, waardering voor zijn prestaties en dat hij zijn uiterste best doet voor het welzijn van hem en zijn kameraden. Maar de kleinste aanwijzing, dat hij unfair wordt behandeld, kan de meest fatale gevolgen hebben.

Systematische aflossing van onderdelen uit de eerste lijn of de zwaarste posten; zo gunstig mogelijke verlofsregelingen en gelegenheden, ontspanning en amusement (vooral ook door de troep zelf), voeding en legering, voorlichting dienen steeds de volle persoonlijke aandacht van de commandant te hebben.

De zucht naar avontuur als factor van het moreel.

Op gevaar van door zekere zijde uitgekreten te worden als „koloniaal avonturier” wil ik een lans breken voor de bevordering van deze zucht bij ons volk, als onderdeel van de reeds onder B vermelde volksopvoeding.

De drift naar het avontuur is één der drijfveren geweest bij de verbreiding van onze Westerse beschaving. Het roekeloos verlangen naar de lusten van het avontuurlijk zwerven, naar het wonder der verten, baande een weg voor de cultuur van land naar land; zeeën noch bergen

konden het beteugelen. Aan avontuurlijke geesten als Alexander de Grote, Magellaan, Marco Polo en Columbus — om maar enige te noemen — heeft de wereld haar „ontdekking” te danken.¹⁾

Aan de veelal rauwe knapen, die het avontuur zochten in ons oude koloniale leger, die uitzwierven naar de betovering der verten, maar naamloos en zonder herinnering verloren gingen door hun van moed en opoffering getuigende daden, heeft het Indonesië van thans zijn eerste contact met de Westerse beschaving te danken.

Zelfs een pacifistische filosoof als Bertrand Russell (die overigens, sinds de communistische dreiging een groot deel van zijn pacifisme heeft verloren) geeft toe, dat grote beschavingen door op avontuur beluste strijdende legers werden verbreid.

Het Nederlandse volk heeft van oudsher een avontuurlijke ondernemingsgeest op allerlei gebied. Een Jan Salie-geest werd gehegeld als een verwekelijking van de volkskracht. Wij hebben deze eigenschap weten te bewaren; boeken als Hollands Glorie van Jan de Hartogh getuigen daarvan. De zucht naar avontuur was Hollands Glorie.

Een van onze Ministers heeft kort geleden gezegd, met voorbijgaan overigens van de laatste veertig jaren in de geschiedenis van Nederlands Indië, dat Nederland voortaan zijn beste zonen naar Indonesië moet zenden en dat de tijd voor avonturiers voorbij was.

Ik acht dit een contradictio in terminis. Onze zonen, die emigreren naar Nieuw-Zeeland, Australië, Canada en Indonesië zullen zeer zeker en in grote mate de zin voor het avontuur moeten hebben, anders zullen zij niet slagen, en als zij niet slagen zijn zij onze beste zonen niet!¹⁾

Als het verlangen naar de zee, het verlangen naar reizen en trekken, het verlangen naar de betovering van vreemde landen ons volk verlaat en de Jan Salie-geest de overhand krijgt, zullen te weinig van onze zonen emigreren en bevinden wij ons stellig op de weg naar de ondergang door overbevolking, gebrek aan ondernemingslust en weerbaarheid.

Wil ons volk waarlijk groot blijven, dan zal het — vooral ook onder de nieuwe omstandigheden — zijn historisch geworden zucht naar het avontuur in het volkskarakter moeten aankweken en vergroten.

Naschrift van de Redactie.

Wij menen er op te moeten wijzen, dat schr. het *m o r e e l* in militaire zin heeft behandeld, dus uit een beperkte gezichtshoek: bereidheid om te vechten en aanvalsgaest. De *m o r a a l*, de zedelijke beginselen, heeft hierop een sterke en dikwijls doorslaggevende invloed, die schr. slechts voor wat betreft de Japanners terloops heeft genoemd. Zonder een geestelijke ondergrond, die sterker is dan de materiele basis van het communisme, zullen de Atlantische mogenheden niet zegevierend uit de worsteling te voorschijn komen.

¹⁾ Emigratie is noodzakelijk al stichten de emigranten niet meer, zoals de „avonturiers” uit vroeger eeuwen Nederlandse volksplantingen, doch gaan zij voor onze volkskracht verloren. Niettemin wijzen de statistieken uit, dat vrees voor de gevaren, die in de Oude Wereld dreigen een tenminste even grote stimulans is als de zucht naar avontuur. Red.

EEN FRANSE BESCHOUWING OVER HET FRANSE LEGER IN ZUID-NEDERLAND MEI 1940

door V. E. NIERSTRASZ, *Generaal-Majoor tit. b.d.*

In Juni j.l. verscheen bij de Nouvelles Editions Latines te Parijs: *L'Armée Giraud en Hollande (1939—1940)* door Lerecouvreur, in 1939—1940 reserve-officier van de Generale Staf. Hij geeft blijk te beschikken over uitgebreide kennis van het militaire vak en goed strategisch en tactisch inzicht.

De schrijver genoot de bijzondere vriendschap van Generaal Giraud en kon, behalve over de officiële bronnen van de Service historique van het Leger, beschikken over de gegevens, die Generaal Giraud hem zelf verschafte. Bovendien stak hij zijn licht op bij velen, die van het VIIe Franse leger deel hadden uitgemaakt, bezocht hij de terreinen in Frankrijk, België en Nederland, waar dat Leger was opgetreden en kreeg hij, zowel in België als in Nederland, vele inlichtingen van officiële en niet-officiële zijde. Alle factoren voor het tot stand komen van een goed boek waren dus aanwezig en het boek beschaamt de verwachtingen niet.

De schrijver is gegrepen door het tragische feit, dat een goed Frans leger, staande onder de leiding van een van Frankrijks beste generaals, werd ingezet op de uiterste Noordvleugel, met een opdracht, die dit leger voerde te midden van Belgische en Nederlandse troepen, zonder dat dit diplomatiek en militair was voorbereid; voorts door het feit, dat dit Leger zijn opdracht op zo uitstekende wijze uitvoerde, doch die uitvoering door de loop der gebeurtenissen moest staken en, nutteloos ingezet in Noord-België en Nederland, niet aanwezig was op dat deel van het slagveld, waar de beslissing viel en waar onvoldoende reserves aanwezig waren.

In zijn beschouwingen heeft hij in dit verband weinig waardering voor het operatieplan van Generaal Gamelin, dat hij geen „strategie”, doch rêverie noemt. Dat dit plan de instemming van de Engelsen had, vermeldt hij echter niet. Schr. schetst uitvoerig de uitstekende voorbereiding van de uitvoering door Generaal Giraud, die ondanks de door hem kenbaar gemaakte bezwaren, als goed soldaat zijn opdracht uitvoerde. Zeer omstandig wordt het voortreffelijke stafwerk in de Staf van het VIIe Leger, die de Chef zeer was toegewijd, beschreven. Wij lezen de oorzaken van de late alarmering van het Franse leger, zien de eerste onderdelen van het VIIe Leger te 10.00 (9.20 Ned. tijd) de Frans-Belgische grens overschrijden, nog op 10 Mei in Zeeland aankomen en in de vroege morgen van 11 Mei te Breda en Tilburg, na een verplaatsing (300 km in 30 uur), die volgens de schrijver, noch bij de Duitsers, noch bij de geallieerden haar weerga heeft gevonden, en waarbij, nadat de verwonderde Belgen waren gepasseerd, in N. Brabant werd gestoten op de hindernissen en vernielingen, die ongelukkigerwijze (ook) op de naar België voerende wegen waren aangebracht.

In boeiende stijl zijn de operaties in N. Brabant beschreven en schetst duidelijk de gevoelens van de Franse bevelhebbers uiteen, die, na

met voortvarendheid te zijn opgerukt, om de verbinding tussen Belgen en Nederlanders tot stand te brengen en de Scheldemonde (en daardoor de Noordvleugel van het Belgisch—Engels—Franse front) te beveiligen, zagen, dat de Belgen niet mede oprukten, vernamen, dat het gros der Nederlandse troepen Brabant verliet en die de troepen van de Peel-Div in wanorde zagen terugvloeien. De allerwege heersende parachutisten- en 5e colonne psychose gaven de Fransen een onbehaaglijk gevoel. Wij kunnen ons de bitterheid indenken, waarmee deze Franse officier beschrijft hoe België, bondgenoot uit Wereldoorlog I, tot het laatste toe halsstarrig geweigerd heeft, vóór het uitbreken van de oorlog Franse troepen op zijn grondgebied toe te laten, niettegenstaande duidelijke bewijzen van Hitlers kwade trouw voorhanden waren en de Belgische verdediging stond of viel met geallieerde hulp. Hetzelfde geldt, n.z.m. voor Nederland, dat, verstarde in neutraliteitspolitiek, elk voorafgaand militair overleg had buiten gesloten, daardoor N. Brabant losliet op het ogenblik, dat Franse troepen daar arriveerden, terwijl tegelijkertijd een reeds vroeger gereed gemaakt document aan de Franse (en Engelse) Regering(en) werd overhandigd, inhoudende een niet zeer bescheiden verzoek om steun van een aantal Divisiën, die over zee moesten worden aangevoerd naar de Vg. Holland. Toch is deze voorstelling van zaken tendentieus; wat België betreft, moet men de redenen in acht nemen, die dit land in 1936 er toe gebracht hadden, zich van de Fransen te distancieren; wat Nederland betreft, bestond er slechts een weinig omliggende half officiële inlichting, dat Franse troepen naar N. Brabant zouden opmarcheren, doch zonder dat het tijdstip en de juiste sterkte bekend waren en met de wetenschap, dat oprukken naar de Peel-Raamstelling uitgesloten werd geacht door de Franse generalissimus.

Men kan het een Nederl. Opperbevelhebber niet verwijten, dat hij zijn plannen maakte, zonder rekening te houden met die vage toezegging. Duidelijk toont schr. aan, hoe de gebeurtenissen elders oorzaak waren, dat de hoofdmacht van het VIIe Leger niet ten N. van Antwerpen mocht deboucheren, en dat de reeds in N. Brabant aanwezige troepen moesten worden teruggenomen op Antwerpen, om daarna te worden ingezet op andere delen van het front, waarheen reeds op 15 Mei Generaal Giraud zelf werd gezonden, om te redden, wat nog te redden viel.

Het ongelukkige verloop van de strijd in Zeeland, waar onvoldoend uitgeruste en van minder kwaliteit zijnde troepen werden ingezet, is uitvoerig geschetst en de schrijver bespaart zijn landgenoten de kritiek niet. Dat de Nederlandse troepen de grootste veeg uit de pan krijgen, is alleszins begrijpelijk voor wie de feiten kennen, maar de kritiek is niet overal billijk.

Schrijver wijdt een hoofdstuk aan de Nederlandse verdedigingsvoorbereiding en de operatieplannen van de beide opperbevelhebbers, evenzo een hoofdstuk aan de Belgische verdediging en operaties, zulks i.v.m. het optreden van het VIIe Leger. Hij belicht scherp de divergentie tussen de operaties van de drie burens, die, hoewel op samenwerking aangevoerd, elk hun eigen weg gingen, terwijl éénhoofdige leiding op een oorlogsterrein, waar troepen van vier legers opereerden, ontbrak. Te weinig belicht hij echter, dat in beide landen, evenals in Frankrijk trouwens, de politiek de landsverdediging beheerste en dat in 1940 de militaire leiders moesten roeien met de riemen, die zij hadden kunnen redden uit de politiek sedert 1920. Voorts heeft hij de kern van het ver-

schil in de operatieplannen van onze beide Opperbevelhebbers onvoldoende begrepen. Te veel ziet Lerecouvreux naar Noord-Brabant alleen en hij heeft zich niet voldoende ingedacht in de verdediging van ons land als geheel met de troepen, die er nu eenmaal slechts beschikbaar waren. Het verschil tussen Oostfront Vesting Holland en Grebbelinie ontging hem en de invloed van het vooruit brengen van het front naar de Grebbelinie op de troepensterkte in N.-Brabant eveneens.

Dat er — zoals hij schrijft — in Nederland vele deskundigen zouden zijn geweest, die het gros van onze troepen in Noord-Brabant hadden willen plaatsen, blijve voor zijn rekening.

Indien voor 1940 een gemeenschappelijk Frans-Engels-Belgisch-Nederlands operatieplan had bestaan, dan is het zeer zeker de n k b a a r dat het zwaartepunt van onze troepenverdeling zou zijn gelegd op Noord-Brabant, teneinde — desnoods met tijdelijke opoffering van grondgebied — in aansluiting te blijven met de geallieerden. Dit zou dan tevens moeten betekenen verplaatsing van Regering en Opperbevel, geheel andere basis van ons etappenwezen enz. Onze troepensterkte liet niet toe, sterk te zijn, zowel boven als beneden de grote rivieren. Kan men nu volhouden, dat, gezien de verhoudingen in 1939, de neutraliteitspolitiek, het ontbreken van afspraken en het niet kennen van Franse, Engelse, Belgische plannen en middelen, in Nederland één Regering of Opperbevelhebber gevonden zou zijn, die het gros van onze strijdkrachten in Noord-Brabant zou hebben willen plaatsen?

Het is begrijpelijk, dat de kritiek op de houding van onze troepen in Noord-Brabant en Zeeland zeer scherp is. Wat de Fransen te zien kregen, waren terugvloeiende, gedesorganiseerde en door de voortdurende luchtaanvallen grotendeels gedemoraliseerde troepen, die, behoudens uitzonderingen, het zij ronduit beaamd, generlei neiging hadden, met de Fransen samen te werken of op hun verzoek een hand uit de mouw te steken.

Echter zou de kritiek van schr. milder zijn geweest, indien hij niet alleen door de bril van de schrijver van de Franse gevechtsberichten had gezien, doch daarnaast geheel op de hoogte van de feiten aan Nederlandse zijde was geweest. Toen hij in 1948 in Nederland zijn licht opstak, waren de gebeurtenissen in Noord-Brabant nog niet voldoende uitgewerkt.

Ten aanzien van de Nederlandse troepen komen in het boek verschillende onjuistheden voor, waarvan wij er enkele zullen noemen. Hij schrijft: de toestand in de Peel-Raamstelling was de 10e niet wanhopig. Indien deze op de 11e was bezet gebleven, zouden de onderdelen van de 1e Gemech. Lt. Div. deze zijn komen versterken, van de morgen van die dag af, hetgeen een veel betere toestand zou hebben geschapen. In werkelijkheid was echter op 10 Mei een gat geboord in de Peel-Raamstelling, stond een Duitse Divisie gereed voor de aanval door dat gat en volgden onmiddellijk daarachter een Pantser Div., een S.S. Divisie en drie andere Inf. Divisiën. Bovendien drong de vijand bij Weert tussen de Belgen en ons door en rukten op het front Venray—Roermond vier Duitse Divisiën op, met nog de nodige daarachter.

De Franse Commandant van de 1e Lt. gemech. Divisie had buitendien de pertinente opdracht, met zijn gros niet verder op te rukken dan Tilburg—Reusel. Dat er dan ook enige kans bestond, dat de Peel-Raam-

stelling door Franse troepen zou worden versterkt, is volkomen uit de lucht gegrepen.

Schr. verhaalt, dat het ontijdige verlaten van 's-Hertogenbosch door de Nederlanders, in de nacht van 11 op 12 Mei, een nadelige invloed op de gebeurtenissen van de 12e heeft gehad, omdat dit de stoot van de 9e Pantserdivisie op Moerdijk ten gevolge had. De werkelijkheid was echter, dat 's-Hertogenbosch eerst 12 Mei te 3.00 door II-29 R.I. werd los gelaten nadat de Duitsers reeds op 11 Mei te 12.00 bij Heeswijk over de Zuid Willemsvaart waren gekomen, gebruik makende van het gat, dat open was gebleven, doordat de bij Mill in gevecht gewikkelde bataljons niet waren teruggekomen.

Wanneer schr. beweert, dat de Nederlanders ook na 11 Mei de vernielingen in N. Brabant voortzetten (o.a. bij Tilburg en Rijen) dan is dit in strijd met de feiten. Bij Tilburg deden de Fransen met behulp van voorbijtrekkende Nederlandse genie de bruggen springen; bij Rijen had op verzoek van de Fransen een Nederlandse kapitein der Genie met zijn detachement een vernieling voorbereid, die eerst op bevel van de Fransen werd uitgevoerd; overigens waren er geen onderdelen meer, die vernielingen uitvoerden.

Schr. deelt mede, dat op 12 Mei de Nederlandse eenheden, die tegenover het bruggehoofd van Moerdijk hadden gestaan, waren verdwenen, nadat de 9e Pantserdiv. de verbinding met Moerdijk had tot stand gebracht, doch dat het 6e Gr.Bat. de omgeving Etten-Hoeven bezet hield. Het is hem blijkbaar ontgaan, dat het hier een en hetzelfde bataljon betreft, zowel te Moerdijk als bij Etten.

Uit een Frans gevechtsbericht bleek de schrijver, dat in de nacht van 13 op 14 Mei een Nederlands bataljon, dat tussen Franse troepen te Bergen op Zoom en te Huybergen de verbinding zou vormen, niet aan die (aanvaarde) opdracht had voldaan. Het bedoelde bataljon bestond echter uit een bijeengezamelde hoeveelheid van 200 teruggetrokken soldaten, waarbij zich C.-27 R.I., C.-III-26 R.I. en enige andere officieren bevonden. Deze hebben de opdracht zo goed mogelijk uitgevoerd. Wat betekende echter de bezetting van een bosfront van 6 à 7 km door 200 man met een of twee mitrailleurs? In de morgen van 14 Mei kon C.-27 R.I. nergens verband krijgen, omdat, naar hij mededeelt, de Fransen waren teruggetrokken. Het Det. is nog net voor de Duitsers uit ontkomen, de ene helft over Woensdrecht naar Zuid Beveland, de andere helft op Antwerpen. E.e.a. is begrijpelijk, omdat Bergen op Zoom werd ingesloten, Huybergen reeds door de Duitsers was bezet, Kol. de Beauchesne (de opdrachtgever) zijn cp. had verplaatst naar het Z. en het Franse Bataljon, dat N. van Hogerheyde had moeten aankomen, op weg daarheen in gevecht raakte bij Putten.

Bij zijn beschouwingen over de strijd in Zeeland merkt schr op, dat het z e k e r is, dat de beginselen, volgens welke de verdediging van Z. Beveland was ontworpen, veel te wensen overlieten. Een grondiger kennisneming van de factoren, die tot de Nederlandse maatregelen hebben geleid, zou schr vermoedelijk wel minder zekerheid hebben gegeven omtrent de onjuistheid der gevolgde beginselen. Ook dit vraagstuk zou vanzelfsprekend anders zijn aangepakt, indien een gemeenschappelijk operatieplan was voorbereid. Gelijk heeft schr, waar hij beweert, dat de verdediging van de Zanddijkstelling door Nederl. troepen en van het Kanaal van Z. Beveland daarachter door Franse troepen,

een caricatuur van diepteverdediging vormde. Eveneens heeft hij gelijk, als hij verhaalt, dat de verdediging van de Bathstelling en van de Zanddijkstelling door onze troepen zeer veel te wensen heeft overgelaten.

Schr verzuimt echter mede te delen, dat op bevel van de Fransen een Nederl. bataljon uit de Zanddijkstelling werd gehaald, zodat de beide andere bataljons het gat moesten opvullen en dat dit bataljon de volgende nacht weder terug kwam. Ook verdienen de vele andere invloeden, die zich deden gelden en (ook hier) het gebrek aan eenhoofdige bevel meer aandacht.

Als schr vermeldt, dat een der bruggen bij Maastricht zo slecht gesprongen was, dat de Duitsers in korte tijd over de resten een nieuwe brug konden slaan, dan is dit een onjuiste voorstelling van zaken. De bruggen waren goed gesprongen; ten bewijze moet men het rapport lezen van de Commandant van het Duitse Pionierbataljon, dat met de 4e Pantserdivisie oprukte en het eerst over de Maas moest, om de benarde luchtlandingstroepen op het fort Eben Emaël te hulp te komen, en die verklaart, zoveel vertraging te hebben gehad, dat hij nog slechts op het nippertje de om hulp roepende troepen kon bereiken. Onjuist is, dat de Terr. Bevelhebber in Z. Limburg beschikte over 5 bataljons rondom Maastricht. Deze 5 bataljons bevonden zich verspreid tussen Wessum en Eysden en in geheel Z. Limburg. Er is er geen een van op de W. Oever van de Maas gekomen. Toen de T.B.Z.L. capituleerde, had hij ternauwernood enige Secties over en in zijn rug stonden de Duitsers aan het Albertkanaal.

Er is meer ten aanzien van Nederland, waarbij wij de kritiek van schr minder juist achten en grotere voorzichtigheid in de beoordeling ware aan te bevelen geweest. Wij bevelen de lezing van het boek echter zeer aan voor hen, die belang stellen in de gebeurtenissen van 1940. De grote lessen uit die gebeurtenissen zijn getrokken, nl. dat voor gezamenlijke strijd een gezamenlijke oorlogsvoorbereiding, eenhoofdige bevelvoering, eenheid van doctrine enz. nodig is. Waartoe het leidt, indien men à l'improviste moet samenwerken, toont dit boek aan. Men kan er tevens uit leren, hoe nodig het is, dat grote strategische beslissingen op zuivere waardering van de gegevens berusten, dus niet op, wat schr noemt „rêverie” en dat de grens van de risico's, die moeten en mogen worden aanvaard, in het Franse operatieplan wel zeer ver was overschreden. De conclusies van schr aan het slot van zijn boek zijn vooral belangwekkend, waar hij de diepere oorzaken van het drama van 1940 in beschouwing neemt. Het is jammer, dat het schetsenmateriaal wel zeer eenvoudig en moeilijk te raadplegen is.

TEKENINGEN EN SCHETSEN.

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

Materieel van Tankpioniers.

Tot de voorbereidingen voor de landingen in West-Europa behoorde ook het oprichten van een Britse tankdivisie met bijzondere taak. Deze divisie bestond uit een brigade vlegeltanks, een brigade Buffalos, een brigade vlammenwerpertanks en een brigade tankpioniers.

Het bij deze divisie ingedeelde materieel wordt door schr. in het kort behandeld.

De vlegeltank maakt een pad ter breedte van 2,5 m vrij van mijnen, door het tot detonatie brengen dier mijnen.

Op Sherman tanks gemonteerde vlammenwerpers hadden een werkingssfeer van 100 m; bij de Churchill tank bedroeg deze werkingssfeer 200 m.

Van de zgn. Ark dient het bovenvlak van de tank als brugdek; dit dek wordt aan de voor- en achterzijde verlengd door landingskleppen, waardoor een brug ter lengte van 13,5 m, klasse 30, wordt gevormd. Deze tank wordt derhalve in de te overbruggen waterloop gereden.

Andere tanks zijn erop ingericht om bruggen te leggen lang 8,5 m, klasse 40.

De Britse AVRE is een speciale genietank, geschikt voor uiteenlopende aanvalsopdrachten, en daartoe o.a. voorzien van een mortier van 29 cm, waarmee een springlading wordt verschoten, ten einde vijandelijke kazematten buiten gevecht te stellen. Onwillekeurig denken wij dan aan de Duitse Sturmpionier, die met zijn geballte Ladung van trechter tot trechter springende, de springmiddelen voor de schietopening van de kazemat moest zien te brengen en het heel wat zwaarder had dan zijn Britse collega's.

Met de AVRE kunnen o.a. grote fascines worden aangevoerd, welke, van de tank uit, in anti-tankgrachten op sloten kunnen worden gerold. De werkwijze werd door de Engelsen reeds in de Eerste Wereldoorlog toegepast in de tankslag bij Cambrai (1917). Het is interessant om De Militaire Spectator van September 1928 nog eens na te slaan en de daar ontwikkelde denkbeelden over het gebruik van, op tanks vervoerde, fascines bij het doorschrijden van polderland te lezen. Wij woonden destijds de eerste pogingen in dergelijk terrein met de enige Nederlandse tank bij.

Het meest belangrijke werkapparaat van de tankpioniers is tenslotte de tankdozer.

Bij de landing in Normandië werden grote groepen van de hierbedoelde tanks gevormd. De samenstelling dier groepen was nauwkeurig overwogen en hing af van de hindernissen, welke moesten worden overwonnen. Een der groepen bijv. bestond uit 3 vlegeltanks, een tankdozer, een Ark en een bevelstank.

Het concentreren van dit materieel in één eenheid is, wij zouden bijna zeggen, typisch Brits. Aan Amerikaanse zijde echter zijn bij elk Divisiepionierbataljon 5 tankdozers ingedeeld; de Amerikaanse Tankdivisie telt in het Pionierbataljon 12 Genietanks, de nog in ontwikkeling zijnde Engineer Armored Vehicle.

Schr. bepleit de ontwikkeling van een tankdozer, waarvan alleen het gedeelte, waarin de bemanning en de motor zijn ondergebracht, gepantserd is. Schr. verwacht hiervan een sneller voertuig dan het thans in gebruik zijnde.

Als brugslagtank wordt door schr. de voorkeur gegeven aan de Ark. Inderdaad is de concurrent van de Ark, n.l. de brugleggertank, (althans in de meeste uitvoeringen) over de weg als voertuig een hoogst onhandelbaar apparaat. Anderzijds is de Ark alleen bruikbaar bij lage oevers (de Ark moet, zoals hiervoren vermeld, in de coupure duiken); het afsluiten van de waterloop door het tanklichaam, zal in sommige gevallen een bezwaar vormen. O.i. is de Ark speciaal geschikt voor het overbruggen van droge coupures bijv. grote bomtrechters in wegen en van bredere sloten in polderland. De constructie van de brugleggertanks lijkt nog zeer wel voor verbetering vatbaar.

Capt. Fergusson:

REVUE DU GENIE MILITAIRE,

Janv.-Févr. 1951.

De W.

Vernielingen bij de terugtocht. De Brug bij Remagen.

De brug bij Remagen was een spoorwegbrug, ingericht voor gewoon verkeer. Zij bestond in hoofdzaak uit één hoofdoverspanning. Elke hoofdpijler was van een mijnkamer voorzien. Nabij de opleggingen waren twee doorsneden van de hoofdoverspanning ter vernieling

voorbereid. Bovendien was aan de O.-zijde in de spoorbaan een grondmijn voorbereid. Theoretisch is dit complex van voorbereidingen zeker voldoende.

Alle Rijnbruggen waren aanvankelijk van spring- en ontstekingsmiddelen voorzien. Bij een luchtaanval wordt echter de Rijnbrug Keulen-Muhlheim geheel vernield. Dit wordt toegeschreven aan ontijdige explosie. Daarop wordt order gegeven alle Rijnbruggen te ontladen. Als de Geallieerden de Rijn naderen, worden de ladingen opnieuw aangebracht (aldus is de situatie in de ochtend van 7 Maart). De ontstekingsmiddelen mogen eerst worden aangebracht, als direct gevaar aanwezig is.

De LKC zendt in de ochtend van die dag een officier van zijn staf naar de brug met instructie deze om 1600 te vernielen en alle geniemaatregelen daarop af te stemmen.

De Amerikaanse C-GGr ziet om 1300 de brug in de verte en besluit zich daarvan meester te maken, zonder opdracht daartoe te hebben, later zelfs in strijd met orders, die hem opdroegen naar het Zuiden af te buigen en de brug links te laten liggen.

Inmiddels is op de brug om 1400 één ontstekingskring gereed. De met de vernieling belaste genie-officier vraagt toestemming tot uitvoering, hetgeen de brugcommandant weigert.

Om 1500 bereiken de eerste tanks van de GGr het Westeinde van de brug. De krater gevormd door de grondmijn is kennelijk onvoldoende geweest om oprukken der tanks te beletten.

Om 1520 geeft de brugcommandant (die gedurende twintig minuten niet te vinden was) bevel tot vernielen. Een der brugladingen beschadigt een hoofdligger en veroorzaakt een wijd gat in het brugdek. Daardoor is het overschrijden van de brug door tanks onmogelijk. De andere ladingen weigeren echter. Onder dekking van tankvuur overschrijden Infanterie en Pioniers om 1540 de brug en beginnen met het vormen van een bruggenhoofd. De laatste scene van het zich aan Duitsland voltrekkende drama is ingeluid.

Welke fouten zijn, ver van alle kruitdamp beoordeeld, begaan?

1. De brugcommandant heeft zich niet laten beïnvloeden door het naderen van de vijand. Dit pleit zowel voor als tegen hem. Hij had te strikte orders om de vernieling op een tevoren vastgesteld uur te doen uitvoeren. Hij heeft aan deze order, naar slechts achteraf kan worden geconstateerd, teveel „gekleefd”.

Het resultaat van zijn inschatting van de toestand was tegen hem. Hij werd later door een Krijgsraad ter dood veroordeeld.

2. Aan het vastgestelde uur was te ruime bekendheid gegeven. Een Duitse soldaat, die wordt krijgsgevangen gemaakt, deelt het uur mede, hetgeen voor de C van de Amerikaanse GGr een extra-aansporing vormt om snel toe te slaan.

3. Een kgv heeft, zoals uit 2 blijkt en maar al te vaak voorkomt, doorgeslagen.

4. Het brugbewakingsdetachement was van onvoldoende sterkte. Op 5 Maart beschikt de brugcommandant over 350 man en o.a. 3 Btn lt lua, de volgende dag waren nog 35 man en één Bt lua te zijner beschikking gelaten. Dit detachement was te hooi en te gras bijeengevoegd; de aanvankelijk aangewezen troepen waren ingezet bij de strijd West van de Rijn.

5. In een kritieke fase bestond onvoldoende verband tussen brug en vernielingsdet.

6. De ontstekingsmiddelen werden te laat aangebracht. Als gevolg daarvan ontbrak de tijd een reserveleiding aan te brengen.

7. De kwaliteit der springmiddelen is onvoldoende geweest; in één geval was het slagpijpje wel gedetoneerd, maar de lading niet tot ontploffing gebracht.

8. Volgens de Duitse visie zijn de tegenaanvallen onvoldoende krachtig geweest. De C der LK genietroepen werd tenminste later eveneens geëxecuteerd, omdat hij de tegenaanval niet persoonlijk had geleid.

Het staat inmiddels vast, dat als slechts de spring- en ontstekingsmiddelen in orde waren geweest, de Amerikaanse GGr bij Remagen geen kans zou hebben gehad. Het krijgsmansgeluk was hier bepaald aan Amerikaanse zijde. Een en ander doet er niets aan af dat de vermeestering van deze brug een schitterend wapenfeit vormt in de Amerikaanse Krijgsgeschiedenis. Onder de invloed van hetgeen bij Remagen was gebeurd, gaf generaal Modl enkele dagen later bevel de vernieling van een belangrijke brug uit te voeren, ondanks het feit, dat zich nog een belangrijke sterkte aan eigen troepen op de vijandelijke oever bevond.

Hij achtte het beter zijn toevlucht tot veren te nemen, dan een herhaling van het drama bij Remagen te riskeren. Het beginsel, om een belangrijke brug „tijdig” buiten gebruik te stellen en op

veren over te schakelen, werd in de dagen vóór 10 Mei 1940, ook bij de Maasbruggen toegepast en onder de toenmalige omstandigheden zeer zeker terecht. *Major Crosthwait: Demolitions in the Withdrawal. — The Remagen bridge. ROYAL ENGINEERS JOURNAL, June 1951. p. 180—193.* De W.

Hoe men zich NU tegen een atoombom kan beschermen.

Nu bekend is, dat in de volgende oorlog de atoombom tegen Amerikaanse steden kan worden gebruikt en de Federal Civil Defense Administration nog bezig is een organisatie te scheppen om de bevolking een zo groot mogelijke bescherming daartegen te verschaffen, lijkt het schrijver nuttig reeds thans enige beschermingsmaatregelen te treffen door gebruik te maken van aanwezige faciliteiten. Duizenden mensenlevens kunnen worden gespaard door een effectief gebruik van bestaande gebouwen. Deze bieden geen absolute veiligheid, doch geven een redelijke bescherming. Het directe probleem is om in deze gebouwen de veiligste plaatsen te vinden en die dan in te richten naar onze eisen en behoeften.

Na de uitwerking van de nominale atoombom op de mens voor wat betreft luchtdruk, radioactieve straling, hittestraling en brand te hebben besproken, stelt hij, dat bij een aanval zonder luchtalarm een ieder moet handelen naar vaste gedragsregels, welke hem door een effectieve voorlichting zijn ingeprent. In het normale geval echter wordt het alarm acht of meer minuten voor de aanval gegeven (in Nederland zal deze tijd beduidend korter zijn. PMK), zodat men nog kan rekenen op een verplaatsing gedurende vijf minuten over ongeveer 300 meter, dus een à twee huizenblokken ver.

Binnen een straal van 800 m van het grondnulpunt is de kans op overleven gering. De eisen, welke in dit gebied aan schuilplaatsen zouden moeten worden gesteld, zijn echter zo hoog, dat aan de bouw ervan in het algemeen niet valt te denken. Op grotere afstand van het grondnulpunt is de uitwerking van de bom geringer en heeft de bescherming praktische waarde. Elke schuilplaats, welke de inzittenden beschermt tegen luchtdruk en brand, zal dan waarschijnlijk voldoende bescherming tegen radioactieve straling geven. Verder dan 2500 meter van het grondnulpunt is de voornaamste eis, — aangenomen dat het ge-

bouw niet ineens stort of door brand wordt vernield — bescherming tegen rondvliegend puin en in het bijzonder tegen glasscherven.

De bouwwijze van het huis bepaalt de waarschijnlijkheid van ineenstorten. Zo zullen staalskelet of betonskelet gebouwen zelfs dicht bij het grondnulpunt blijven staan. Gebouwen met dragende muren, waarbij de buitenmuren de vloeren ondersteunen, (in Nederland de meeste gebouwen. PMK) zijn in het algemeen ongeschikt als schuilplaats behalve op grotere afstand van het waarschijnlijke doelgebied. Halfskelet gebouwen, waarbij de buitenmuren wel dragend zijn, maar binnen in het gebouw een skelet van kolommen en balken gedeelten van de vloeren ondersteunen, bieden schuilplaatsruimte in het binnenste deel van het gebouw. Houtskelet gebouwen bieden weinig bescherming tegen luchtdruk en kunnen gemakkelijk door brand worden vernield. Andere factoren spelen hierbij ook een rol zoals vorm, afmetingen, massa, afscherming door nevenliggende gebouwen, heuvels, e.d. en het percentage zwakke delen als ramen en glasmuren, welke snel eruit gedrukt zullen worden en daardoor een drukverevening toelaten.

De gebruikte bouwmaterialen bepalen, of een gebouw meer of minder bestand is tegen brand. Door de luchtstoot en de rondvliegende stukken puin worden de meeste gebouwen kwetsbaar voor secundaire en overslaande branden: in het brandgebied zullen zo de meeste huizen vlam vatten. Indien de overige factoren gelijk zijn, moet aan brandvrije gebouwen de voorkeur worden gegeven.

Bij het zoeken naar dat deel van het gebouw, dat als schuilplaats kan worden ingericht, moet men eerst onderzoeken, welke verticale dekking wordt geboden. Om zeker te zijn, dat de radio-actieve gammastraling de 100 roentgen niet te boven gaat (100% overlevenden) moet er een dekking overeenkomende met 50 cm beton zijn; hierdoor zal men vaak aangewezen zijn op de kelder, het souterrain of de lagere verdiepingen. Men vermijde de zolder, de bovenverdiepingen, lantaarns en open liftschachten, delen van de kelder, welke onder het trottoir doorlopen en alle delen in de nabijheid van onvoldoend gestutte kolommen of van dragende muren, omdat daar zware puinval te verwachten is. Bij voorkeur kieze men die delen van het gebouw, welke „te zwaar” geconstrueerd zijn doordat de kolommen dicht bij elkaar staan en de vloerdragers kort zijn.

Het dak van de schuilplaats moet goed ondersteund zijn door inwendige kolommen e.d. en niet slechts op de buitenmuren dragen. In elk geval moet het dak in staat zijn om de zware lading puin te dragen afkomstig van de ineenstorting van het boven de schuilplaats gelegen deel van het gebouw of van aangrenzende gebouwen.

Zijdelingse dekking moet qua massa eveneens overeenkomen met ca 50 cm beton; daarom komt men in de regel midden in het gebouw pas tot de vervuiling van deze eis. In de kelderverdieping is de situatie gunstiger. Inwendige trappenhuizen, lifthallen en corridors zijn eveneens gunstig. Delen tegenover deuren en ramen of delen uitkomende op een hal of lobby, welke direct naar buiten leidt, moeten worden vermeden.

De toegangen tot de schuilplaats moeten ruim genoeg zijn om de mensen zonder opstoppingen vlot naar binnen te laten gaan. Nog belangrijker is, dat de inzittenden na de explosie zonder hulp van buiten de schuilplaats kunnen verlaten, zelfs als het gebouw boven de schuilplaats ingestort is. Anders lopen zij de kans in de brand om te komen. Graafgereedschap om in noodgeval een tunnel naar buiten te maken dient aanwezig te zijn.

Het voor schuilplaats bestemde deel moet dan nog verder worden ingericht door overbodige voorwerpen, welke bij de explosie de inzittenden kunnen verwonden als ornamenten, schilderijen e.d. alsmede brandbare voorwerpen, gasheet water- en stoomleidingen te verwijderen en noodlantaarns, eerste hulpkist telefoon of radio, drinkwater e.d. gereed te leggen.

Met dergelijke schuilplaatsen en enige minuten waarschuwing zou het aantal slachtoffers bij een dagbombardement tot 50 % teruggebracht kunnen worden.

Lieutenant Colonel T. J. Hayes, Corps of Engineers, Atomic Bomb Protection

*MILITARY ENGINEER, Jul-Aug. '51,
Vol XLIII, Nr 294, blz. 239 ev.*

PMK

Gevechtsrapporten over terugstootloze vuurmonden.

Kapitein R. H. Philips eindigt zijn verhandeling over dit onderwerp als volgt: Uit gevechtsrapporten uit de tweede wereldoorlog en van de strijd op Korea is op te maken, dat de terugstootloze vuurmonden van de infanterie buitengewoon accuraat schieten, een ver-

nielende uitwerking hebben en gemakkelijk te velde te hanteren zijn. Ondanks hun licht gewicht zijn geen meldingen binnengekomen van belangrijke breuken of beschadigingen veroorzaakt door ruwe behandeling of doorlopend gebruik. Zij voorzien in een lang gevoelde noodzaak van nabijsteun voor fronttroepen en zijn geschikt voor coördinatie met de overige wapens van het infanterie regiment. Hierbij moet worden opgemerkt, dat ze niet werden gereserveerd voor bijzondere doeleinden doch zowel in aanval als verdediging op normale wijze werden gebruikt. Ten aanzien van het veelomstreden verschijnsel van achteruitslaande gassen kan worden gezegd, dat de vuurmonden niet meer vij vuur trokken dan andere wapens van dezelfde afmeting. De wapens zijn voorts geschikt voor gebruik door luchtlandings-troepen en onder arctische omstandigheden. De projectielen hebben weliswaar een beperkt pantser-doorslagvermogen doch zijn bruikbaar voor het optreden tegen tanks in de verdediging. De nieuwe 105-mm terugstootloze vuurmond schijnt op dit gebied op bataljonsniveau de oplossing te zijn.

Captain R. H. Philips: Have They Met the Test?

*INFANTRY SCHOOL QUARTERLY,
Juli 1951.*

v. H.

20.000 West tegen 185.000 Oost.

De West Duitse politiemacht is thans vastgesteld op 20.000 man. De Oost Duitse Volkspolitie telt 185.000 leden, als volgt ondergebracht. Saksen, Saksen-Anhalt, Thüringen en Brandenburg een infanterieleger van 120.000 man. Mecklenburg een pantser-eenheid van 25.000 man. Specialistische onderdelen ter sterkte van 14.000 man in Saksen, Saksen-Anhalt en Brandenburg. Marine onderdelen ter sterkte van 14.000 man in Mecklenburg. Voorts bestaan plannen voor het formeren van vijf luchtbases, ter sterkte van 13.000 man.

Soldaten Zeitung, 12 Juli 1951. v. H.

Tankpolitiek in de USSR en in de USA

In het algemeen worden tanks op een der volgende wijzen gebruikt. Sommige treden op als cavalerie om vijandelijke weerstanden vast te stellen en te trachten hierin zwakke plaatsen te vinden. Andere worden ingezet om een bres in vijandelijke stellingen te slaan en de infanterie kans te geven hierdoor op te rukken. Weer andere moeten de strijd aan-

binden met vijandelijk pantser. In verband met deze verscheidenheid van taken kan men er noch in de USSR noch in de USA aan denken een tank te ontwerpen, die aan al deze opdrachten kan voldoen. Men heeft zowel een lichte als een middelbare en een zware tank nodig.

De Russen hebben daarbij echter de neiging om het zwaartepunt te leggen op de tank van grote tonnage. Dit mede in verband met de door hen gepropageerde tactiek van de frontaanval. De Amerikanen opereren liever op de flanken en hebben daardoor meer behoefte aan een tank die beweeglijk kan optreden. Ook de noodzaak hun materieel en voorraden duizenden mijlen over zee aan te voeren dringt hen in deze richting. De Russen hebben hiervan geen last. Ook is hun bevoorradingsstelsel in andere opzichten eenvoudiger dan dat der Amerikanen.

Om aan de moderne eisen tegemoet te komen is men thans in de USA overgegaan tot aankondiging van een geheel nieuwe tank-familie, aangezien men van oordeel is, dat zelfs de Patton verouderd is. De organisatie der eenheden wordt nog geheim gehouden. De tanks zullen in de drie vereiste tonnages worden gebouwd; de lichte, de middelbare en de zware. Hiervan is op het ogenblik slechts de lichte T-41 gereed voor massa-aanmaak. Het voertuig wordt gemaakt door Cadillac, het weegt 25 ton, heeft een luchtgekoelde motor en is bewapend met een 76 mm vuurmond. Van de middelbare en zware typen is slechts bekend, dat zij zwaardere vuurmonden zullen hebben dan hun tegenwoordige equivalenten. Men vermoedt dat het gewicht van de middelbare 45 ton zal zijn; dat van de zware tussen 50 en 60 ton.

Europäische Sicherheit, 1951, Heft 3.

v. H.

Tanks in de verdediging.

Onder „Tanks in Defence” beschrijft LtCol G. B. Pickett in *Armor*, Jul/Aug 1951, pag. 14, enige verdedigende gevechtsacties in Korea, bij welke acties van tanks werd gebruik gemaakt. Hij beëindigt zijn artikel met de volgende conclusies:

1. Indien het terrein dit toelaat moeten tanks deel uitmaken van het, de verdedigende stelling direct beveiligende, scherm. Indien zij dit scherm zonder toevoeging van andere wapens vormen moeten zij bij duisternis door uitgestegen personeel worden beveiligd.

2. Indien de commandanten het gevecht met open luiken voeren gaan minder tanks door acties van antitank-teams

verloren dan als zij dit doen met gesloten luiken (dit geldt niet voor de bestuurder).

3. Een tankcommandant doet efficiënter werk indien hij de handelingen van zijn bemanning leidt, dan indien hij het grootste deel van zijn tijd besteedt met het afvuren van de in de toren opgestelde mitrailleur. Vuren met dit wapen komt tot zijn recht indien steun moet worden verleend aan infanterie, niet indien het gaat om specifieke tankopdrachten.

4. Commandanten moeten hun onderdeel commanderen door middel van hun radionet en door de bewegingen van hun tank. Een uitgestegen pelotonscommandant, die zijn tanks tracht te dirigeren door zich te voet over het gevechtveld te bewegen, werkt niet doeltreffend.

5. Bij alle gevechtshandelingen is gevoel van samenwerking tussen tanks en infanterie een eerste vereiste.

6. In de frontlijn kunnen tanks goede diensten bewijzen bij het bestrijden van in het voorterrein optredend vijandelijk personeel.

7. Rocket launchers hebben in open terrein weinig waarde indien de tanks behoorlijk worden beveiligd. Wel hebben zij waarde in bedekt terrein, défilé's, bossen en oorden. Onder dergelijke omstandigheden moeten tanks derhalve door infanterie worden beschermd.

8. De Roden vallen gewoonlijk bij duisternis aan. Vaak scheen het dat vijandelijke strijdkrachten, opgesteld in achtergelegen gebieden en reservestellingen, daarbij nog niet bij daglicht waren ontplooid. Door bij het eerste daglicht aan te vallen konden tanks dan zeer verrassend optreden.

9. Eerder werd betoogd, dat het Koreaanse terrein aan het optreden van tanks beperkingen oplegt. Evenzeer is het ervaring, dat indien tanks kunnen optreden — ook als dat slechts een peloton zou zijn — inzet succes betekende en de verliezen gering waren.

Armor, Jul/Aug 1951.

v. H.

Een tank wordt niet in één nacht geboren.

Brig. Gen. D. J. Crawford in „A Tank Isn't Born Overnight” in *Armor* Jul/Aug 1951, pag. 6.

Het verzoek om een nieuwe tank komt van de gebruiker aan de hand van ervaringen opgedaan tijdens gevechten of tijdens manoeuvres. Het wordt gedaan omdat de oude tank niet meer aan de moderne eisen voldoet. De gebruiker oefent

tevens invloed uit op de aard der veranderingen.

Nadat het verzoek om veranderingen of om een nieuw soort tank binnen is begonnen ingenieurs en leden van het Ordnance Committee met besprekingen om uit te maken hoe het ontwerp er uit zal zien. Vooral bij een gecompliceerd voertuig als de tank moeten daarbij vele details worden bekeken. De ingenieurs maken ontwerpen, „layouts” genaamd, om alle belanghebbenden een idee te geven hoe de nieuwe tank er uit zal zien en om de gebruiker in het bijzonder in de gelegenheid te stellen het voorgedragen model te bestuderen en zijn wensen en opmerkingen kenbaar te maken. Een dergelijke studie kan een jaar of zelfs langer duren, waarbij de tijdsduur afhankelijk is van het aantal voorgedragen wijzigingen. Daarna wordt een uiteindelijke layout gemaakt en meer bijzonderheden uitgewerkt. Nadat specialisten hun onderdelen hebben aangebracht gaat men over tot het vervaardigen van een houten model om na te gaan of alles past. Dan eerst begint men met de aanmaaktekeningen, in totaal gaande tot ongeveer 40.000 stuks. Nadat hieraan vele man-uren zijn besteed gaat men over tot de aanmaak van een proefmodel, dat naar de Aberdeen Proving Ground wordt gezonden om zorgvuldig te worden getest. Indien deze test goed afloopt gaat het model naar Fort Knox om door de troep te worden beproefd. Afhankelijk van de testresultaten wordt het aangenomen voor standaardisatie en aanmaak, dan wel teruggezonden voor het aanbrengen van verbeteringen. Ten slotte volgt de massa-aanmaak.

Armor, Jul/Aug 1951.

v. H.

Noot: Gezien vorenstaande heeft men zich in Frankrijk na de oorlog wel een grote krachtsinspanning getroost. Armor van Jul/Aug 1951 wijdt hieraan enige waarderende woorden en geeft afbeeldingen van na-oorlogse Franse modellen van tanks en pantserwagens. De gegevens zijn de volgende:

- Zware tank van 50 ton; bemanning 4; vuurmond 100 of 122 mm; motor 1000 pk; maximum snelheid 45 km/uur.
- Lichte tank van 13 ton; bemanning 4; vuurmond 75 mm; motor 250 pk; grote snelheid.
- 105 mm gemechaniseerde houwitser.
- 155 mm gemechaniseerde houwitser.
- Pantserwagen van 12 ton; bemanning 4 met bestuurder voor en achter; vuurmond 75 mm in 360 graden draai-bare toren.
- Hotchkiss gepantserde personeelcarrier; bemanning 6; 4 ton.

v. H.

De psychologie van de Russische soldaat.

Om de militaire kracht van een land te bepalen is het niet voldoende om alleen rekening te houden met de hoeveelheid Divisies, het aantal vliegtuigen en oorlogsschepen en de industriële mogelijkheden van dat land, maar moet men ook met de gevoelens van de bevolking van dit land rekening houden. Ten aanzien van het Russische volk, wijst schrijver er op, dat de Russen een zeer veelzijdig begaafd volk zijn, een volk met veel aanpassingsvermogen, een volk dat in alle opzichten met het Westen verbonden is, niet het minst door de gemeenschappelijke Christelijke traditie. Dit Russische volk mag onder geen voorwaarde met zijn regeringssysteem gelijkgesteld worden. De grote massa van het Russische volk is nog steeds de boerenstand. In de steden is het de communistische propaganda voor een deel gelukt, de bevolking van zijn oude tradities en overtuiging los te maken. Op het platteland is dat tot nu toe beslist nog niet gelukt. Maar zelfs bij het grootste deel der stadsbevolking zijn het religieuze gevoel en de liefde voor het Russische Vaderland, de grote peilers voor zijn denken en doen. Ook heeft het volk een groot aangeboren rechtvaardigheidsgevoel. Daardoor vond de communistische revolutie weerklink bij de grote massa. Het communisme is echter beslist niet diep verankerd in de ziel van het Russische volk. Vaderlandsliefde, religieus gevoel en sociale gerechtigheid vormen de basis van het Russische zelfbewustzijn. Het is de grote fout van Hitler geweest dat hij in zijn grenzenloze eigenwaan dit niet heeft gezien. De Russische soldaat vecht met overtuiging voor twee grote zaken en wel ten eerste zijn vaderland en in de tweede plaats — zodra hij de kans krijgt — om van net voor hem vreemde politieke systeem af te komen. Daarom moet een eventuele nieuwe oorlog nooit een veroveringsoorlog zijn. Hij moet volkomen in het teken van de bevrijding staan.

Allgemeine Schweizerische Militär

Zeitschrift, Juli 1951.

B. K.

De rol van machine en mens in de moderne oorlog.

De bekende Engelse publicist-strateg Fuller schreef in zijn bekende boek „*Armament and history*”, dat wapens — indien zij op de juiste wijze worden gebruikt — voor 99% de oorzaak van de overwinning zijn, terwijl strategie, leiderschap, moed, discipline, orga-

nisatie, morele en lichamelijke factoren, de ene procent die nog over is vertegenwoordigen.

Deze idee schreef Fuller neer onder de indruk van de uitwerking van de atoombom op Nagasaki en Hiroshima. Dat was 1946. In 1950 schreef hij — onder de indruk van de gebeurtenissen op Korea —, dat mensen en beweeglijk optreden de overwinning in de oorlog brengen niet machines en vernietigingsmiddelen. De tegenstelling tussen deze beide opvattingen is duidelijk. De vraag is nu echter, welke van deze twee uitspraken is nu juist of wel dichter bij de waarheid. Ongetwijfeld speelt de bewapening een zeer grote rol. En de rol van de machine zal groter zijn, naarmate de tegenpartij zwakker is. (Wij wijzen in dit verband op de strijd der Abessijnen tegen de Italianen in 1935 en 1936. Tegen de Italiaanse tanks, gifgassen en vliegtuigen waren de Abessijnen machteloos. Maar die zelfde Italianen legden het in 1940—1941 volkomen af tegen een veel zwakkere tegenstander, maar die werd aangevoerd door mannen als Wavell, Cunningham en Platt. B. K.). In een strijd tussen gelijkwaardige tegenstanders, speelt de mens een enorme rol, want het is tenslotte de mens, die uit het materieel moet halen wat er in zit. Elke poging om de waarde van mens en machine in percentages uit te drukken is fout. Schrijver komt tot de conclusie, dat in de moderne oorlog mens en machine een ideale twee eenheid moeten vormen. De „druk op de knop oorlog” waarbij de mens als het ware niet optreedt is nog toekomstmuziek en zal dat wel blijven ook.

Military Review, Juli 1951.

B. K.

Militaire lessen uit Korea.

Na een jaar oorlog kan het volgende worden geconstateerd:

- 1e De Noord-Koreaanse Divisies, die de aanval begonnen, waren uitstekend opgeleid. In alle opzichten kon men de Russische invloed zien en onder vinden.
- 2e De Noord-Koreanen gebruikten de burgerbevolking als schild. Zij dreven vrouwen en kinderen voor zich uit. Dit stelde de tegenpartij voor een verschrikkelijk probleem. Schieten betekende de dood van talloze onschuldige vrouwen en kinderen, voor wier vrijheid en bevrijding zij de strijd voerden. Niet schieten betekende 'n niets ontziende vijand ongestoord binnenlaten.

3e De Noord-Koreanen konden bruggen „onder water” maken, d.w.z. bruggen, waarvan het brugdek onder water liep, zodat herkenning uit de lucht uiterst moeilijk was. De Russen waren daar meesters in tijdens de tweede wereldoorlog.

4e De Noord-Koreanen verstonden de kunst van camoufleren op fantastische wijze.

5e Eveneens waren zij gespecialiseerd in het uitvoeren van nachtaanvallen.

6e De dorpen, die de troepen der V.N. spaarden met het oog op het toch al zo moeilijke onderbrengingsprobleem der bevolking, werden door de Noord-Koreanen bij voorkeur gebruikt als munitieopslagplaatsen, onderbrenging van troepen enz., waarbij de burgerbevolking gedwongen werd ter plaatse te blijven en kinderen gewoon op straat moesten spelen.

7e Sluipschutters speelden een zeer belangrijke rol.

8e Zij schenen ongevoelig voor luchtaanvallen, tot 15 September, wellicht omdat zij dachten dat zij zouden winnen, daarna door de geweldige communistische discipline en tenslotte door de phlegmatieke aard der Koreanen zelf.

9e De 3.5 inch bazooka's en de zwaardere vliegtuigraketen, bleken dodelijk voor de Russische T 34 tanks.

10e De Noord-Koreanen waren in staat om, ondanks luchtaanvallen en gebrek aan materieel, hun aanvoer te onderhouden, door de inzet van talloze koelies.

11e De Noord-Koreanen werden in het vuur geworpen, zonder dat men op de verliezen lette. Medische hulp was vrijwel niet aanwezig.

De opleiding van de troepen der V.N. moet met het bovenstaande rekening houden.

Army Quarterly, Juli 1951.

B. K.

Banden 1951

In Januari 1952 worden geheel linnen banden beschikbaar gesteld voor de jaargang 1951 à f 2.75 per stuk.

Levering uitsluitend na vooruitbetaling per giro (nr. 44715) of per postwissel.

Bestellingen kunnen reeds thans worden opgegeven aan

MOORMAN's PERIODIEKE PERS
Zwarteweg 1 — Den Haag

Doorsnede van het projectiel met holle lading zoals het wordt afgeschoten door de pantserafweerwapens. Bij het treffen van het doel brengt een ontstekingsdop de holle lading tot ontploffen. De geweldige spanning, die hierdoor ontstaat, drukt de lichte metalen kegel in en stuwt deze vooruit als een kleine granaat, met een snelheid die wordt geschat op verscheidene duizenden meters per seconde.

De Superbazooka.

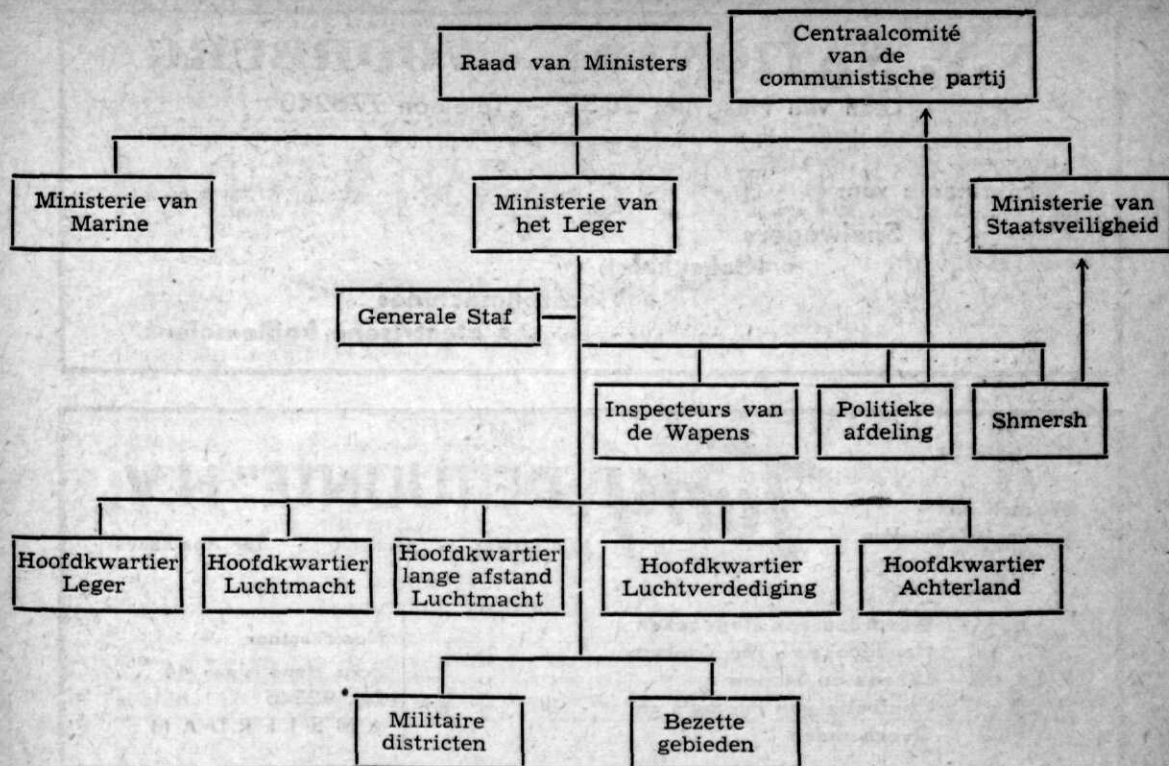
De prestaties van de Russische T 34 tanks, in het begin van de Koreaanse strijd, waren zonder enige twijfel zeer groot. Op grond hiervan hoorde men de stelling verkondigen, dat er niet veel tegen deze pantserers te doen was. Het falen van de 2,5 inch bazooka, tegen een tank, die uit het begin van de tweede wereldoorlog dateerde, was ontstellend. Generaal MacArthur wenste dan ook in de allereerste plaats betere tankbestrijdingsmiddelen. En deze kwamen. In een speciaal legerbericht werd het eerste optreden van de superbazooka vermeld, terwijl er tevens bij werd vermeld, dat 7 Noord-Koreaanse (Russische T 34) tanks bij een poging om op te rukken naar Taejon, buiten gevecht waren gesteld door dit nieuwe wapen. De superbazooka heeft een kaliber van 88 mm en lanceert een projectiel met holle lading. De gemiddelde dracht is 150 m. Het projectiel doorboort een pantser van 180 mm.

Tijdschrift voor militaire documentatie,
Juli 1951. B. K.

De hogere legerleiding in de Sovjet-Unie.

De generale staf van het Rode leger volgde in den beginne een werkwijze, die een mengsel was van Franse, Duitse en Tsaristische invloeden. Dit moge vreemd klinken, maar de Franse invloed was te danken aan het feit, dat Frankrijk als overwinnaar uit de eerste wereldoorlog te voorschijn was gekomen en een Fransman — Maarschalk Foch — opperbevelhebber was geweest van de over-

winnende geallieerde legers. Bovendien had de chef van de staf van Maarschalk Foch, generaal Weygand, als commandant van het jonge Poolse leger, het Rode leger in 1920 voor de poorten van Warschau een vernietigende nederlaag toegebracht. En waarom zou men de methoden van een overwinnaar niet volgen? De Duitse invloed was niet alleen een gevolg van het feit, dat na 1918 een vrije, nauwe samenwerking tussen Duitsland en de Sovjet-Unie bestond — beide de grote verliezers van de eerste wereldstrijd — maar ook omdat de Russen de doeltreffendheid van niet Duitse optreden in Rusland maar al te zeer aan den lijve hadden ondervonden. Ten opzichte van Rusland was Duitsland de overwinnaar. Ten slotte de Tsaristische invloed, omdat verschillende officieren van het Tsaristische leger in het Rode leger werden opgenomen. Niettemin onderging de organisatie en de werkwijze van de Rode generale staf aanzienlijke wijzigingen. In 1946 werd de generale staf, de generale staf van de gemeenschappelijke strijdkrachten. De Chef van de staf der strijdkrachten was een „leger” man, evenals het grootste deel der officieren van deze staf. Het leger domineerde dus in deze bevelvoering. Tot 't einde van '48 was Maarschalk Wassilevski chef van de staf der strijdkrachten. Wassilevsky was een protegé van Maarschalk Shaposnikof — die men tijdens de tweede wereldoorlog de „brains” van Stalin noemde, oud Tsaristisch officier, wiens zoon, Kolonel Shaposnikof, onlangs naar het Westen vluchtte. In 1948 werd Wassilevski minister van oorlog en werd hij als chef

staf opgevolgd door de Generaal Shtenunks, die een stuk jonger was. De staf der strijdkrachten bestaat uit 7 afdelingen en wel: operaties, inlichtingen, organisatie en mobilisatie, verbindingen, eer-topografische en een historische afdeling.

Naast de generale staf, bestaat een afdeling, die wordt aangeduid met de naam „Shmers”, een samenvoegsel van de woorden „Smert Skpionam” — dood aan de spionnen, dus de contra-spionage. Deze afdeling staat rechtstreeks onder het „ministerie van staatsveiligheid”. Het leger noch de algemene staf heeft enig contact met deze afdeling. Het hier volgende overzicht geeft een goed beeld hoe de hoogste leiding werkt.

Uit dit schema blijkt, dat er naast het Ministerie van Marine en Ministerie van het leger, geen ministerie voor de luchtmacht is. Het Ministerie van Marine is nog maar pas opgericht, daar men in de Sovjet Unie de vloot van steeds groter belang acht in een eventuele derde wereldoorlog. De generale staf-officier is een zeer grote autoriteit in het Rode leger. Schrijver vermoedt dat op een bijeenkomst van een luchtmaarschalk, een admiraal en een majoor

van de generale staf, deze laatste min of meer vanzelfsprekend voorzitter van deze bijeenkomst was.

Combat Forces, Juli 1951.

B. K.

Vele zieken willen zo gaarne hun gedwongen rustperiode gebruiken voor verdere ontwikkeling. Vakstudie- en technische bladen zijn derhalve zeer gewenst. Helpt hen door geregeld dergelijke periodieken portvrij op te zenden aan:

„RODE KRUIS-TIJDSCRIFTEN-DIENST DEN HAAG”

Te koop:

Splinternieuwe **BOEKEN** en gebonden **JAARG.** (1946, '47 etc.) **VAN AMERIKAANSE TIJDSCRIFTEN** (ook losse nrs.) op militair en vliegtechnisch gebied. Lijst op aanvraag:

Bosboom Toussainstraat 14, Dordrecht